

OCAK-ŞUBAT 1995 AYLIK SİYASİ DERGİ FİYATI: 30.000 TL (KDV dahil)

24

- ◆ GÜMRÜK BİRLİĞİ'NİN GERÇEK YÜZÜ
- ◆ İŞÇİ SINIFININ DİNAMİZMİNİ BOĞANLARA VE ŞEYREDENLERE KARŞI AYAGA KALKALIM!
- ◆ "YOLDAŞLARA ÇAĞRI" MI? YOKSA, SUÇLARINI VE GAFLARINI DÜRÜST OLMAYAN BİR ŞEKİLDE "TÖRPÜLEME" NİN TELAŞI İÇİNDE YAPILAN, PSİKOLOJİK SALDIRI MI?
- ◆ CHIAPAS'TAN RAPOR: SİLAHLI CAMPESİNOLAR-4
- ◆ SAVAŞ ÜZERİNE-I

FAŞİZME, EMPERYALİZME, FEODALİZME, ŞOVENİZME VE HER TÜRDEN GERİCİLİĞE KARŞI

PARTİZAN

İÇİNDEKİLER

Gümrük Birliği'nin gerçek yüzü	5
İşçi sınıfının dinamizmini boğanlara ve seyredenlere karşı ayağa kalkalım!	27
"Yoldaşlara Çağrı" mı? yoksa, suçlarını ve gaflarını dürüst olmayan bir şekilde "törpüleme"nin telaşı içinde yapılan psikolojik saldırı mı?.....	37
Chiapas'tan rapor: Silahlı Campesinolar-4	71
Savaş Üzerine-I.....	85

UMUT YAYIMCILIK ve Basım Sanayi Limited Şirketi adına

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Ahmet ŞENGÜL

Yönetim Yeri: Oğul Sok. No. 16 Sultanahmet/İSTANBUL **Tel:** 516 25 38 - 516 60 20 **Fax:** 518 23 23

Baskıya hazırlayan: Umut Yayımcılık, **Baskı:** Ceylan Matbaacılık

BÜROLAR

Kartal: Hamam Sok. Demirli İş Hanı No: 57/14 Kartal-İSTANBUL, **Tel:** (0216) 306 16 02

Ankara: Necatibey Cad. No. 80/12 Maltepe **Telefax:** (0312) 230 63 27

İzmir: Gaziosmanpaşa Bulvarı Koçaş İşhanı No: 87 D. 318 Konak/İZMİR **Telefax:** (0232) 441 93 09

Çukurova: Melekgirmez Çarşısı 39. Sokak No: 30 Kat: 1 ADANA

Malatya: Tabakhane Mah. Bakırcılar Çarşısı Yanı Sarıbeyoğlu İşhanı K: 2 No: 64 **Tıf:** (0422) 322 08 04

AVRUPA MERKEZ BÜRO: Kaiser-Wilhelm Str. 284 47169- Duisburg-DEUTSCHLAND **Tel:** 0049203-4061032

AÇIKLAMA

“Düzenin Dünkü ‘şamar oğlanı’ Bugünkü Has Adamı MHP” başlığı altında iki bölümünü yayınladığımız yazının 3. bölümü elimize ulaşmadığı için bu sayıda yayınlamıyoruz, okuyucudan özür diliyoruz.

Gümrük Birliği'nin gerçek yüzü

Türkiye emek yoğun üretim açısından Avrupa'nın ilgisini çekmektedir. Üretim girdilerinde işgücünün büyük yer tuttuğu ve kapitalistin emek sömürsünden kar edindiği bilinen bir gerçektir. Teknolojinin gelişmesine rağmen emek gücüne ihtiyaç duyan sektörler çoğunluktadır. Kendi ülkelerinde işgücünün daha pahalı olması, tekelleri, emeğin yoğun olduğu ülkelere taşımaya yöneltmiştir. Bu Türkiye açısından da böyledir.

Emperyalistler geldiği aşamada kendisine soluk aldırarak, tıkanıklığını kısmi de olsa aşacağı çözümleri buluyor. Yeni Dünya Düzeni (YDD) olarak lanse ettikleri yağma düzeni de populist propağandaları da gerisindeki ekonomik açmazlarını çözmeye yetmiyor. Çok uluslu tekellerin aşırı kar hırsı ile dünya pazarlarının yağma edilmesinin diplomasi yönü bu tür anlaşmalarla sağlanmaya çalışılıyor. Kurtlar sofrasında çıkar dalaşının yönlendirilmesi olan anlaşmalardan biridir Gümrük Binyiği anlaşması. Bizce, önemli olan

“Ya gireceğiz ya gireceğiz!” şeklinde formüle edilen ve Türkiye burjuvazisinin onur sorunu yaptığı bu üyeliğin halka ne getireceğidir? Lanse edildiği gibi Türkiye ekonomisini “düzlüğe” mi çıkaracak yoksa kamburlarına yeni kamburlar mı ekleyecek?

Derinliğine incelediğimizde, burjuvazi ve sözcüsü basının lanse ettiği gibi “dikensiz gül bahçesi” vaad etmediği açıktır. 19 Aralıkta imzalanması beklenen anlaşma burjuvazinin salya-sümük Avrupalarda kapı kapı dolaşmasına rağmen gerçekleşmedi. Büyük hayal kırıklığına uğradıkları durumu daha iyi anlamak için konuyu inceleyelim.

Sözde demokrasi ve insan hakları savunucusu emperyalistler, Türkiyede demokrasi sürecinin olmaması ve Kürt sorununu paravan yapmışlardır. “Arka bahçe”lerine “BM’den onay alarak” demokrasi götüren emperyalistlerin bu konudaki “hassasiyetine” bakın. İkinci neden Yunanistan’ın itirazıdır. Yunanistan, Kıbrıs kozunu kullanarak lehine çıkar sağlama çabasındadır. Üçüncü neden Avrupa parlamentosunun DEP Milletvekilerine ilişkin kararlar sonucunda olumsuz yönde tasviye kararı almasıdır. Aysbergin (Iceberg) görünen yüzü bu. Asıl neden ekonomik çıkarların zedelenmesini engellemek. Türkiye’nin taleplerinde geriadım attırmak

çabasıdır. GB'ye girip girmeme emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin gündemini meşgul ededursun bizce önemli olan Türkiye halkından ne götüreceğidir.

GB nedir ve kısaca Avrupa Gümrük Birliği-Türkiye ilişkilerinin gelişimi. Gümrük Birliği; Üye devletlerin karşılıklı ticari engellerinin kaldırılmasının yanısıra emeğin ucuz olduğu ülkelere karşı ortak gümrük tarifelerinin uygulanmasına ilişkin oluşturulan birliktir.

GB'NİN TÜRKİYE AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

AET'nin kurulduğu 1958 yılıyla birlikte Avrupa ülkeleri ekonomik birlik alanında önemli bir gelişme kaydediyordu. Ekonomik birlik aynı zamanda ileride oluşturulacak siyasi birliğinde ön adımı anlamına gelmektedir. Avrupalılaştırma yönünde büyük çabaları olan Türkiye, Birliğin kurulmasından bir yıl sonra (1959) birliği üye olmak için başvurdu. Bu anlaşmaya göre tüm üyelik bir sürece yayılmış ve hazırlık,geçiş ve tam üyelik olmak üzere üç döneme ayrılmıştır. Anlaşmanın temel amacı Türkiye ekonomisinin Avrupa Ortak Pazarı koşullarına uyumunu sağlamaktır.

Hazırlık dönemi 5-12 yıl olarak belirlenmiş, bu sürede ekonominin Avrupa ile karşılıklı tavizler verebilecek duruma geleceği öngörülmüştür. İlk olarak Birlik, Türkiye'ye 5 yıl için 175 milyon dolar kredi, temel ihracat ürünleri ve kontenjana bağlı ihracat ürünlerine indirimli gümrük vergisi uygulamaları şeklinde tavizler vermiş, karşılığında ekonominin uyumlu hale gelmesi istenmiştir. Ancak Türkiye bunu yeterince yerine getirmemiştir. Buna rağmen geçiş koşullarını belirleyen "Katma Protokol" adlı anlaşma 1970'de imzalandı. Ve 1973'de yürürlüğe girdi.

Bu anlaşma ile birlikte,Türkiye'nin sanayi ürünlerinde gümrük birliği (GB) tarım ürünlerinde serbest ticaret esas oldu.

İş gücü ve sermaye karşısında serbest dolaşıma,geçiş koşulları,karşılıklı tavizler belirlenmekte ve bir takvime bağlanmaktadır. Katma Protokolle birlikte AB Türkiye'ye sanayi ürünlerine yönelik gümrük vergisi uygulamayı taahhüt etmiş ve hemen uygulamaya geçmiştir. Makine halıları ve bazı tekstil ürünleri bu uygulama dışında bırakılmış, 12 yıl içinde bunlara ilişkin verginin sıfırlanacağı kararlaştırılmıştır. Pamuk ipliği ve pamuklu dokumalara belirlenen kontenjan çerçevesinde gümrük vergisi uygulanacaktır. Türkiye'nin sanayi mallarına ilişkin indirimi ise bazı mallarda 12,bazı mallarda 22 yıl olarak belirlenmiştir.

Birlik içinde işgücünün serbest dolaşımına ilişkin hüküm 12 yılın sonu ile 22 yıl arasında tespit edilerek koşullar çerçevesinde gerçekleştirilmesi öngörülmüştür. Serbest dolaşım karşılıklı yürütülecek ve iki taraf eşit şekilde yararlanacaktır. Protokol, imzalandığı 1970 yılının yarısına kadar uygulandı. Bu tarihten sonra Türkiye gümrük indirimine yönelik hükümleri yerine getirmemeye başladı. AB'de tekstil kotaları,işgücünün serbest dağılımı ve mali yardım konularında yükümlülüklerini yerine getirmede. Bu arada ortaya çıkan ekonomik krizi,AB'nin gelişmesi,Türkiye'de bü-

yük ekonomik kriz ve siyasi istikrarsızlık ilişkileri gerginleştirdi. 1983'le birlikte ilişkilerin yeniden kurulması ve 1987'de tam üyelik başvurusunun yapılması ile AB ilişkileri yeni bir aşamaya gelmiştir.

AB'nin Türkiye'ye yaklaşımı iki yönlüdür. Birincisi; iyi bir pazar olması, ikincisi; Asya ülkeleri ile ve dağılan Sovyet Cumhuriyetleri pazarları açısından bir köprü durumunda olmasıdır. Türkiye'nin ilgisi, ekonomisini geliştirmesi için sermayeye duyduğu ihtiyaç, bazı sektörlerde pazar bulabilmesidir.

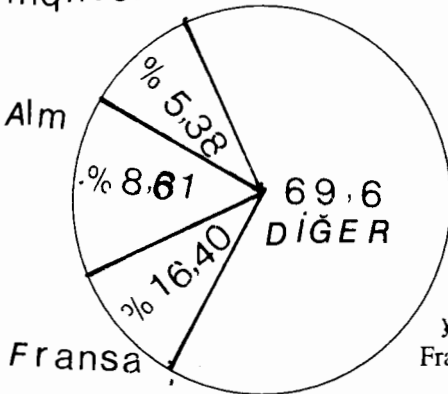
AB AÇISINDAN TÜRKİYE

Türkiye emek yoğun üretim açısından Avrupa'nın ilgisini çekmektedir. Üretim girdilerinde işgücünün büyük yer tuttuğu ve kapitalistin emek sömürsünden kar edindiği bilinen bir gerçektir. Teknolojinin gelişmesine rağmen emek gücüne ihtiyaç duyan sektörler çoğunluktadır. Kendi ülkelerinde işgücünün daha pahalı olması, te-kelleri, emeğin yoğun olduğu ülkelere taşımaya yöneltmiştir. Bu Türkiye açısından da böyledir. Avrupa'nın üç büyüklüğü Almanya, Fransa ve İngiltere'nin yatırımlarının niteliğine bakılırsa bu daha yakından görülebilir. Fransa yabancı sermaye açısından (Türkiye'ye giren) birinci sırayı almaktadır. Almanya'nın Türkiye'ye yaptığı ih-racat 3 milyar dolardır ve önemlidir.

TABLO I- ÜÇ AVRUPA ÜLKESİNİN YATIRIMI

Ülke Adı	Firma Sayısı	Sermayesi
Fransa	141	4.660 Trilyon Lira
İngiltere	196	1.528 Trilyon Lira
Almanya	491	2.447 Trilyon Lira

İngiltere

TABLO II- ÜÇ ÜLKENİN YABANCI YATIRIM İÇİNDEKİ PAYI

Tablolarda görüleceği gibi Fransa'nın toplam yabancı sermaye içindeki payı, %16'yı geçmiş durumdadır. Almanya'nın payı %8.61, İngiltere'nin payı %5.38 dolayında bulunuyor. (Yabancı sermaye miktarı 30 trilyon dolayında) 94 yılının ilk 4 ayında en çok yatırım yapan Fransa'nın Türkiye'de 141 şirketi var. Faliyet

gösteren yabancı şirket açısından birinci sırada yer alan Almanya'nın 491 şirketi, İngiltere'nin 196 şirketi bulunmaktadır. Otomotiv sanayinde faaliyet gösteren bir Alman firmasının 8 fabrikasından emek yoğun iki hattının Türkiye'ye taşınması için harekete geçmesi önemli bir örnektir. Bu firma, parçalarını Türkiye'de üretmek üzere yüzde yüz ihraç etmeyi düşünüyor. Almanya'da parçaları birleşen otomobillerle Uzakdoğu ile rekabetini güçlendirmeye çalışıyor. Aynı şekilde gittikçe artan sermaye aktarımı da önemlidir. Örneğin; Paccard elektrik ve Vohlswagen gibi şirketler yatırımını sürekli artırırken 1/4 üzerinde işçi istihdam ediyor. Türkiye aynı zamanda sanayi mallarının tüketimi açısından önemli bir pazardır. Türkiye'de üretilenlere oranla daha ucuz ve kaliteli olmaları bu mallara karşı büyük talep yaratmaktadır. Benzer şekilde Ortadoğu ve dağılan Sovyet Cumhuriyetlerinde de büyük bir pazar oluşmuştur. Türkiye'nin bu ülkelerle ilişkilerini gözönüne alan emperyalistler ülkeyi köprü olarak kullanmaya çalışmaktadır. Türkiye'de üretilecek malların daha ucuza maledilmesi, ulaşım giderlerinin azalması önemli bir faktördür. Türkiye, işgücü ucuzluğu yönünde, hammadde açısından da zengin kaynaklara sahip olması, tarım ülkesi olması ve turizm sektörünün olması AB ilgisi açısından yeterlidir. Özellikle tarım politikaları açısından emeğin ucuz olduğu ülkelerle Türkiye'nin ticareti açısından GB oldukça önemli sonuçlar doğuracaktır. Bu sorunları aşağıda ele alacağız.

Daha önce de belirttiğimiz gibi AB Ekonomik Birlik ve giderek siyasi birliğe dönüşen bir ilişkiyi amaçlamış bu iki olgu üzerine kurulmuştur. Türkiye AB arasındaki ilişki bu nedenle ekonomik sorunlar ve siyasal-toplumsal sorunlar olarak iki başlık altında ele alınabilir.

EKONOMİK SORUNLAR

Bunlar kısa dönemli uyum sorunları ve uzun dönemli yapısal sorunlardır. Yapısal sorunlar, uzun vadeli olduğu için uyum sorunları daha günceldir ve gündemi oluşturmaktadır. Ticaretin serbestleşmesi konusunda Türkiye'nin tereddütlü davranması ve AB'nin de serbest dolaşıma ilişkin davranışları bu türden uyum sorunlarıdır. Oysa bu sorunlar anlaşmalarla giderilmiş iki taraf tahhütlerinde bulunmuştur. Anlaşmanın uygulanmaması Türkiye'nin siyasi istikrarsızlığına bağlansa da en istikrarlı dönemlerde de sorunların yaşanması uyum sorunlarının temelinde yapısal sorunlardaki çelişkilerden kaynaklandığını göstermektedir. Türkiye sanayii AB sanayiine göre karşılaştırılmayacak kadar cılızdır, genç ve korumaya muhtaçtır. Egemen sınıfların gerçekte bir sanayileşme hedefi olmasa da, kompradorların iç pazara yönelik yatırım yaptıklarını bazı montaj sanayileri kurma çabaları vardır. Buna karşın AB tüm korumacı yaklaşımların reddi temelinde oluşturulmuştur. Onlara Türkiye'nin en başta korumacı politikalarından vazgeçmesi gerekmektedir. AB ile Türkiye arasındaki bu çelişkiden dolayı serbest ticaretten uzak durulmaktadır. Türkiye'nin anlaşmalarda serbest ticareti kabul etmesi ancak uygulamada yükümlülüklerini yeri-

ne getirmesi AB açısından kuşku yaratmaktadır. AB açısından serbest dolaşım ve mali yardım konusu çekince yaratmaktadır. Türkiye’de çok yüksek bir düzeyde olan işsizlik oranı daha da artacaktır. AB bunun yaratacağı sorunları göze alamadığından, Türkiye’nin geri sanayi ile yardıma muhtaç olması üyelik durumunda yardımların Türkiye’ye akmasına neden olacağından özellikle birliğin geri kalmış ülkeleri (İspanya, Yunanistan vb.) bunu istememektedir.

Son iki yılda özelleştirme politikaları ile Türkiye korumacı politikalarını bırakma yoluna gitmektedir. Şimdilik “halka açılma” demogojileri ile uygulanmaya çalışılan politikaların tam bir işçi kıyımı ve yerli sanayinin yok edilmesine, yabancı sermayeye apaçık peşkeş çekilmeye yol açacağı kısa zamanda görüldü. Özelleştirmeye cılız olan sanayinin yabancıların tekeline sunulması planlanmaktadır. Ve yabancı sermaye satışa sunulan tüm işletmelerde şimdiden büyük payı almıştır. AB’ye üye olmadığı halde GB’ye üye olan tek ülke olması halinde AB emperyalistlerinin ve Türkiye’li işbirlikçilerinin planları daha açık görülecektir. Bu durumu Türkiye’nin ekonomik göstergelerine baktığımızda daha açık görebiliriz. Türkiye yapısal sorunları gidermeye çalışmak adına imzaladığı anlaşmalarla özellikle tarım alanında Türkiye’nin ileride Avrupa’nın tarım pazarı haline getirilmesi yönünde adımlar atmıştır. Bunu ayrı bir başlık halinde aşağıda inceleyeceğiz.

Tablo (III)’te de görüldüğü gibi dış ticareti 4,5 Milyar doları bulan TC ekonomisi bu açığı GB ye girmekle çözümleneceği yanılgısındadır. Tüm göstergeler ekonominin felç olduğunu açıkça göstermekte artan işsizlik ve sefaletle bir de ülkeye gümüksüz giren malların rekabet gücü eklenirse önümüzdeki süreçte bu kamburlara bir kaç kambur daha eklenecektir.

TABLO III-TÜRKİYE EKONOMİSİNDE MAKRO GÖSTERGELER		
Büyüme Hızı	(94/9)	%-6,1
Sanayi Üretiminde Büyüme	(94.4)	%-4,1
İmalat Sanayinde Buyüme	(94.4)	%-6,9
İhracat	(94/10)	14,1 Milyar dolar
İthalat	(94/11)	18,6 Milyar dolar
Dış Ticaret Açığı	(94/11)	4.5 Milyar dolar
İşsizlik oranı		9.15
Kişibaşına gelir		2,761 dolar

SİYASAL-TOPLUMSAL SORUNLAR

Çökmüş dağılmış ekonomik yapının üzerine şekillenen toplumsal yapıda sancılı dönemlerden geçmektedir. Emperyalizme entegre olmaya çalışan burjuva işbirlikçileri, bir yandan zarar ediyor gerekeşiyle KİT’leri özelleştirmeye çalışırken, diğer

yandan muhaliflere geri adım atıracak manevralara giriyorlar (Karabük D.Ç. işçilere!"1 liraya" devredilmesi) Alınan Ekonomik tedbirlerin tüm yükü işçilere ve yoksul halka fatura edilmiş,"Acı ilacı"sadece bu kesimler içmiştir.Kapanan iş yerleri,sendikal hakların gaspı karşısında işçi sınıfının eylemleri ve kabaran öfke sokaklara taşmaya başlamıştır. İflas etmiş sistem,halkı bir süre oyalayacak sunni çelişkileri arttırmaya yönelmiştir. Doğu ve islam kültürüyle tarihsel şekillenışı olan halk katmanlarının kafasını bulandıran onları uyutmanın aracı olan "dini inanç" Yeniden sahneye konmuştur. T. Kürdistanı'na yönelik savaş harcamaları ve asimilasyon politikaları ekonomik yapının yanı sıra toplumsal sorunlarında temel eksenini oluşturmuştur.

Türkiye'nin Avrupa'daki yerleşik demokrasiye uzak olması on yılda bir yaşanan darbeler,insan hakları ihlalleri gibi durumlar sorun yaratırken kültürel yapı da etkili olmaktadır.

TÜRKİYE BURJUVAZİSİNİN GB'YE KARŞI TUTUMU

Otomotiv sektörü rekabete hazır olmadığını ileri sürerek GB'ye soğuk bakmaktadır,Avrupa mallarının daha ucuza girişi halinde yerli otomobiller tamamen ortadan kalkacaktır. Şu anda yerli otomobilin pazar bulması yabancı şirketlere yönelik gümrük vergileridir. Ancak bunu aşmanın yolu olarak Türkiye'de bu alanda ortaklıklara girilmiş olması bu kesimin kaygılarını azaltmaktadır. Özellikle Oyak Renault'un Fransız Renault ile orta Asya Cumhuriyetlerine yönelik anlaşması dikkat çekicidir. Bu pazara direkt Türkiye'de üretilen otomobillerden sürülecektir. Gümrük Birliği'ne girilmesi durumunda Avrupa'nın ucuz ve kaliteli malları karşısında rekabet imkansızdır. Türkiye ile AB arasındaki demir-çelik ürünleri, motorlu kara taşıtları,optikaletler,plastik ürünler,örme ve örülmemiş giyim eşyaları,deri eşya alanında giderek artan bir ticaret mevcuttur. Bu alanda tekstil sektörü GB'ye en istekli sektördür. Avrupa ile rekabet edebilecek güçte olduğunu iddia etmektedir. Oysa 23-28 Nisan 93'te yapılan "AT ile GB ve Tekstil Sanayi Semineri"nde öne sürülen veriler hiç te içaçıcı değildir. Temelde rekabet gücünü artıracak olan unsur ucuz işgücüdür.Tekstil alanında çalışanlar gerek ücretlerdeki düşüklük ve gerekse iş saatinin uzun olmasından dolayı sömürünün daha katmerlisini yaşamaktadır. İşçilerin örgütsüz olmaları örgütlenmelerinin engellenmesi bu alanı işverenler açısından cazip kılmaktadır. Dolayısıyla işveren bugünkü durumun böyle sürüp gideceği yanılıgısıyla rekabet güçlerinin olduğunu söylüyor. Tekstil Türkiye ekonomisine katkı bakımından önemli bir sektördür. Toplam üretimde %8.4, imalat sanayi üretiminde %31.8 istihdamda %20 ve ihracata %40 payı oluşturmaktadır. AB açısından da birliğin dışarıdan yaptığı ithalatta 6. sırada,konfeksiyonda ise 2. sırada yer almaktadır. Özellikle Doğu Avrupa ülkelerinde de işgücünün ucuz olması AB'ni bu ülkelere de yöneltmektedir. Son süreçte bu ülkelerin de birliğe katılma çalışmaları başlamıştır. Mevcut uygulamalarda herhangi bir değişiklik tekstilin rekabetini de tehlikeye sokacaktır.

Tüm sakıncalarına rağmen GB'ye kesin hayır diyen hiçbir burjuva kesim yoktur. Özellikle tekstil sanayicileri ve TÜSİAD en hararetle birlik yanlılarıdır. TÜSİAD'ın yaptığı bir araştırma ilginçtir.

Türkiye GB'ye Girsin Mi?	
%	
Uygun	81,5
Uygun değil	2,2
Henüz erken	16,3

Tablo (IV)

Görüldüğü gibi işverenler kendileri açısından oldukça iyimser bir tablo olacağını düşündükleri için hararetle birliği desteklemektedir.

GB'NİN EKONOMİ ÜZERİNDE ETKİLERİ NE OLACAK?		
	ARTACAK (%)	AZALACAK (%)
Enflasyon	8,2	91,8
Büyüme oranı	71,8	28,2
Dış ticaret açığı	71,8	28,6
İşsizlik	44,9	55,1
Kar marjı	6,7	93,3
Rekabet gücü	81,7	18,9
Yabancı ser.yat.	96,7	3,3
Sabit ser.yat.	89,5	10,5
Tekno. gelişme	98,9	1,1
Ar-Ge faaliyeti	92,0	8
Kalite iyileşmesi	96,7	3,3

Tablo (V)

İŞÇİ SINIFI AÇISINDAN GB

Yukarıdaki verilerden çıkarılabileceği gibi AB'nin Türkiye'ye ilgisi tam bir işgücü sömürü cenneti olmasındandır. GB gerçekleşmesi durumunda Avrupa sanayine karşı rekabet edemeyecek olan Türkiye sanayii tam bir çöküş yaşayacak, işletmeler birer birer kapanacaktır. Bu milyonlarca işçinin işsiz kalması, işçi ücretlerinin daha da azalması gibi önemli sonuçlar doğuracaktır. İşgücündeki arzın fazlalığı talep bulunamayacağı için rekabet gücü kalmayacaktır. Özelleştirme ile birlikte bu süreç başlamış durumdadır. İşletmelerde taşeronlaşmaya gidilmesi işçilerin örgütlenmesi önünde en büyük engeldir. Varolan sendikaların da işverenin kemik yalayıcıları olduğu gözönüne alınırsa sorunun yakıcılığı daha iyi görülecektir. Serbest dolaşımın umut edilmesi tamamıyla bir yanılgıdır. Çünkü, işsizlikteki artış AB işsizliğini daha da artıracak, işgücü rekabet gücünü iyice yitirecek, ücretler azalacaktır. AB ülkelerin-

de birlikten sonra işçi sınıfının durumunda bir iyileşme olmadığı görülmektedir. Tam aksine birlik yoksulluk seviyesini artırmıştır. 78'lerde yoksulluk seviyesi altında yaşayan 38 milyon kişi varken, bugün bu rakam 44 milyonun üzerine çıkmıştır. Diğer yandan birlik içinde kaçak olarak çalıştırılan işçi oranı oldukça yüksektir. Ve bu ülkeler bu yolla çok büyük karlar elde etmektedirler. Örneğin Almanya'nın kaçak işçilerden kazandığı yüz milyar mark kadardır. Aktif nüfusun oranına göre kaçak işçiler Almanya'da %8-12, İngiltere'de %7,5-11, İtalya'da %10-35, Belçika'da %15-20 ve Danimarka'da %11 dolayındadır. Türkiyeli işçilerin oranı oldukça yüksektir. Dolayısıyla AB böyle bir gelirden kolay kolay vazgezmeyecektir.

Sonuç olarak; GB işçi sınıfı açısından sömürüyü katmerleştirmek demektir. GB'nin temelde etkileyeceği sektör tarımdır. AB'nin tarım politikalarını ve Türkiye'nin tutumunu ayrıntılı olarak inceleyelim.

AB'NİN ORTAK TARIM POLİTİKASI

Avrupa ülkeleri II. Dünya Savaşı'nın yıkımını en fazla yaşayan ülkelerin başında gelmektedir. Gerek savaş öncesi gerekse savaştan sonra uzun süre tarım ürünleri yetersizliğiyle mücadele etmek zorunda kalmışlardır. Bundan dolayıdır ki Avrupa ülkeleri yeniden inşa yoluna giderken diğer sanayi dallarının yanında özel olarak da tarım sektörüne önem vermişlerdir. AT'yi kuran üye ülkelerin tarım sektöründeki yetersizliğinin yanında, tarımda çalışan aktif nüfus oranı, milli gelirden tarımın payı, üretkenlik, verimin artırılması ve dış ticarete tarımsal ürünlerin payı gibi bir dizi farklılıklar sözkonusu olmuştur. İç pazarda tarım ürünleri içinde geçerli olduğundan topluluk içerisinde "Ortak Tarım Politikası"nın oluşturulması gerçeği kendiliğinden ortaya çıkmıştır.

Bu önemi AT kurulurken de görmek mümkündür. 1 Ocak 1958 yılında yürürlüğe giren Roma antlaşması'ndan da açıkça anlaşılmaktadır.

Sözkonusu antlaşmanın 3. maddesinde öngörülen ortak tarım politikası çerçevesinde; mevcut gıda açığını kapatmak ve sanayiye hammadde sağlamak amacıyla tarımda modern teknoloji kullanımını yaygınlaştırmak, küçük işletmelerin yerine orta ve büyük işletmelerin kurulması yönünde çaba göstermiş, pazarlama imkan ve olanaklarını önemli ölçüde iyileştirmiş ve bunların sonucu olarak da 1974'lere gelindiğinde özellikle temel gıda maddelerinde kendi kendine yeterlilik düzeyini yakalamıştır. Geçen 36 yılda Topluluk, tüm sektörlerde entegrasyonu sağlamaya çalışmış, bunda da önemli ölçüde başarılı olmuştur. Ancak içinde mallar, hizmetler ve sermayenin serbest dolaşımının sağlandığı, sınırların olmadığı "tek pazar" hedefine tam anlamıyla ulaşmamıştır.

Topluluğun en gelişmiş işbirliği alanını oluşturan Ortak Tarım Politikası üç temel ilkeye dayandırılmaktadır. Ortak Tarım Politikası 1962 yılında yürürlüğe girmiştir. Bu politikanın temel amacı; üye ülkeler arasında tarımda geniş boyutlu bir pazar

oluşturulmasına bağlı olarak emeğin ucuz olduğu ülkelerden gelen ucuz tarım ürünlerine karşı ortak koruma mekanizmalarını hayata geçirmeye çalışmaktadır.

a) Pazar birliği ilkesine göre, Topluluğa ait toprakların tümü tek bir pazar gibi kabul edilmelidir. Dolayısıyla tüm tarım ürünleri üye devletler arasında serbestçe dolaşabilecektir. Tüm Topluluk pazarlarında dolaşacak bu ürünlerin fiyatları,Topluluk Bakanlar Konseyince gelecek alım kampanyasında uygulanmak üzere her yılın Ağustos ayında tavan fiyat ve taban fiyat saptanmaktadır. Konseyce saptanarak ilan olunan fiyatlarla piyasa fiyatları arasında dalgalanmalar meydana geldiğinde belli bir süre sonra görevli kuruluşlar müdahale ederek ürünleri taban fiyatından satın alarak depolar. Gerektiğinde depolanan ürünler uygun görülecek miktarlarda “sosyal fiyat”adı altında düşük fiyattan sosyal yardım kuruluşlarına satılmaktadır. Arta kalan ürünler iç ve dış piyasalarda satılarak, üreticinin zarara uğraması engellenmektedir.

b) Topluluk önceliği ilkesi, Toplulukta üretilen ürünleri emeğin ucuz olduğu ülke çıkışlılara tercih etmek. Her ne kadar Toplulukta üretilen ürünler, emeğin ucuz olduğu ülke ürünlerinden pahalı olsa da öncelik topluluk ürünlerine tanınması ilkesine dayanır. Bu amaçla bazı malların ithalatı sırasında aslında bir gümrük vergisi olmayan ancak,topluluk fiyatı (eşik fiyatı) ile komisyon tarafından dünya pazarlarındaki en avantajlı satış koşulları gözönüne alınarak ve dünya pazarlarındaki fiyat dalganmalarına göre değişen fiyat arasındaki farka eşit bir Prelevman (Fon vergisi) alınır. Bunun tam aksi durumlarda ise, topluluk üreticilerinin dünya ticaretine katılmalarını sağlamak amacıyla ihracatçılar topluluk fiyatı ile dünya fiyatı arasındaki farka eşit bir sübvansiyonla desteklenebilmektedir.

c) Finansal dayanışma ilkesi,ortak tarım politikasının uygulamaya konmasında alınan önlemlerin finansmanında tüm üye devletlerin dayanışma içerisinde olmalarını öngörür. Üye devletin bu politika uyarınca topluluktan aldığı ile topluluk bütçesine yaptığı katkı (emeğin ucuz olduğu ülkelerden yapılan ithalattan alınan gümrük vergileri, kendi ülkesinde aldığı vergiler vb.) arasında bir ilişki olmayacaktır. Üreticiler gerçekleştirdikleri faaliyetler karşılığında topluluk kasasından bir finansal yardım almaktadır. Bunun için kendi ülke yönetiminin topluluk bütçesine yaptığı katkıının tutarına bakılarak desteklenmektedir.

Avrupa'daki bazı tarımsal ürünlerin artan oranda fazla vermesi sonucu olarak giderek dördüncü bir ilke gündeme gelmiştir. Bu da üreticilerin ortak finansal sorumluluğu konusudur. Bu ilke üretim fazlasının eritilmesi için alınması gereken önlemlerin finansmanına üreticilerin de,üretimlerine orantılı bir pay ödeyerek veya üretim belli bir sınırı aştığında ortak bir sorumluluk payı ile katılmalarını öngörür.

Avrupa Topluluğu'nun ortak tarım politikasının yürütülebilmesi için önemli finansman kaynaklarına ihtiyaç duyulmuş ve bu düşünceden hareketle FEOGA (Avrupa Tarımsal Garanti ve Yön verme Fonu) kurulmuştur. FEOGA hem amaç,hem de işleyiş bakımından birbirinden farklı iki ayrı bölümden oluşmaktadır. Ortak tarımsal yapı politikasını finanse eden yönlendirme bölümü ve ortak fiyat ve pazar politikası-

nı finanse eden garanti bölümü.

Yapısal politika ya da yönlendirme bölümü tarım alanlarına ilişkindir. Topluluk bu alanların düzenlenmesine,modernleştirilmesine,üye devletlerin tarım yatırımlarına yaptıkları giderlerin bir bölümünü ödeyerek katkıda bulunur.

Piyasa politikası ya da garanti bölümü,belli bir ürünü veya bir grup ürünü bunların üretimini ve ticaretinin topluluğun her yerinde,topluluk kurumlarınca belirlenmiş olan belli kurallara uygun olarak yapılmasını sağlayacak şekilde ortak piyasa düzenlerini karara bağlar. Konsey bu türden 18 ortak piyasa düzenlenmesi oluşturmuştur. Bunların içinde en yaygın uygulananı “müdahale fiyatları ve depolama yardımları”dır. Bu kapsama,toplam üretimin %72’si dahil olup bunlar fiyat ve pazar garantisine sahiptir. Üretimin geriye kalan %28’i ise diğer düzenler çerçevesinde değerlendirilmektedir. Başlangıç yıllarında üretimin yaklaşık %50’sini içine alan ortak piyasa düzenleri aradan geçen zaman içinde üretimin hemen hemen tamamını kapsayacak şekilde genişletilmiştir.

Tarımsal ürünlerin pazarlanması,değerlendirilmesi tüm dünyada önemli sorunlar yaratmakta ve ekonomik zararlara yol açmaktadır. Bunun için de emperyalist ülkeler iç ve dış pazarlama olanağı yaratılmadan üretimin artırılmasına taraf değildir. AT’de bu noktadan hareketle ürünlerin pazarlanmasını çeşitli yollarla olabildiğince garanti altına almaya çalışmaktadır. Yukarıda bahsettiğimiz ortak piyasa düzenleri de bu amacı gerçekleştirmeye hizmet etmektedir. Örneğin *“1980’lerde ABD çiftçilerinin elinde biriken buğday,mısır ve soya tohumu fazlaları, 1980’lerin ekonomik kriz koşullarında dünya piyasalarında kolayca eritilmediği gibi giderek düşen fiyatların yeterince sübvansede edilmemesinin yarattığı tarla borçları,1930 ekonomik bunalımında yaşanan yakın sayıda çiftçinin iflasına yol açtı”* (Özelleştirme ve Tarım-Türkiye Tarımcılar Vakfı broşürü)

Aynı olguyu AT’nin Tarım politikasının hayata uygulanmasında da görmek mümkündür. İşletmelerin yapısal sorunlarını çözülmesi ve modernize edilen işletmelerde verimlilik artışının büyük boyutlara varması sonucu olarak ekonomik yönden güçsüz olan ve rekabet edemeyen 1.7 milyon küçük işletme faaliyetini durdurmuştur. 1975-85 yılları arasında ise 2,5 milyon çiftçi arazisini bırakarak başka sektörlere geçmiştir.

Tarım ürünlerinin sanayiye hammadde sağlaması,temel gıda maddesi olması teknolojik yeniliklerden dolayı üretimin giderek talebin üzerine çıkması ve önemli bir gelir kaynağı olmasından dolayı AT ve diğer emperyalist güüer tarım ürünlerini destekleme kapsamına almaktadırlar. Diğer yandan desteklenmiş ucuz tarım ürünleri emperyalist güçlere bağımlı ülke pazarı üzerinde tam olarak hakimiyet kurma ve bu ucuz tarımsal ürünlerle bağımlı ülkelerin pazarına girerek sözedilen ülkelerin tarımsal yapılarını tahrip ederek kendilerine daha da bağımlı kılma imkanı sunmaktadır. Destekleme mekanizması, öncelikle fiyatlarda meydana gelen dalgalanmalar ve bunun yanısıra satılmayan veya ihraç edilmeyen ürünler nedeniyle devreye sokul-

maktadır. Yukarıda da belirttiğimiz gibi bu harcamaları FEOGA Fonu'nun garanti bölümünce karşılanmaktadır. Aşağıdaki tablo biraz eski olmakla birlikte Avrupalı emperyalistlerin desteklemelere ne kadar önem verdiğini ortaya çıkarması bakımından oldukça önemlidir.

TABLO VI: TARIMDA MÜDAHALE TÜRLERİNE GÖRE YAPILAN HARCAMALAR VE İHRACAT İADESİNİN YILLAR İTİBARIYLA DAĞILIMI (Milyon ECU)

Müdahale türleri	1982	1986	1987	1988	1989
Fiyat sübvansiyonu	4.769	8.272	8.998	10.267	11.297
Depolama yardımı	1.818	5.55	3.684	5.820	5.363
Pazardan geri çekme	603	761	1.029	902	1.127
Yönlendirme primi	162	82	90	637	898
İhracatta İade	5.053	7.409	9.375	9.929	9.354
Toplam ECO	12.405	22.079	23.176	27.555	28.039
Dolar	12.153	21.718	26.755	32.583	30.892

Tabloda da görüleceği gibi fiyat ve pazara müdahale kapsamında yapılan sübvansiyonlarda 8 yılda yıllık olarak %17.0 artış olurken, aynı süre içinde ihracat iadesinde ise %94'lük bir artış sağlanmıştır. Bu ve benzeri harcamaların karşılanması için, son yılın bütçe ortalamasının % 67'si ayrılmıştır. Görüldüğü gibi emperyalistler bağımlı ülkelere dayattıkları politikalarda her türlü korumacılığın kaldırılmasını isterken kendileri bütün korumacı önlemlere başvurarak çokça sözü edilen "serbet pazar ekonomisi", "küreselleşme" vb. söylemlerin sadece bağımlı ülkelere için geçerli olduğunu kanıtlamaya bile gerek yoktur.

AB TARIMI KARŞISINDA TÜRKİYE TARIMININ REKABET ŞANSI VAR MIDIR?

TC'nin gümrük Birliği'ne girmek istediği şu günlerde, Gümrük Birliği'nin Türkiye tarımını etkisini görmek için AB ve Türkiye tarımının zayıf ve güçlü yanları ve ne durumda olduklarını anlamak açısından sözü edilen her iki tarımı çeşitli yönleriyle karşılaştırmak gereklidir.

AB sahip olduğu yüksek teknoloji ve yüksek desteklemelerin yanında bağımlı ülkelerin tarımsal ürünlerine karşı aldığı korumacı politikalar sayesinde elde ettikleri ucuz tarımsal ürünleri bağımlı ülkelere ihraç ederek kendi kendine yeterli düzeyde olan bu ülkelerin tarım sektörlerini yıkıma uğratmaktadır. Bugün dünyanın çeşitli bölgelerinde yaşanan açlık, sefalet emperyalist ülkelerin bu politikalarının bir sonucudur. Yazının başında da belirttiğimiz gibi tarımsal ürün yetersizliğiyle mücadele etmek zorunda kalan Avrupa ülkeleri, teknolojideki yeni gelişmelerden faydala-

arak ve kendi üreticilerini destekleyerek tarımsal ürün üretiminde büyük atılımlar gerçekleştirmiştir. Tarımsal ürün ithalatçısı konumundan ihracatçı konumuna gelmiştir. Bugün AB dünya çapında en büyük tarımsal ürün ihracatçılarından biri durumundadır. Daha önceleri AB'ye tarımsal ürün ihracatı yapan birçok bağımlı ülke bugün AB'den tarımsal ürün ithalatı yapar konuma düşmüştür. Daha doğrusu AB'nin yüksek desteklemelerle, damplinglerle ucuzlatılan ürünlerinin bu ülke pazarlarına girmesiyle yerli üreticileri korumasız olan iç piyasaları kaplayan AB tarımsal ürünleriyle başedemeyerek pazardan dışlanmaktadır.

Türkiye ekonomisi halen büyük ölçüde tarıma dayalı bir ekonomiye sahip olmasına karşın, halen tarımın temel unsuru olan işletme yapısı yönünde AB'nin sahip olduğu işletme yapısı düzeyine ulaşamamıştır. Toplulukta işletme sayısı 8.8 milyon iken, işletme başına düşen arazi miktarı 13.2 hektardır. 1980 yılı tarım sayım sonuçlarına göre ülkemizde tarım işletmeleri 3.6 milyon, işletme başına düşen arazi miktarı ise ortalama 6.3 hektardır.

Ülkemizin tarımın GSYİH içindeki payı 1970 yılında %30.0, 1985 yılında %18.9, 1990 yılında ise %18.2 olmuştur. AB'nin ise Türkiye'nin aksine tarım ekonomisi içindeki yeri oldukça küçük olmasına karşın AB'de tarımın payı 1970 yılında % 5.6 iken 1987'de bunun % 3.2'ye düştüğü görülmektedir. Fakat buna rağmen AB tarımda istihdam edilen 9.5 milyon insanın üretimiyle 325 milyonu geçkin nüfusun ihtiyaçlarını karşılayabilmektedir. Ülkemizde bunun tam aksine daha fazla insanın tarımla uğraşmasına karşın 60 milyonu besleyebilecek düzeyde tarımsal üretim yapılamıyor.

Bu durum tarımla uğraşan insanlarımızdan kaynaklanmıyor. Bu ülke tarımının geri yapısından ve emperyalistlerin tarımı dumura uğratan politikalarının doğal sonucudur. Bu durumu tarım sektöründe verimlilik artışına neden olan girdi kullanımında da görmek mümkündür. AB girdi kullanımında oldukça ileri bir düzeyde bulunmaktadır. Kimyasal gübre, 1987 yılında Almanya'da 263 kg./ hektar, Danimarka'da 226 kg/ hektar, Fransa'da 182 kg/ hektar kullanılırken, ülkemizde ise ancak 60 kg/ hektar kimyasal gübre kullanılmaktadır. Aynı şekilde tarımsal mücadele ilaçlarının kullanımında da topluluk ile ülkemiz arasında büyük farklar vardır. Keza AB'de tarımın desteklenmesi için yüksek fiyat politikasına ağırlık verilip, çeşitli yardımlar yapılırken, Türkiye'de yüksek fiyat komprador burjuvazi ve toprak ağaları tarafından enflasyon nedeni olarak gösterilmektedir. Köylünün kullandığı tarımsal girdilerin fiyatları sadece yıldan yıla değil, yıl içinde anormal bir şekilde artış göstermektedir. Dolayısıyla bu da üreticilerin girdi kullanımını büyük ölçüde sınırlamakta, kalite ve düşük verim alınmasına neden olmaktadır.

Aşağıda verilen tablolarda AB ile Türkiye tarımı çeşitli yönleriyle karşılaştırılmış ve Türkiye tarımının AB tarımı karşısında rekabet şansının olup olmadığını ya da Gümrük Birliği'ne girmenin Türkiye tarımı açısından yarar ve zararları gayet net bir şekilde ortaya çıkmaktadır.

TABLO VII: TÜRKİYE VE AB'DE BAŞLICA TARIMSAL GÖSTERGELER

	AB	TÜRKİYE
Kullanılan tarımsal alanlar (1000 ha)	127.320	27.892
Tarımsal alanların toplam alan içindeki payı (%)	56.3	35.06
Tarımda çalışan nüfusun toplam aktif nüfus içindeki payı (%)	7.0	50

TABLO VIII: TÜRKİYE AT'DE TARIM YAPISI

	AT(12'ler)	TÜRKİYE
A. TARIMSAL ÜRETİMİN NİTELİĞİ		
a) Bitkisel üretim (%)	44.7	706
b) Hayvansal üretim (%)	55.3	29.5
B. TARIMSAL İŞLETMELERİN BÜYÜKLÜĞÜ		
a) Tarım işletmelerinin sayısı	9.815.685	3.650.910
b) İşletme başına kullanılan tarımsal alan (ha)	12.0	7.6
C. TARIMSAL GİRDİ KULLANIMI		
a) Sulanan alanların toplam tarımsal alan içindeki payı (%)	63.9.1	
b) Hektar başına azotlu gübre kullanımı (kg)	64 18	
c) Makineleşme (100ha başına traktör sayısı)	4.3 1.8	

Bu tablolarda Yunanistan, Portekiz ve İspanya ile ilgili göstergeleri gerekli bulmadığımız için biz çıkarttık.

Özellikle tablo VII'ye baktığımızda AT'nun tarımsal üretiminin % 44.7'sini bitkisel üretim oluştururken, Türkiye'nin ise %70,5'ini bitkisel üretim oluşturmaktadır. Hayvansal üretimin payı ise AT'nda %55.3, Türkiye'de %29.5'tir. Görüldüğü gibi Türkiye'de bitkisel üretim ağırlıklı bir tarımsal yapı varken, AT'de bitkisel üretim ile hayvansal üretim arasında fazla bir fark yoktur. Ülkenin ekonomik gelişmişlik düzeyi arttıkça hayvansal ürünlerin tüketim talebi aynı oranda artmaktadır. Hayvansal ürünlerin tarımsal üretim değerleri içindeki payı bir ülkenin tarımsal üretim yapısını açık bir şekilde belirtir.

Türkiye'nin AB karşısında toplam hayvan varlığında sayısal üstünlüğü dışında, işletme yapısı birim hayvan başına verimlilik, uygulanan üretim teknolojisi, sektöre sağlanan sübvansiyonlar, desteklemeler gibi pekçok yönden önemli dezavantajları bulunmaktadır. AB'nin hayvancılığı gerek sayı, gerekse verim açısından son derece

önemli bir yere sahiptir. Sahip olunan hayvan niteliği yani verimlilik düzeyi hayvan sayısının çokluğundan daha önemlidir. Ülkemizde hayvan varlığı sayısal yönden AB'ne üstünlüğü sözkonusu olsa bile birim başına verimlilik düzeyleri oldukça düşüktür. Sığır varlığı AB'nin sığır mevcudunun %13,6'sı kadar olmasına rağmen, ancak sığır varlığının %73'ü düşük verimli olması verimi büyük ölçüde etkilemektedir. İşletme sayısı bakımından ülkemizce küçük işletme ağırlıklı bir yapıya sahip olması girdi kullanımını etkilemekte ve dolayısıyla bu verimi düşürmektedir. Türkiye kasaplık hayvan ve hayvansal ürünlerini topluluk normlarına uymaması büyük partiler halinde piyasaya girilmemesi, standartizasyon, paketleme gibi nedenlerle Türkiye'nin topluluğa ihracat şansının olmadığını rahatlıkla söyleyebiliriz.

Keza süt ve süt ürünleri sanayinde Türkiye dünya standartlarına uygun üretim yapabilecek işletmelerin (fazla olmamakla birlikte) bulunmasına karşın dış pazarlarda fiyat yönünden rekabet edememekte ve pazar şansını yaratamamaktadır. Özellikle süt ve süt ürünleri sektöründe gelişmiş AB ülkelerinin ihracata uyguladıkları sübvansiyonlar ve ithalattan aldıkları fonlar emeğin ucuz olduğu ülkelerin AB ihracat imkanını ortadan kaldırmaktadır. Yine AB'nin ihracata ödedikleri sübvansiyonlar yüzünden emeğin ucuz olduğu ülke pazarlarında da sübvansiyon edilmiş AB ürünleri karşısında Türkiye'nin ve diğer bağımlı ülkelerin rekabet olanağı kalmamaktadır.

Gümrük Birliği'ne girildiği takdirde tarım sektörü AB gibi tarımı gelişmiş bir toplulukla rekabet edemeyeceği açıktır. Avrupa'nın 100'er başlık süt ineği işletmelerine karşılık Türkiye 5'er, 10'ar başlık süt inekleriyle Avrupa ile rekabet edebilir mi? Elbette hayır. Bunun örnekleri Özal döneminde yaşandı. İç piyasada fiyatların denetlenmesi amacıyla yapılan "terbiyevi ithalat" sonucunda "1984 yılında gümrük duvarlarının indirilmesiyle ülkemize çok miktarda sübvansiyon edilen AT menşeli süt mamulleri düşük fiyatlarla ithal edilmiş ve bu da hayvancılık sektörüne darbe indirmiştir. Bu yıllarda süt hayvanlarının kesilmesi yüzünden hayvan varlığında azalmalar olmuş ve daha sonraki yıllarda Türkiye yanlış ithalat politikasının faturasını, canlı hayvan ithaline giderek ödemek zorunda kalmıştır. SETBİR (Türkiye / AT Entegrasyon Semineri)

Gümrük duvarlarının kısa bir süre indirilmesi bile üreticileri yıkıma uğratmaya yetmiştir. Gümrük Birliği'ne girildiğinde AB tarımsal ürünlerinin hiçbir engele takılmadan Türkiye pazarına gireceği düşünülürse Türkiye tarımını nasıl bir yıkımın beklediğinin kestirmek güç olmasa gerek.

Bilindiği üzere, "kendine yeterlilik derecesi" bir ülkenin herhangi bir ürünlerdeki üretiminin tüketimine oranını göstermektedir. Kendine yeterlilik derecesinin düşük veya yüksek oluşuna göre gerek üretim ve gerekse dış ticarete izlenecek politikalar değişmektedir. Genel olarak bu oranın düşük olduğu ürünlerde daha "liberal" ve yüksek olduğu ürünlerde de "koruyucu" bir politika izlenmektedir. Örneğin AB sığır etindeki açığı, uygulanan politikalarla 1980 yılında kapatmış ve 1987 yılında ise %7,6'lık bir fazlalık vermiştir.

Aşağıdaki tabloda AB'nin çeşitli ürünler itibariyle kendine yeterlilik oranı verilmektedir.

TABLO IX: TOPLULUKTA KENDİNE YETERLİLİK ORANI 1987-1988 YILI İTİBARIYLA			
ÜRÜNLER	KENDİNE YETERLİLİK ORANI (%)	ÜRÜNLER	KENDİNE YETERLİLİK ORANI (%)
Tahıllar (pirinç hariç)	110	Kanatlı hayvan eti	106
Buğday (un eşdeğerinde)	119	Bitkisel yağlar	69
Çavdar	107		
Mısır	91		
Pirinç	29		
Patates	101		
Şeker	127		
Sebze	106		
Meyve (turunçgiller hariç)	85		
Şarap	107 (9 ülke)		
Turunçgiller	74		
Süt	102		
Peynir	171 (9 ülke)		
Tereyağı	116 (9 ülke)		
Yumurta	128 (9 ülke)		
Et (sakatat hariç)	102		
Sığır ve dana eti	109		
Domuz eti	103		
Koyun ve keçi eti	81		

AB Ankara antlaşması ile Türkiye'ye bir dizi ödümler vermiş, daha sonra "Global Akdeniz Programı" çerçevesinde çeşitli Akdeniz ülkelerine verdiği ödümler Türkiye'ye tanınan olanakları büyük ölçüde etkisiz hale getirmiştir. Topluluğa yapılan toplam tahıl bitkisel ve hayvansal ürün ihracatı içinde Türkiye'nin payı 1977'de %8 iken, sözü edilen programın uygulanmasıyla 1984'te %3'e kadar gerilemiştir. Yunanistan'ın payı %2'den %34'e kadar yükselmiştir. Diğer Akdeniz ülkelerinin hemen hemen hepsi büyük kayıplara uğramıştır.

EMPERYALİSTLERİN TARIMA YENİ MÜDAHALELERİ VE TÜRKİYE TARIMINA YANSIMASI

1940'larda ulusal tarım yapılarının bir yandan korumacılık bir yandan üretim teşvikleri ile desteklenmesi üzerine şekillenen uluslararası tarım ve gıda sistemi, ge-

linen aşamada kriz içinde bulunan emperyalist sermayenin ihtiyaçlarına cevap veremez duruma gelmiştir. Tarımın korunması ve üreticilere yönelik destek programlarının yürütülmesini geçersiz hale getiren nedenlerin başında: Bunun sermayenin hareket yeteneğinin kısıtlanması ve agro sanayindeki hızlı gelişmelerin tarım sektörünü kanlı hale getirmesi nedeniyle, emperyalistler tarım sektöründe “yeni politikaları” hayata geçirmeye başlamışlardır.

Emperyalistler”küreselleşme”, “serbest pazar ekonomisi” demogojileri eşliğinde kriz içinde bulunan sermayenin üretim sürecini yeniden örgütlemeye çalışıyorlar. Emperyalist- kapitalist ülkelerin pazarlarının gıda sektöründe kısmen doyuma ulaşması (sigara vb.) sonucu agro tekellerini egemenliklerini yarı- sömürge, yarı-feodal ülkelere doğru genişletme yönünde harkete geçirmiştir. Tarımsal faaliyetler üzerinde “yeni kurallar” oluşturulmasını sağlayan agro- gıda tekelleri, yatırım, hammadde akışı ve pazarlama açısından istikrarlı bir üretim ve tüketim sürecinin oluşturulmasını hedefleyerek hem rekabet içinde buldukları rakip agro-gıda tekellerine pazar üstünlüğü sağlamakta hem de bağımlı ülkelerin tarımsal üretim dengesini kendi ihtiyaçları doğrultusunda biçimlendirerek gıda sanayilerine girdi temin etmekte. Bağımlı ülke tarım sektörlerini emperyalistlerin tam denetimine sokmaya hizmet eden bu “yeniden yapılanma süreci”nin altyapısı son GATT görüşmelerinde hazırlanmıştır. GATT görüşmelerinde ortaya konulan sınırların kaldırılması, destekleme politikalarının tasfiye edilmesi, borsalar kurulması ve talepler emperyalistlerin bağımlı ülkelere uygulayacakları “yeni müdahale tarzı”nın en önemli unsurlarıdır. Dolayısıyla emperyalist tekeller sadece ticaret ve yatırım alanında değil, teknolojik, biyogenetik kaynaklarının kullanımı gıda standartlarının oluşturulması ve bilgi kaynaklarını da (patent) kendi tekellerine alacak önlemler almaktadırlar. GATT görüşmelerinde uluslararası tekeller bitki plazmalarına istedikleri biçimde ulaşabilmeleri, kullanabilmelerini sağlayacak maddeler koydurtmuşlardır. Bunu göre, uluslararası tekeller bitki plazmalarına rahatça ulaşarak bunlardan çıkartacakları ilaç, tohum vb. maddelerin patent haklarını tekellerine alarak yüksek karlar elde ederken, hammaddelere hiçbir ödeme yapmayacaklardır. Örneğinn; Türkiye’den parasız olarak ithal edilen özel bir virüs türüne bağlaşıklığı sağlayan bitki genleri ABD üreticilerinin 150 milyon dolarlık zararını önlemiştir. Hiçbir karşılık ödenmeden çalınan bitki plazmaları sadece ABD ekonomisi için yılda 66 milyar dolarlık kar demektir.

Uluslararası tekelleri bu tür önlemler almaya iten şey tarım sektörünün diğer birçok sektördeki daralmanın aksine büyüme oranının sabitlendiği bir sektör olarak kalmasıdır. Dünya pazarlarını ele geçirmek için verilen mücadele tekellerin ucuz, kaliteli ve farklı ürün türlerine kolaylıkla ulaşabilmeleri için ulusal sınırların engellemeceiliğinin ortadan kaldırılması ile birlikte tarım sektöründeki kamu işletmelerinin tasfiye edilmesi ve bağımlı ülkelere dayatılan “liberal” politikalar uluslararası tekellere büyük genişleme imkanları sunmaktadır.

Tarımsal üretim sürecinde bio- genetik gelişmelerin rolünün artmasıyla birlikte,

tarımsal faaliyetlerde bilgi teknoloji yoğun hale gelmiştir. Uluslararası sermaye bu teknolojik gelişmelerden yararlanarak hububattan nişasta, nişastadan ilaç hammaddesi vb. elde edebilecek düzeye gelmiştir. Emperyalistler bio- genetik gelişmeler sayesinde “*tarımsal hammaddeleri katma değeri yüksek sanayi ürünlerine dönüşümü sağlayacak teknolojilerle tarıma dayalı yeni bir sanayii hamlesi*” yapmaya çalışmaktadır. Uluslararası tekeller bu alandaki üstünlüklerini, gıda sanayi temelinde gelişen yeni bir egemenlik tarzı olarak tarımda dayatmaktadırlar. Örneğin agro gıda tekelleri tarafından üretilen özel kimyasal gübreler hibrid tohumları ile üretilen bitki türleri dışındaki tüm bitkileri öldürmektedir. Depolama imkanı olmayan sadece piyasadan alınabilen hibrid tohumlarının önemi, tarımda artan miktarda kimyasal kullanımını da beraberinde getirmesindedir. Dolayısıyla hibrid tohum üretimini elinde bulunduran tekeller aynı zamanda kimyasal gübre satışlarında garanti altına almış demektir. “*Tohum sanayi son yıllarda gıda zinciri içinde en hızlı büyüyen ve en yüksek karlılık getiren sektördür. Son yıllarda petro- kimya şirketleri de tohum piyasalarında hızlı büyümeleri farketmiş ve 1970’lerden bu yana dünyanın her yerindeki yüzlerce bio- genetik mühendislik şirketini satın almaya başlamışlardır. Böylece petro- kimya devi Sandoz birkaç yıl içinde dünyanın en büyük tohum şirketlerinden biri haline gelirken, yine petro- kimya devi Ciba- Geigy, petrol devi Shell, Alman petro- kimya Şirketi Hoechst tohum sanayindeki en büyük çok uluslu şirketler arasına girmişlerdir.*” (Tarım ve Özelleştirme) Yukarıda da belirttiğimiz gibi, tarımdaki tohum ve girdilerin denetimi tüm tarım ve gıda sisteminin denetimi anlamına gelmektedir.

Emperyalist tekellerin Türkiye’de uyguladıkları “yeni müdahale tarzı”na örnek olması açısından son gelişmeleri buraya aktarmakta fayda var. Tarımda desteklemeleri ve sübvansiyonları azaltacağını söyleyen TC hükümeti sıra emperyalist tekellerin ürettikleri metalara gelince söylediklerini unutmaktadır. Daha önce devlet tekeli-nde olan tohumculuk sanayi 1963 yılında özel sektör tohumculuğuna izin verilmiş olmasına rağmen 1980’lere kadar pazar payları düşük kalmıştır. 1980 sonrası uygulanan politikalara koşut olarak özel sektör tohumculuğu teşvik ve özendirilmelerle karlı hale getirilmiştir. Gübre, ilaç, tohum gibi tarımsal girdilerin pazarını tek başına elinde tutan, TZDK (Türkiye Zirai Donanım Kurumu) özel sektörün pazara girmesiyle birlikte pazar payı % 15’in altına düşmüştür. Bunların yanında özel sektör tohumculuk şirketleri yatırım ve işletme teşvikleri verilerek özendirilmiş ve bu fabrikaların ürettikleri tohumlukların fiyatları serbet bırakılarak, tohumluk satış bedellerini devlet sübvansiyonları getirilerek üreticinin tohumculuk şirketlerine bağımlı olması sağlanmıştır. Son olarak bir tebliğle hibrid tohumluklara verilen sübvansiyonlar artırılmıştır. Böylece üreticiler hibrid tohumuna ve bunun yanında kullanılan tarımsal ilaçlara, gübrelere bağımlı hale gelmiş, tir.

Bu gelişmeler emperyalist ülke tarım sektörlerini sermaye- yoğun hale getirirken bunun yarı- sömürge, yarı- feodal ülkelerdeki ayağı ise emek yoğun işletmelerini bu

ülkelere kaydırarak daha yüksek kar oranları elde etmekte. Kendi ülkelerinde kısmen doymakta olan gıda sektörlerini bu ülkelere kaydırarak ve buralardaki beslenme alışkanlığını değiştirerek uluslararası gıda tekellerine pazar haline getirmektedir. Bu ülkelerdeki ucuz gıda maddelerini elinde tutarak hem kendi ülkelerindeki ücretleri görece ucuz tutmakta, hem de gıda tekellerinin ucuz girdi teminini sağlamaktalar. Pazarı kontrol etmek için ya yerli uşakları ile ortaklıklara girmekte ya da bir fiil kendileri yatırımlar yapmaktadırlar. Son yıllarda ülkemizde hazır ve hızlı yemek üreten gıda tekellerinin şubelerinin ard arda açılması buna iyi bir örnektir. Sadece bunlar değil. Bugün beslenme alışkanlığına bakıldığında büyük değişiklikler görmekteyiz. Daha önceleri tahıl ve kuru baklagillere dayalı bir beslenme alışkanlığı varken bugün bu tam anlamıyla terkedilmese de, yerini et, süt (paketlenmiş) dondurulmuş hazır yiyeceklere bırakmaktadırlar. Medya, reklamlar vb. araçlarla insanlara belirli bir marka “tutkusu” aşılayarak satışını artırmaktadırlar. Emperyalistlerin bağımlı ülke tarımını nasıl kendilerine bağımlı hale getirdiklerine başka bir örnek ise şark tipi tütün üretimi yerine Virginia- bruley tipi tütün üretiminin yerleştirilmesiyle tütün üreticisi sigara tekellerine girdi üreten bir konuma dönüştürülmüştür.

Bu nedenle Türkiye’de bu hububata dayalı üretim desenine müdahale edilerek değiştirilmeye çalışılmakta- “pazar şansı” olmayan hububattan başlanarak desteklemeler kaldırılmakta, destekleme ve sübvansiyonları kendileri için en karlı ürünlere ve girdi olarak kullanabilecekleri ürünlere yönetilmesini talep etmekte, bunu da yerli görmeyip hububatın daha az üretilmesini sağlayacak müdahaleler yapılmakta, son dönemlerde kurulmaya çalışılan tarım borsası aracılığıyla uyguladıkları düşük fiyatlama sistemleri sayesinde üretici ya üretimini başka ürünlere kaydırmakta ya da ürettiği ürünleri ucuza satmaya razı olmaktadır. Zaten devletin borsalar kurmaktaki amacı da budur. Bu yolla üreticiye ya dünya fiyatlarında üretirsin ya da ürününü değiştirirsin dayatmasında bulunmaktadır. Bu sistem her ne kadar AB’de uygulanan tavan fiyat ve taban fiyat niteliğinde olan müdahale fiyatlarından esinlense de temelden farklıdır. AB’de tavan fiyat üreticilerin elde etmek istedikleri üst sınırı gösterirken taban fiyat ise en alt sınırı göstermektedir. İkisi arasında oynamalara müdahale edilerek fiyattan belirlenen düzeye getirilir ve enflasyondaki değişimlere bağlı olarak fiyatlar yeniden düzenlenir. Türkiye’de uygulanacak olan sistem bunu tam tersidir. Üreticinin ürettiği ürün dünya fiyatlarının üzerine çıktığında müdahale edilerek aşağıya çekilmekte, dünya fiyatlarının altına düştüğünde ise hiçbir müdahale yapılmamaktadır. Daha doğrusu borsalar işlemeye başladığında yapılmak istenen budur. Şimdiden bunun altyapısını hazırlayacak uygulamalar hayata geçirilmekte KİT’lerin destekleme alımı yapmaları engellenerek “piyasada düzenleyici” rolü terkettirilmekte, bu işlev tamamen borsalara bırakılmaktadır. Çeşitli şekillerde ortaya çıkacak riskler ise (fazla veya düşük üretim, kalite vb.) üreticinin sırtına yıkılmaktadır. Kazançlı çıkanlar ise tefeci- tüccar ve ürünleri işleyen gıda tekelleri olmaktadır. Bunlar hiçbir risk altına girmeden yıl boyunca istikrarlı bir fiyattan ürün elde etme şansına sahip olmakta. -

Emperyalistlerin dayatmaları sonucu devlet tarımdaki kendi rolünü değiştirerek, bu alandaki çalışma ve işletmelerini işlevsizleştirerek, parça parça özelleştirmektedir. Bugün TMO, şeker fabrikaları, EBK SEK, TZDK ve yem sanayi özelleştirme kapsamına alınarak emperyalistlere peşkeş çekilmektedir. Modern girdi üretimi yapan yem sanayi pazar payı planlı olarak düşürülmüş daha sonra satılmıştır. Bugün yem sanayinde hiçbir devlet kuruluşu yoktur. Bu alan tamamen uluslararası tekellere terk edilmiştir Daha önceleri TİGEM aracılığıyla ülkenin tarımsal üretiminin araştırılması, geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi çalışmaları yapan devlet bu işlevini uluslararası tekellerin araştırma, geliştirme laboratuvarlarına devretmektedir. Bütün bu uygulamaların yükünü en ağır biçimde çekenler başta yoksul ve orta köylülük olmak üzere emekçi halkımız olmaktadır.

Teknolojik gelişmeler sonucu tarımsal üretimde verimlilik büyük boyutlara vardığı halde bağımlı ülkeler bu gelişmelerden yararlanmayarak, yetersiz beslenme, açlıkla yüzyüze gelmişlerdir. Eskiden tarımsal ürün ihracatçısı olan bu ülkeler emperyalistlerin tarım sektöründe uyguladıkları politikalar sonucu tarımsal ürün ithalatçısı durumuna düşmüşlerdir. Emperyalist ülkeler yine aynı şekilde ama ters yönden bir gelişme içindeler, bu ülkeler teknolojik gelişmelerden yararlanarak tarımsal üretimde artan verimlilik nedeniyle gıda ihracatçısı durumuna gelmişlerdir. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO)nun rakamlarına göre bugün *“dünyada 780 milyon insan açlık sınırına varan yetersiz bir beslenme sorunuyla karşı karşıyadır. Her yıl beş yaşından küçük 13 milyon çocuk açlık ve yetersiz beslenmeden kaynaklanan hastalıklardan dolayı ölüyor. Kalkınmakta olan ülkelerde nüfusun yüzde yirmisi sağlıklı ve üretken bir yaşam için gerekli enerjiyi sağlayacak gıdayı alamıyor.”* Bütün bu olguların emperyalistleri yarı- sömürge, yarı- feodal ülkelere dayattıkları politikaların bir sonucudur. Bu politikaların uygulandığı ülkeler gıda ihracatçısı olmaktan çıkıp gıda ithalatçısı durumuna düşürülmüş ve daha sonra Somali gibi açlıkla yüzyüze gelmişlerdir. Bu politikaların uygulanmaya başlanmasıyla dünyadaki açlık artma eğilimindedir. 1973'te durma noktasına gelen gıda yardımlarının 1990'larda yeniden başlaması tesadüf değildir. Verimlilikte artışlar olmasına rağmen dünyadaki yetersiz beslenme, açlıktan ölümler gün geçtikçe artmaktadır. *“1960-70 arasında 13 milyon, 1970- 80 arasında ise 15 milyon, 1980-85 arasında ise 40 milyon insan açlıktan ölmüştür ve her gün 40 bin çocuk yetersiz beslenme ve açlığa kurban gitmektedir.”* (Ziraat Dünyası- Kasım 94)

Yetersiz beslenme ve açlıktan ölümler tarımsal üretimin yetersiz olmasından kaynaklanmıyor. Ziraat Dünyası'nın Kasım 94 tarihli sayısında verdiği dünyadaki tarımsal üretime ilişkin veriler bunu kanıtlamaktadır. *“Bugün dünya tarım üretimi, iki milyon ton civarındadır. Bunun % 20'sini ABD- % 12'sini AB üretmektedir. Bu oran sütte % 14, % 24.9 , ette ise % 18 ve % 19 dur. Bunların elinde 1986 yılında üç yüz milyon ton tahıl stoku vardır. AB ve ABD gibi ülkeler tarımsal üretim fazlasını bir türlü eritemezken, başta Afrika olmak üzere Latin Amerika ve Ortadoğu*

bölgelerinde üretilen tahıl, et ve süt mamüleri açığı vardır.

Mevcut tahıl üretimi tüm insanları gerektiği gibi beslemeye yeterli olmasının ötesinde 1960'tan beri fazla bile gelmektedir. Dünya tarım ve gıda kaynakları tüm nüfusun beslenme gereksinmelerine 1960'da % 1 oranında geçerken, bu oran 1974'te % 7, 1980 % 10 ve günümüzde % 12-13'lere çıkmıştır. Ayrıca AB ve ABD tahıl ekilen alanları azaltıcı politikalar uygulamaktadırlar."

Demek ki sorun yetersiz tarımsal ve gıda üretiminden değil, bu ürünlerin eşitsiz dağılımından kaynaklanmaktadır. Bu durumun tek suçlusu emperyalistlerin kar hır-sından, doymak bilmezliğinden kaynaklanıyor.

SONUÇ OLARAK

Türkiye, GB anlaşması yapılması halinde AB'ye girmeden ve AB'nin avantaj-larından yararlanmadan GB'ye giren tek ülke olacaktır. AB'ye üye olmamasından dolayı GB'ne ilişkin kararlarda söz sahibi olamayacaktır. AB'nin kendi çıkarları doğrultusunda alacağı kararlara uymak zorunda kalacaktır. Egemenler yabancı ser-maye ile ekonomiye soluk aldırma çabası ile kısa vadede yaralar uğruna uzun vadede Türkiye ekonomisinin tele sektörlerini yıkıma götürecek kararlar almaktadır. GB'de karı olan tek sınıf burjuvazi ve büyük toprak sahipleri olacaktır. Birliği hararetle desteklemeleri bu yüzdendir.

● GB milli sanayi ve tarım sektörü açısından tam bir yıkım olacaktır.

● Türkiye sanayii genç ve korumaya muhtaçtır. Serbest ticaret durumunda Av-rupa sanayii ile rekabet edemeyecek işletmeler bir bir kapanacak, Avrupa malları pazara hakim olacaktır. Bu da sanayinin tam olarak yok olması, gelişmenin durması ve dışa bağımlılığın artması anlamına gelecektir. İşletmelerin kapanması ile işsizlik oranı artacak, ücretler iyice düşecektir. Bu da işçi sınıfı ve emekçi yığınlar için açlık ve sefaletin katmerleşmesi demektir.

● Türkiye ticaretinin büyük bölümünü AB ile veya onun belirleyeceği ülkelerle yapabilecek ve bunun dışında ticaret yapamayacaktır Bu da denetimin tamamen AB'nde olmasıdır. Özellikle ihracat payı azalacak, ithalat artacaktır. (Gerek sanayi, gerekse tarım ürünlerinde), dış borç açığı sürekli artacaktır.

● GB ile birlikte sınırlar kalkacaktır. Bu durumda gümrük vergisinden sağlanan gelirden kaynaklanan açık, emekçilerin sırtından çıkarılacaktır. Sefalet daha da artacaktır.

● Tarım açısından bakıldığında da rekabet gücü açısından sanayi ve ticaretten farklı değildir. Hatta en büyük yıkımın olacağı ve en olumsuz etkilenecek sektördür. Türkiye tarım ürünleri Avrupa'ya göre daha yoğun emek ve ilkel yöntemlerle üretil-mektedir. Avrupa gerek tarımda teknoloji kullanması, gerek birliğin yardımları ile avantajlı durumdadır. Bu nedenle malları daha ucuz pazarlayacak ve Türkiye tarım

ürünleri karşısında rekabet edemeyecektir. AB ortak tarım politikaları gereği çiftçiye Türkiye'den yaklaşık 45-46 kat fazla destek vermektedir. Kendine yeterli olmayan ürünlerde yüksek gümrük vergisi uygulayarak pazarına ucuz mal girişini engellemektedir. Aynı şekilde diğer ülke pazarlarına da girerken, gümrük vergilerinin ve fonların kaldırılmasını isteyerek avantaj elde etmektedir.

Komprador burjuvazinin tarıma ilişkin politikaları GB'ye girmeden de sektörün aleyhinedir. Tarım kesiminde çalışanları oy deposu olarak görmüş seçim zamanlarında vaatlerde bulunmuş, kısmen iyileşme sağlanmışsa da, seçim sonrası vaatler yerine getirilmemiş ve şartlar daha da ağırlaşmıştır. Bu açıdan GB tarım üzerindeki baskıları katmerleştirecektir.

● Emperyalizmin tarım alanındaki politikası kendi kendine yeter duruma gelmiş ülkelerin tarım sektörlerine müdahale ederek, yıkıp kendine bağlama yönündedir. Özellikle kendi ülkelerindeki gıda sektörünün kısmen doyuma ulaşması (pazarların daralması) sonucu bu politikalar daha da önem kazanmıştır. Kendine yeterliliği yıkmanın çeşitli biçimleri vardır. Birinci olarak o ülkenin beslenme alışkanlığını yıkarak gıda tekellerinin ürettiği besinlere yönelik beslenme alışkanlığı yerleştirmeye çalışmaktadırlar. (Konserve, dondurulmuş gıda, hazır yiyecek vb. gibi) ikincisi; üretim desenini de buna bağlı olarak değiştirerek yukarıda saydığımız hazır yiyeceklere girdi olabilecek bir üretim desenini yerleştirmeye çalışırlar. (Marlboro sigarasının tütününün, MC Donalds'ın patatesinin yetiştirilmesi vb. gibi) Yeterlikten çıkması ile birlikte belli gıda ürünlerine ilişkin üretimde yoğunlaşılacak ve diğer ürünlerde tam dışa bağımlılık sözkonusu olacak, ithalat yolu ile karşılanacak duruma gelecektir. (Somali örneği). Gıda ithalatçısı olduğunda dövizdeki her artışta gıda ürünlerine yansıtacaktır. Bu da yetersiz ve dengesiz beslenmeyi daha da büyütecek, gıda yardımına muhtaç hale gelecektir.

● GB'ye girilmesi ile Avrupa'da büyük stokları bulunan et ve süt ürünlerine karşı rekabet edemeyecek bu sektörlerdeki üreticiler yıkıma uğrayacaktır. Özal döneminde ithalatın serbet bırakılması ile et ve et ürünleri sektörü Avrupa malları ile rekabet edememiş, birçok üretici üretimini durdurarak sektör dışına çıkmıştır. Ve hayvan varlığında büyük azalma görülmesi sonucu ithalatla gidermeye çalışılmıştır. Aynı şey hububat üreticileri için de geçerli olacaktır. Sonuç köylünün iyice yoksullaşması ve yıkımıdır.

● Borsalar yolu ile üretimin denetlenmesi yönlendirilmesinde kazançlı çıkacak olan gıda tekelleri ve tefeci - tüccar olacaktır. Bunlar hiçbir üretim faaliyetine girmeden köylünün ürettiği üründe söz sahibi olacak, bu yolla büyük vurgunlar yapacaklardır.

● Köylülük ise Avrupa malları karşısında rekabet edebilmek için daha fazla emek harcayacak, toprağı son haddine kadar kullanma yoluna gidecek bu üretimi olumsuz yönde etkilemekten başka bir şeye yaramayacak ve tüm çabalarına rağmen

yokuslaşmanın ve mülksüzleşmenin önüne geçemeyeceklerdir.

● Mülksüzleşen köylüler şehirlere akın edecek ve işsizler ordusuna katılacaktır.

● Gerek milli sanayinin çöküşü, gerek ticaretin olumsuz yönde gelişmesi ve gerekse tarım sektörünün yıkımı anlamına gelen GB emekçi halkın yararına değildir. GB Avrupalı emperyalistler açısından, ucuz işgücü, ucuz hammadde, kaynaklardan sınırsız yararlanma ve mamül malların satımı açısından büyük bir pazar demektir. Türkiye açısından ise ekonominin tam olarak yıkımı, sanayinin yok olması, tarımın tam bağımlı hale gelmesi, doğal çevrenin, tarımsal alanların yağmalanması demektir. Yoksul ve orta köylülük için mülksüzleşme, işçi sınıfı açısından sömürünün ve işsizliğin artması anlamına gelmektedir. Halk için tam bir sefalet ve açlık ve işsizlik demektir.

Sömürünün katmerleşmesi ve tam bağımlı hale gelmekten kurtulmanın tek yolu emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı vereceğimiz devrimci savaştır. Proletarya Partisi'nin halkı örgütleyerek iktidara hedeflenmesi daha yakıcı bir hal almıştır.

AB'de bu temelde alınmalı ve gerçek yüzünün ortaya serilmesine ilişkin kampanyalar düzenlenmelidir.

**GÜMRÜK BİRLİĞİNE HAYIR!
EMPERYALİZMİN UYGULAMALARINA KARŞI SESİNİ YÜKSELT!
AÇLIĞA VE SEFALETE KARŞI DURMAK İÇİN ŞİARIMIZ GB'YE VE
BENZERİ YAPILANMALARA DA HAYIR OLMALIDIR!**

İşçi sınıfının dinamizmini boğanlara ve seyredenlere karşı ayağa kalkalım!

***Komprador patron
ağa devletinin bu
savaşta sendikalara
verdiği rol sınıfın
hareketlerini
kontrol altında tut-
mak, sınıfın ihtilalci
özünü boşaltıp
düzene bağlamak
ilerici, devrimci
demokrat sendikal
şubelerini
susturmak
kendiliğinden
hareketleri boğmak,
Dünya Bankası ve
IMF'nin
programlarının
uygulanması için
sınıf cephesinde
gerekli zemini
hazırlamaktır. İşte
bu bilinçle egemen
sarı işbirlikçi
sendikalara karşı
mücadeleyi düzene
karşı mücadelenin
bir parçası olarak
ele almalıyız.***

Mevcut durumu değerlendirelim: Sınıf çelişkilerinin şiddetini ve bunun boyutunu belirlemek için toplumsal kesimlerin yaşamlarına, ruhi şekillenişlerine özlemlerine, beklentilerine, arayışlarına, çaresizliklerine, vb. vb özelliklerine bakalım. Kıpırdanırlarına, huzursuzluklarına, homurtularına ve yer yer patlamalarına bakalım. Bu patlamaların kendiliğinden olmasına rağmen yarattığı etkilere birçok çevrede ortaya çıkan huzursuzluğun boyutlarını inceleyelim; ve sonuçlarını görelim. Olan şudur. Muazzam derecede bir bunalım, ve bu bunalımın şekillendirdiği toplumsal çelişkiler, çelişkilerin şiddeti sonucu oluşan hoşnutsuzluk, arayış ve dinamizm. Yani bugünkü gibi yaşamak istemeyiş... Yeniyi, farklıyı aramak, değişik alana ilgi duymak, umut olabilecek herşeye yönelmek, sarılmak ve kendini onda ifade etmek. Boşluğu dolduracak ne sunulmuş ise onu benimsemek, umut ve umutsuzluk, cesaret ve korkunun iç içe geçtiği, dipten gelen dalganın herkesi rahatsız ettiği bir sürecin özelliklerini her şeyiyle görmekteyiz.

Bu özellikler, sürece damgasını vuran bir ruhi şekillenişin sonucudur. Bunları görmek ve kabul etmek gerekir. Ki bunu çoğunlukla herkes görür, bilir ve kabul eder. Hatta bunlara önemli ölçüde tepkilerde gösterilir. Ancak bu tepkiler çoğunlukla bireysel tepkilerdir. içe dönük, kapalı tepkilerdir. Çoğunlukla "homurtu" şeklindedir. Açık haykırışa dönüştürülemiyor, örgüte dönüştürülemiyor. Dayanışmaya, direnişe, harekete dönüştürülemiyor. Dipteki bu dalgalanma, çalkantı, hoşnutsuzluk, yer yer patlamalara neden olurken bile, sıradanlığın ötesini aşmıyor. Varolan patlamalar ise planlı programlı doğru bir önderliğe, doğru bir amaca yönelmediği, yönetilmediği için kendi kendini boğmakta, etkisizleşmektedir.

Hedefler net olmayınca, amacın önemi bilince çıkarılıp, buna göre şekillenme olmayınca, planlı programlı ve disiplinli bir mücadele olmayınca, hiçbir şeyde başarılı olmak mümkün değildir. Bu durumun öncelikle kavranması gerekir. Sınıf savaşımın tarihi boyunca böylesine hedefsiz, amaçsız, başıboş, kendiliğindenci hareketlerin hangisi başarılı olmuştur ki bugünküler de başarılı olabilsin? MLM sınıf bilinciyle donanmış önderliğin yöneticiliği, yönlendiriciliği olmadan sınıf savaşımında politik iktidar hedefi olmadan bugün herhangi bir hareketin gerçek anlamda başarılı olması mümkün mü? Bazı ekonomik-demokratik taleplerle verilen mücadelelerde istisna kazanımlar olmuştur. Ancak, bizim bahsettiğimiz kazanımlar bunlar değil.

Bugün faşist TC devleti yönetememe krizi yaşarken diğer yanıyla ipleri tamamen elinde kaçırmamak için "Top yekün savaş" ve "Top yekün saldırı" politikasını en azgın biçimde sürdürmektedir. Bu politikaları sürdürmek için hemen bütün mekanizmalarını tam kapasitede harekete geçirmiştir. Tam kapasite harekete geçirilen terör ve sömürü mekanizmalarının rahat işleyebilmesi için yaşamın bütün alanlarında azgınca saldırmaktadır. Bu saldırıların tüm amacı sömürü ve terörün icracısı olan devletin ve onun tüm kurumlarının korunmasıdır. İnsiyatifi elinden kaçırmama, muhalif güçlerin gelişmesini engelleme çabasıdır. Bir yanıyla yoğun bir terör, baskı, işkence, yakma, yıkma, katliam, insansızlaştırma, işsizleştirme politikaları uygulanırken, diğer taraftan da sömürü ve devlet terörüne karşı hoşnutsuz olan toplumsal kesimlerin muhalefetini havuç politikası izliyormuş görünümü vererek etkisizleştirmeye çalışıyor. Oysa gerçek anlamda TC devletinin elinde havuç politikası uygulayabilecek ne ekonomik ne de politik güç vardır. O sürekli ve esas olarak sopayla gitmek zorundadır. Bu onun yapısal özelliğinden kaynaklanmaktadır. Varlık nedeni zora, talana, vahşete, katliama dayalıdır. Bu anlamda havuç politikası uyguluyor demek doğru olmaz. Havuç politikası uyguluyor görünümü vermeye çalışıyor demek daha doğru olur.

5 Nisan sömürü ve terör paketiyle herşey çok daha açık ve net yapılıyor. Uluslararası emperyalist haydutların IMF aracılığıyla Türk egemenlerine dayatılan ve uşaklarında MGK'nın direkt emir ve talimatlarıyla uygulattıkları bu sömürü ve terör paketine karşı şekillenen toplumsal durum nedir? Şekillenen bu toplumsal hoşnutsuzluk MGK tarafından hangi yöntemle nasıl bastırılmaya çalışılıyor. Nerelere kanalize ediliyor? Toplumsal dinamiklerin önüne hangi temel ve tali engeller çıkartılmaya çalışılıyor veya çıkarılıyor? Diğer taraftan sömürü ve terör devletinin her türlü insanlık dışı uygulamalarına karşı hangi toplumsal kesimler nasıl bir konumlanış içinde ve ne yapmak istemektedirler? Bütün bunları belirlemeden genel anlamda toplumsal dinamikleri özlede de sınıf dinamizmini belirlemek engelini aşmak harekete geçirmek mümkün olmaz. Dinamikleri oluşum ve şekilleniş özellikleri ve önündeki engeller iyi belirlemeden nasıl mücadele edileceği de belirlenemez. Dolayısıyla sıradanlığa ve şekilsiz bir konuma düşülmüş olur.

DÜZEN DIŞI EĞİLİMLER-ARAYIŐLAR

Komprador patron ağa devleti yaşadığı ekonomik ve siyasi krizin, toplumsal kesimlerde ne tür sonuçlara yol açtığını gayet iyi biliyor. Yaşanan krizin sonucunda yayınların devletten umudunu kestiğini, dolayısıyla düzen dışı eğilimlerin ve arayıŐların geliŐtğini, alttan alta gelişen bu dalganın oluşturduğu dinamizmin farkında. Keza, egemenler ve devleti; artık iğrençliklerini gizleyemeyecek kadar yığınlar nezdinde teşhir olmuş durumdadır. Yolsuzluklar, rüŐvetler, skandallar, birbirini izlemekte ülkenin yeraltı-yerüŐü zenginlik kaynaklarının nasıl emperyalist haydutlara peşkeş çekildiği kitlelerin günlük sohbetlerinin konusu haline gelmektedir. Yalan ve demagojilerle göz boyamacılığı yapan faşist devlet, partileriyle sürekli güven tazelemeye çalışırken açıkça çırpınmakta, artık "Ya tutarsa"ya umut bağlamaktadır.

Yine devletin önemli temel kurumlarından olan parlamento ve orduda önemli ölçüde yıpranmıŐ ve "güvenirliği"ni yitirmiŐtir. Öyleki, % 20 civarında oy alan parti bunu büyük bir başarı olarak görmekte ve yığınlara böyle sunmaktadır. Son yıllarda RP'nin yükselen grafiği kitlelerin ruh halini, siyasal plandaki arayıŐlarını ve beklentilerini bir ayna gibi yansıtmayı açısından hayli ilginçtir. RP'nin yükseliŐinin altında yatan nedenlere cevap bulmaya çalışan burjuva ideologlarının dahi öncelikle vurgu yaptığı nokta RP'nin tutturduğu sahte düzen dışı söylemidir.

Gerçekten RP bir yandan tüm partileri batı klübü olmakla suçlarken, diğer yanda yolsuzluğu, rüŐvete, vurguna, ahlaki yozlaŐmaya karşı "ADİL ÇÖZÜM" safsatasıyla ortaya çıkıp geleneksel toplum değerlerini ve dini kullanarak belli noktalara elmiŐtir. Tabi yalnızca bu da değil "Tanrının RP'ye yürü ya Partim" dediği andan itibaren bu yükseliŐin arkasında evrensel Tanrı emperyalist sermayeyi görmek lazım. Suudi'nin Petro Doları, Al Barakası ve Faisal Finansı RP'ni adım adım bu noktaya getirmiştir. Nitekim ABD'nin "ılımlı İslam" projesi RP'nin yükseliŐiyle doğru orantılıdır.

Burada dikkat edilmesi gereken esas yön Şudur; yığınların parlamentodan, devletten kopmaya ve kurumlara karşı hızla güven yitirmeye başladığı anda, yeni alternatiflerin ortaya çıkması gerekiyor. Halkın yaşadığı koyu sefalet umutsuz bir gelecek ve devletin zoru doğal olarak **devrimci çözümler** yöntemini ve alternatifi güçlendirir. İŞte bunun farkında olan emperyalizm ve onun ülkemizdeki uşakları yığınların hızla kaydığı düzen dışı konumu RP ile durdurmaya ve tekrar RP ile düzene eklemlemeye çalışıyor. RP'nin ve milliyetçiliğin ŐaŐırtıcı derecede güç kazanmasının altında yatan toplumsal gerçekler bunlardır.

Herşey komprador patron ağa devletinin ve onun faşist diktatörlüğünün sonsuza dek devamı için düzenlenmiŐtir. Geniş emekçi yığınlara yönelik saldırılar özellikle T.Kürdistan'ında yoĐunlaŐan katliamlar göç ettirmeler, köy yakmalar yaygınlaŐarak devam ediyor. FaŐizm en ufak muhalefet odaklarına dahi tahammül etmiyor. Ulusal

ve sosyal kurtuluş savaşları dayanım sınırlarını zorlarken, kamu çalışanları "kapıkulu" anlayışını parçalarken ve işçiler herşeye rağmen alanlara çıkarken devlette yeni saldırılar, yeni biçimler geliştiriyor. Bu vahşi saldırılarda kuşkusuz en önemli dayanağı medyadır. Devrimcilerin, komünistlerin alternatif medyayı henüz örgütleyemediği bir süreçte zalimin sözcüsü medya araçlarının gelişen teknolojiyi de kullanarak geniş yığınları oyalama ve uyutma, gerçekleri ters-yüz ederek yığınlara sunma ve bu yolda katettiği başarılar küçümsemeyecek boyutlardadır. Yine başta işçi sınıfı olmak üzere emekçi kesimlerin o kahredici öfkesini söndürmek için tıpkı parti ve parlamentolarda olduğu gibi hedef şaşırtma ve dalga kıran rolü için bugün sendikalar ve konfederasyonlar kullanılmaktadır. Komprador patron ağa devletin bu savaşta sendikalara verdiği rol sınıfın hareketlerini kontrol altında tutmak, sınıfın ihtilalci özünü boşaltıp düzene bağlamak ilerici, devrimci demokrat sendikal şubelerini susturmak kendiliğinden hareketleri boğmak, Dünya Bankası ve IMF'nin programlarının uygulanması için sınıf cephesinde gerekli zemini hazırlamaktır. İşte bu bilinçle egemen sarı işbirlikçi sendikalara karşı mücadeleyi düzene karşı mücadelenin bir parçası olarak ele almalıyız.

İNSANSIZLAŞTIRMA-İŞBİRLİKÇİLEŞTİRME-KÖLELEŞTİRME

Topyekün savaş ve imha politikalarının bir yanı olan ablukaya almak ve imha etmek hem askeri olarak, hem de politik ideolojik olarak yaşamın her alanında yoğun olarak sürmektedir. Gerilla bölgelerinde katliamlar, insansızlaştırma, köy yakma ve boşaltma, şehirlerde ise infazlar, kayıplar, işsizleştirme, işten atmalar atbaşı gidiyor bir birini tamamlıyor. Amaç bellidir. Hedef bellidir. Sindirme, susturmak, köleleştirmek ve yok etmektir.

Bir düşünceyi, bir hareketi yok etmenin etkisizleştirmenin iki temel biçimi vardır. Birincisi; zora başvurup fiili olarak ortadan kaldırmaktır. İkincisi; ise ikna etmek kazanmak ve kendi potasında eritmektir. Bu yöntemlerden birincisi, kısa vadede bir takım başarılar sağlasa bile uzun vadede hedeflenen temel amaca ulaşamaz. Uzun vadede sürekli bu yöntemin kullanılması kâr yerine zarar getirici bir yöntemdir. Gerek ülkemizde gerekse dünya sınıf savaşmaları tarihindeki deneylere baktığımızda egemen sınıflar birinci yöntemle başarılı olamamış ve kendi varlıklarını sürekli koruyamamıştır. Aksine bu yöntemlerle kendi karşıtı olan halk yığınlarını güçlendirmiştir. Bununla da kendi sonlarını kaçınılmaz bir biçimde hazırlamışlardır. Tarih boyunca bunun örnekleri fazlasıyla mevcuttur.

İkincisi; bu yöntem ise egemen sınıflara şunu kazandırmıştır. Kısa vadede bazı kayıplar olsa bile uzun vadede kâr çıkmış ve rejimlerini yok olmaktan geçici olarak kurtarmış, ömürlerini biraz daha uzatmışlardır. Sıkıntı ve krizlerini hafifletmişlerdir. Karşı gücü kendi potasına çekmiş ve eritmiş olmak ona güç vermektedir. Ayrıca erittikleri ve etkisizleştirdikleri bu güçleri gelişen toplumsal dinamizmin ve yeni

dinamik güçlerin önüne koymuş, dolayısıyla bunlara birer EMNİYET SİBOBU görevi gördürmüştür. Bu kesimlere sunulan bir tas çorbayla kendi sınıfına, değer yargılar bütününe ihanet ettirerek, kendi sistemlerine kazandırmıştır. Satın almıştır. Böylelikle burjuvazi ile proletarya arasında bir ara akım oluşturulmuştur. REFORMİZM.

TC bugün her iki yöntemi bir arada kullanmaktadır. Zoru ön plana çıkarırken, "toplumsal uzlaşma" hikayesini "demokratikleşme" lapasını sunmayı da veya sunma görünümünü de ihmal etmiyor.

TOPYEKÜN SALDIRI VE İMHANIN UNSURLARI:

Bugün sistemin devamından ve devletin bekaasından yana, toplumsal dinamizmin önünde engel olan ve emniyet sibobu misyonunu üstlenen başlıca şekillenmeler şunlardır:

Birincisi: TC'nin tüm kurum ve kuruluşlarının azgın saldırıları sonucu oluşturulan ruhi şekillenmedir. Korkudur, sessizliktir, tavırsızlıktır, edilgenliktir. Yarattığı terör ve vahşetin ruhi şekillenmedeki önemini yadsımamakla beraber bunu abartarak bütün sorunların nedeni olarak görmekte doğru değildir. Örgütlü mücadelenin sağlam ve güçlü bir örgütün kitlelere güven verecek bir pratik hattın olmadığı dönemlerde, egemenler bu konuda çok daha etkili olabilmekteler. Zira egemenler şunu görmektedirler, tüm vahşet ve terör uygulamalarına karşı gelişen tepkiyi örgütleyecek ve savaştıracak bir güç bulunmamaktadır. Devrimcilerin ve komünistlerin pratiği ise bunun için henüz yeterli değildir, bu somut gerçeklikten ötürü TC her türlü vahşeti uygulayabilmekte, her türlü sömürü ve terör paketini her an karar alarak çıkarmakta, emekçi halka ve proletaryaya dayatabilmektedir. Buradan hareketle de alınan ve uygulanan kararlara karşı oluşan en sıradan tepkileri ise hiç tereddüt etmeden zorla bastırma yoluna gidebilmektedir. Bu uygulamalar sonucu oluşabilecek yeni tepkileri ise bir tas çorba karşılığında satın aldığı uyakları aracılığıyla nötralize edebilmekte hedef şaşırtabilmektedir. Ancak bunu sürekli hale getirememekte, kısa sürede gerçek yüzü ortaya çıkmaktadır.

İkincisi; TC'nin ülke genelinde MGK, TBMM, Ordu, MİT, Polis vb. vb. cinayet şebekeleri aracılığıyla sürdürdüğü terör ve sömürü politikalarını hafifleterek, yumuşatarak başta işçi sınıfına olmak üzere tüm ezilenlere empoze etmeye çalışan TC ile toplumun geniş emekçi kesimleri arasında köprü ve birinci derecede EMNİYET SİBOBU vazifesi gören kesimlerin oynadığı roldür. Bunlar bugün somutunda sınıfın ve emekçi kesimlerin sözde temsilcisi olan kurum ve kuruluşlardır. Söz gelimi MGK'da alınan ve uygulanan "Topyekün Savaş ve Topyekün İmha" kararlarının bir parçası olan "Toplumsal Uzlaşma" adı altında sürdürülen politikaların ne anlama geldiğini ve hangi ihtiyacın ürünü olarak gündeme geldiğini düşündüğümüzde ve sorguladığımızda karşımıza şu çıkmaktadır.

Topyekün savaş ve imhaya gerçekleştirilen katliamlar, infazlar, yakmalar, yıkımların özelleştirmenin, işsizleştirmenin, insansızlaştırmanın tüm insanlık dışı uygulamaların etkisini hafifletmek ve buna karşı gelişen-gelişebilecek tepkileri çeşitli yöntemlerle etkisizleştirerek düzen içinde boğmak ve tepkisizliğe suskunluğa, çaresizliğe, umutsuzluğa dönüştürme görevini yüklenmiş kurumlar ve kuruluşlar olarak çıkmaktadır.

TC'NİN SINIF İÇİNDEKİ KORUCUBAŞLARI

Bu kurum ve kuruluşların özellikle belli toplumsal kesimlerin "Temsilcileri" olmaları oldukça anlamlıdır. Kimdir, hangileridir bunlar. İşçi sınıfının "temsilcisi" olarak faşist TC'nin oluşturduğu ve yönlendirdiği kurumlardır. Türk-İş, Hak-İş, DİSK, bunların başında gelmektedir. Bugün bunların hemen hepsi devletin belirlediği "Toplumsal Uzlaşma" politikaları doğrultusunda hareket etmektedir. Hemen hepsi fiili olarak devletin sürdürdüğü savaşın ihtiyaçlarını karşılayacak biçimde örgütlenmiş ve buna uygun hareket etmektedirler. Bırakalım T. Kürdistan'ındaki katliamlara tavır almayı, kendi üyelerinin katledilmesine, işten çıkartılmasına, gözaltına alınmasına dahi ses çıkarmamaktadırlar. Aksine topyekün savaşın ve imhanın kendi alanlarındaki uygulayıcısıdır. TC'nin dipçik ve silahla gerçekleştirdikleri terörü bunlar silahsız olarak gerçekleştirmektedirler. Toplumun uyuşturulmasına, tepkisiz ve uysal olmasına kendilerini adanmışlardır. Kürdistan'da korucuların görevi devlet açısından önemi ne ise yukarıda bahsi geçen kurum ve kuruluşların işlevi de aynıdır. Yani bu kuruluşlar devletin modern ve komplike korucularıdır. Ayrıca şöyle bir avantajı da var. Devlet; gündelik hayatta bireylerin yaşamına müdahaleci olarak girmiştir. Yaşanan aşırı yoksullaşma ve baskı insanları günlük hayatın her alanında gördüğü devlete karşı tepki göstermesine olumsuzluklarına yoksulluğun sorumlusu olarak devleti görmesine yol açıyor. İşte bu kurumların işlevi tam da bu noktada önem kazanıyor. Direkt devlete yönelmiş durumdaki tepkileri alıyor onu sıfırlayıp "suyuna tirit" yapıyor. Bunlar bazen en hızlı muhalefet oluyor, bazen ülke sorunlarıyla meşgul ciddi devlet adamı, ama her halükarda devletin payandaları.

Bu ve benzeri anlayışlar sözkonusu kuruluşlarda olduğu gibi o kuruluşun devamı veya kolları niteliğindeki kuruluşlarda veya tek tek unsurlarda da etkili olabilmektedir. Sözelimi Türk-İş mantığı sadece merkez yönetimindeki insanlarla sınırlı değildir. Bu yukarıdan aşağıya doğru onu meşrulaştıran mekanizmanın birçoğunda egemendir. Aynı biçimde DİSK ve Hak-İş'te bundan farklı değildir. Keza bunlara bağlı şubeler bundan farklı olmayacaktır. Farklı olanlara tavır ise bellidir. Susturmak ve boyun eğdirmek. Zira TC ona bu gücü vermiştir.

REFORMİZM SEYREDİYOR

Şubeler platformu ve KÇSP ise bir yanıyla yukardaki anlayışlardan etkilenirken, diğer yanıyla bunlara karşı olduklarının bolca söylemini kullanıyorlar. Pratikte ise temelde net bir farklılık ortaya koyulmuş değil. Reformizmin ve yeni tipte sarı sendikacılığın veya bürokratik sendikacılığın pratiği egemen halde, kitlelerden, kendi üyelerinden tamamen kopuk, tüm kaygıları ve dertleri, koltuklarını korumak ve koltuklar elde etmektir. Şubeler platformu gerek TC'nin gerekse Türk-İş vb.'lerinin saldırılarına karşı tutarlı, istikrarlı bir düşünceye ve pratik hat'ta sahip değildir. Bir arada oluşlarının temel kaygısı ise Türk-İş muhalifliği(!)'dir. Bu muhaliflik konusunda bile ciddi bir hat geliştirilebilmiş değildir. Tamamen kendiliğinden-ci, günü birlik ve bürokrat bir hattan muzdariptir. Şubeler platformu; sınıfı eğitmek, harekete geçirmek, hak ve özgürlüklerine sahip olma bilincine kavuşturmak ve bunun için savaşmak bu savaşın içinde üretimden gelen örgütlü gücün bilincine kavuşturmak, kendine güvenini sağlamak, sarı faşist ve reormist anlayışlara karşı bilinçlendirmek egemenlerin her türlü saldırısına karşı duyarlı kılmak, sömürü ve vahşetin temeli olan bu düzene karşı mücadelenin gerekliliği doğrultusunda eğitmek, harekete geçirmek bilincinden yoksun olduğu için sınıfı da bu yönlü eğitmenin kaygısından, pratiğinden uzaktır. Şubeler platformu sınıf bilinçli proletaryanın değil, reformizmin düzen içiliğın, ekonomizmin, düzenin devamından yana politik ve pratik hat içindedir. Siyasal iktidar hedefi ve perspektifi yoktur. Gelişen ulusal ve sosyal kurtuluş kavgasına karşı duyarsız ve bananedir. TC'nin birçok saldırısına karşı gözünü, kulağını, ağzını kapatan pozisyonodadır. Susarak tavırsız kalarak saldırı ve vahşetlere güç vermektedir. "Susmak onaylamaktır" söylemini çokça kullanır ama, çoğunlukla da susar. Bu pratiği ile de kitlelere susmasını örgütler.

Şubeler platformu düzeniçiliği, yeni dünya düzenini savunur görünmez. Ancak; "Çağdaş Sendikacılığı", "Toplumsal uzlaşmacılığın" pratiği dışına da taşmaz. Dayanışma ve üretimden gelen gücün kullanılması tam da Çağdaş Sendikacılık ve Yeni Dünya Düzeni normlarına uygundur. Hiçbir olayda (yakmalar, katliamlar, sokak infazları, hak gaspları vb. vb.) üretimden gelen gücün kullanılmaması söylediklerimizin kanıtı değil mi?

Dayanışmada üretimden gelen gücün kullanılmaması yine söylediklerimizi yeterince kanıtlamıyor mu? İşte düzeniçilik işte Yeni Dünya Düzeni ve Çağdaş Sendikacılığın içie geçmişiği.

KÇSP'NİN REFORMİZMİNE KARŞI

Şubeler platformu için belirlediğimiz anlayışlar KÇSP için de geçerlidir. Ancak, bu alanın kendi özelliğinden kaynaklı ve süreçten gelen olumlu yönleri de gözardı

etmemek gerekir. Sorun politik iktidar ve onun saldırıları sonucu ortaya konulan tavrın ne olduğu sorunudur. Sorun kitlelerin harekete geçirilip pratikleriyle eğitilmesi sorunudur. Bu yönleriyle bakıldığında KÇSP'nin politik iktidarın saldırılarına karşı, sınıfa halka devrimcilere aydınlara vb. vb zamlara sömürü paketlerine vb.lerine karşı tavrı şubeler platformundan pek farklı değildir. Kamu çalışanlarının grevli, toplusözleşmeli sendikal hak mücadelesinde de esas olarak (son gelişmeleri saymazsak, bürokratizmi, protokolculuğu ön plana çıkarmaktadır.) Özellikle Yeni Dünya Düzeni anlayışının temsilcisi olan DİSK'le flörte girmesi, niteliği ve yönelimi hakkında bir fikir veriyordur sanırız. Buna karşı mücadele edilmeli ve bu reformist hat mahkum edilmelidir.

Şubeler platformu için belirttiğimiz mücadele tarzı bunlar için de geçerlidir. Özgül yanını gözönüne alarak ideolojik, politik ve örgütsel olarak ön plana çıkmalı pratik adımlar atmamızdır.

RADİKAL ÇÖZÜMLER-RADİKAL MÜCADELE

Proletarya Partisi önderliğinde siyasal iktidar mücadelesi neyi amaçlıyor? Nasıl bir örgütlenmeyi, nasıl bir çalışma tarzını emrediyor? Buna göre sendikaların önemi ve rolü doğru anlaşılması süreci ve pratik mücadele verilmediği sürece varolan yanlış anlayışlar güçlenecek ve egemenlerin sisteminin devamına katkıda bulunacaklardır.

Politik iktidar hedefinden koparılmış bir sendikal mücadelenin radikal olmasını beklemek doğru olmaz. Demek ki sorunun temeli politik iktidarı hedefleyip, hedeflemediğiyle ilgilidir. Bütün politikalar bu anlayışa göre ele alınmalı sürece yaklaşım bu bakış açısıyla olmalı. Bu anlamda ciddi bir ideolojik-politik kavrayış seferberliği yapılmalıdır. Varolan anlayışlara karşı tepeden tırnağa mücadele edelim, dönüştürelim, kazanalım, mahkum edelim. Bunu, işe bizzat sınıfın kitlesel biçimde katılacağı, eğitimlerde, eylemliklerde yapalım. Sınıfın doğrudan bilinç sıçramasını böylelikle sağlayabiliriz.

Radikalleşmek ve kitleselleşmek temel sorunudur sendikaların. Politikleşmek ve üretimden gelen gücün tüm saldırılara karşı kullanılması sendikalar açısından diğer bir temel sorun olmalıdır. Bizlerde bütün alanlarda buna yönelmeliyiz. Fabrikalarda, işyerlerinde, sendikalarda, grevlerde, direnişlerde, genel kurullarda vb. vb. her yerde bu bakış açısını ön plana çıkartmalı ve uygulamalıyız. Uyguladıkça örgütlenmeli, örgütlendikçe daha geniş kitlelerin katılımıyla daha üst boyutlardaki eylemlerle süreklileştirmeliyiz bu çiziyi.

Kendi gücümüze güveni esas almalıyız. Herhangi bir pratiği yukardaki bakış açısı doğrultusunda yaşatırken ilk etapta çok az sayıda katılımı gerçekleştiririz. Önemli olan niteliktir. Niteliğe önem vermeli, nicelikle sarmalıyız. Çok konuşmak değil somut ama akılcı adımlar atmamızdır. Süreci parçalamanın, doğru politikaları

egemen hale getirmenin ve bu politikalara uygun kalıcı örgütlenmeleri yaratmanın yegane yolu budur. önce biz kalkacak, yürüyecek ve savaşaacağız ki kitleleri ve dışımızdaki dost güçleri harekete geçirebilelim, birlikte savaşabilelim. Şubeler platformu vb. oluşumlardaki sözkonusu yanlış anlayışları değiştirmek, ona yeni bir nitelik ve biçim vermek için çalışırken diğer taraftan mücadelenin pratiği içerisinde yeni oluşumlar gündeme gelebilir, getirilebilir. Ancak, bu yeni sürecin ve yeni oluşumların temeli şu olmalıdır: Politik iktidar hedefli mücadele ve yönelimlere sahip güçlerin birliği, platformu olmalıdır. Mevcut siyasal iktidarın her türlü saldırısına sınıfın radikal nitelikteki yanıtı olabilecek temel politikalara, pratiklere sahip olmalıdır. Bu da masa başında bitmez tükenmez bürokratik toplantılarla olmaz. Bizzat müdahaleyle savaşımla olur. Sokaklara dökülmekle, grevlerle, işgallerle direnişlerle olur. Fabrikalardaki işyerlerindeki en sıradan işçilerin bu savaşıma katılmaları amaçlanarak ve buna uygun çalışarak olur.

Sendika ağalarına ve sarı sendikalara karşı çok yoğun bir mücadelenin sürdürülmesi acil sorunlardan biridir. Gerek sarı sendika ağaları, gerekse yeni tipte sendika ağalığına karşı mücadelede sınıfı eğitmek vazgeçilmez önemdedir. Sonuçta egemen sendikacılığı parçalayacak olan sınıf bilinçli proletaryanın bilinçli müdahalesidir. Doğru politikalar geliştirilmeli sendikaların işlevlerini yerine getirebilmeleri için devrimci demokratların yönetimler düzeyinde temsilini sağlamalıyız. Politikalarımızın kitlelere taşınmasında ve onların seferber edilmesinde bu tür yerlerin önemi büyüktür. Bu anlayışla hareket etmeyen yönetimlerin sınıfa vereceği fazla bir şeyleri yoktur.

Proletarya her şeyi ancak devrimci zor'la yıkabilir ve her şeyi ancak devrimci zor'la kazanabilir. Bu zoru uygulamak için ise Proletarya Partisi önderliğinde örgütlenmek ve savaşa göre şekillenmek zorundadır. Savaşan aygıt olarak Proletarya Partisi'nin örgütlülüğü olmadan hiçbir şey olmaz. Unutmamak gerekir ki; savaş kan dökülen siyasettir ve bir bedeli vardır. Bu bedel ödenmeden hiçbir siyaset başarılı olamaz zafer kazanamaz.

TC'nin topyekün, saldırı, imha politikalarına karşı,
Faşist devletin uşağı Türk-İş, DİSK, Hak-İş gibi sınıf düşmanlarına karşı,
Reformizme, işbirlikçiliğe ve her türlü uzlaşmacılığa karşı,
Örgütsüzlüğe, pasifizme, ve yılgınlığa karşı,

YAŞASIN SINIF BİLİNÇLİ PROLETARYANIN ÖRGÜTLÜ MİLİTAN MÜCADELESİ!

Her Türlü Haksızlığa ve Saldırıya Karşı Örgütlü ve Kitlesele Mücadelemizle Ayağa Kalkalım!

Emeğimiz Onurumuzdur, Onurumuz Özgürlüğümüz, Özgürlüğümüz Kurtuluşumuzdur!

Dağlarda, Tarlalarda, Fabrika ve Okullarda Özgür Gelecek Ellerimizdedir!

"Yoldaşlara çağrı" mı? yoksa, suçlarını ve gaflarını dürüst olmayan bir şekilde "törpüleme"nin telaşı içinde yapılan psikolojik saldırı mı?

Devrimin, partinin yükünü her zaman uzun soluklu, azimli, fedakar, atılgan olanlar omuzlayacaktır. Herşeyin bizlerin devrimin uzun soluklu dava adamları olmamıza ve fedakar, azimli çabamıza bağlı olduğunu unutmayalım. Proletarya Partisi bu sorunlarla ilk kez karşılaşmıyor, yeni yaşamıyor. Proletarya Partisi 22 yılda ona yakın hizip, grup gördü. Bütün bunların üstesinden nasıl gelip yaralarını sarmışsa, bütün bu sürecin birikimini omuzlamanın azmiyle darbecilik ve tasfiyeciliği de aşacaktır.

Komünist parti içinde ve parti dışındaki "komünist", "devrimci" maskeli oportünist-revizyonistlere, ustalar dürüst olun diye çağrıda bulunuyorlardı:

Engels, "Herşeyin başı dürüstlüktür"

Lenin, "Siyasette dürüstlük güçlülüğün, ikiyüzlülük ise zayıflığın ürünüdür."

Mao, "Marksizm-Leninizm bir bilimdir, bilim ise dürüst ve sağlam bilgi demektir. Bilimde yalan dolana yer yoktur. Öyleyse dürüst olalım" demişti.

Biz de, darbe ile parti tasfiyeciliğinde başarılı olmak için MLM'lere karşı "mafya" edebiyatına çok hoşlanarak sarılanlara, ustalardan öğrenin, açık yürekli, dürüst ve samimi olun diye çağrıda bulunuyoruz! Dürüst olmayanlara ustalar gibi biz MLM'ler de sorumluluğumuz gereği dürüstlüğü öğreteceğiz. Ders çıkarmayıp da ayak diretenlere ise hayat yenilgiyi tattıra tattıra öğretecektir.

Tasfiyeci darbeciler büyük bir panik halinde sıkıştıkça sınıf nitelikleri gereği oradan oraya savruluyorlar. Dürüst olmadıkları ve oturmuş bir kişiliğe sahip olmadıkları için yalan üzerine yalan, senaryo üzerine senaryo üretiyorlar. Bir dedikleri diğerini tutmuyor. Aynı sayfa içinde bile birbirini tutmayan şeyler söylemekte. Sarıldıkları komplo, yalan ve iftiralar da bir bir ortaya çıkarılınca, tutunamayıp, bir o tarafa bir diğer tarafa savrulurken yeni yeni yalanlara başvurmakta. Ama başvurdukları her yeni yalan, başlarına iş açacaktır. Sığınacak ve saklanacak yer bırakılmayacaktır. Durmadan mevzi değiştirmenin onlara bir yararı olmayacaktır. Suç üstü yakalanıp ortaya çıkarılacağını daha başında yazılarımızda belirtmiştik.

Hizipçilikle başlayarak darbeyle sonuçlanma sürecine ve on

dan bu yana geçen süreçteki mücadele bir açıdan **bir parti -tüyük- hukuk savaşı olmuştur. Bu hukuk savaşında MLM'ler iyi bir ders vermiştir. Bu mücadelede MLM'ler galip çıkmıştır.** Darbeci tasfiyecilere kaçacak yer bırakılmamıştır. Söylediklerimizi utangaçça “*kabul*” etmek zorunda kalmışlardır. Ama utangaçça, dürüst olmayan bir şekilde, özeleştirisiz ve yavuz hırsızın ev sahibini bastırması gibi sanki başından beri kendileri aynı şeyleri söylüyorlarmış, kabul ediyorlarmış, ve bu doğrultuda hareket ediyorlarmış gibi. Samimiyetsizlikleri her geçen gün daha iyi ortaya çıkıyor. Suçlular, suçluluk telaşıyla oradan oraya savruluyor. Yeni yeni kompolar, yeni yeni senaryolar, yeni yeni yalanlar vb. üretiyor ve bunlara sarılıyorlar. Bu, suçluların suçluluk telaşdır. Gerçeklerden açık yüreklilik, dürüstlük ve samimiyetten nasibini almamanın Proletarya Partisi'nin kültüründen nasip almamanın, MLM'den nasibini almamanın telaşdır. Bazı cafcıflı demagojileri arasında gerçekleri gizleyip kabul etmemenin telaşdır. Maskelerinin yırtılıp yüzelerinin ortaya çıkmasının verdiği telaştır. Hizipçiliğin, darbeciliğin, tasfiyeciliğin, parti yıkıcılığının, parti düşmanlığının ortaya çıkmasının verdiği telaştır. Bu telaşla yeni yeni yalan, iftira, demagojilere başvurmakla ayakta tutunmaya çalışıyorlar. Ama bütün bu çabalar boşuna! Sonradan ortaya çıkacağı, çürütüleceği şeylere sarılanlar ve ileri sürerler akıllı değil, budalalardır. Hem de herkesi kendileri gibi sanan cinsinden!

KİM YALAN SÖYLÜYOR?

“MK” 2. Toplantısını ne zaman yaptılar?

Proletarya Partisi düşmanı tasfiyecilerin hizipçiliği, tasfiyeciliği ve darbeciliği ortaya konulup mahkum edildiği ve neden darbeci ve tasfiyeci oldukları sergilenip savunamayacak duruma getirildikleri için fena halde panikliyolarlar. Açık yürekli, samimi ve dürüst olmadıkları için özeleştirme yapmıyorlar. Her yönüyle açığa çıkmış ve açıkça ortada olan darbeciliklerini farklı tarihlerle gizleme telaşına düşüp, MLM'leri “yalancı”lıkla suçlayıp kendi yalanlarını yalanlamakla kendilerini kurtaracaklarını sanıyorlar.

Diğer yazılarda olduğu gibi özellikle Partizan 19. sayıda parti tasfiyecilerinin 18 Nisan'da açıkça ilan ettiği darbenin neden darbe olduğunun ortaya konulması karşısında panikleyip yaptıkları gaffları, gayri meşrulukları gizleme telaşına düşerek MLM'lere; “*nisanda öyle bir toplantı yapmadık, yalan söylüyorsunuz. Mayısta toplantı yaptık*” diyorlar. Farklı tarih gösterirlerse kendilerini kurtaracaklarını, darbeciliklerini gizleyeceklerini sanıyorlar.

“*MK 2. toplantısı denilen ne idüğü belirsiz toplantı MK'nın salt çoğunluğunun sağlanmadığı, o anlamda da P. tüzüğüme göre meşruiyeti olmayan bir toplantıdır*” (OPO'nun 28 Nisan '94 tarihli bildirisinden aktaran “*Öncü Partizan*”) (1) denilmesini “*yalanlayarak*” şöyle diyorlar:

“*Amaç üzüm yemek değil, başıyıcı dövmeştir. Önce teorisini üreteceksin, olma-*

muş bir şeyi olmuş gibi göstereceksin ve eleştireceksin veya önce minareyi çalacaksın, daha sonra kılıfını uyduracaksın.

*“Bilindiği gibi **proletarya partisinin 2.ci olağan toplantısı**, Öncü Partizan’ın bu ilk sayısında da yer aldığı gibi **15-26 Mayıs tarihleri arasında yapılmıştır**. Mafya hizibinin OPO imzalı bildirisi ise 28 Nisan’da yazılmıştır. Bu denli bariz oyunlara başvurmanın M.Hizibine hiçbir şey kazandırmayacağı açıktır. (abç)*

“Burada iki yalanı mahkum etmek gerekir.

*“**Birincisi**, sözkonusu zaman diliminde böyle bir toplantı yok.*

İkincisi, dolayısıyla olmayan böyle bir toplantı sonucunda zaten tasfiye edilen de olmaz.” (Aç. Öncü partizan) (2)

Peki bakalım kim yalan söylüyor, yalancı kim?

18 Nisan 1994 tarihinde P. tasfiyeciliğini darbecilikle sonuçlandırıp

“TKP(ML) MERKEZ KOMİTESİNİN AÇIKLAMASIDIR:

PARTİMİZİN KIZIL ÜYELERİ

Halk ordumuz TİKKO’nun Yiğit ve Kahraman Savaşçıları,

Gençlik örgütümüz TMLGB üyesi Komünist Gençler,

Partimizin Değerli Sempatizan ve Taraftarları,

Ülkemiz ve Dünyanın İlerici- Devrimci- Demokratları,

Diğer ülkelerin Komünistleri” başlıklı *“18 Nisan 1994 TKP(ML) MERKEZ KOMİTESİ”* (3) imzalı, TKP(ML)’deki darbeyi kamuoyuna, hatta dünyaya ilan eden bu bildiri darbeci-tasfiyecilerin değil mi?

Ortada olan pratiğinize rağmen, her halde “MK” imzasıyla çıkardığınız bu bildirileri çıkararak karanlık güçlerdir, provokatörlerdir diyemezsiniz. Gayrı meşru olduğunu görüyorsanız, kabul ediyorsanız onu açık yüreklilece ortaya koyun. Yolun nesinden namuslu olmaya başlanırsa o iyidir. Aksi halde bu durumda o bildiriler de gayrı meşru olarak ortada kalma tehlikesiyle karşı karşıya kalıyor. Ama bizim değildir de demiyorsunuz. Tersine aşağıda da üzerinde duracağımız gibi sahip çıkıyorsunuz. Orada konulan darbeci tasfiyeci görüş ve anlayışlar üzerine şekillendiriyorsunuz. O halde darbeye ayrılık ilan ettiğiniz sözkonusu başlıklı bildirinize gelelim.

“MK” imzalı 18 Nisan tarihli bildirin kendisi imzasını taşıyan sözde organın “iradesini” taşımış oluyor. Organ adına çıkıyor. MK toplantısının yapıp yapılmadığını bir anlık bir yana bırakalım **MK imzalı çıkan açıklamalar MK’nın iradesini taşır**, onu bağlar. Çoğunluğun onayını almış, çoğunluğun onayıyla çıkmış ya da imzanın bağlayıcılığının olması için partinin iradesini, resmi düşüncelerini MK iradesini temsil etmesi şarttır. **Bu iradeyi sağlamadan, MK adına yayınlandığı kabul ediliyorsa bu da ayrıca darbeciliğin ve gayrı meşruluğun otomatikman kabul edilmesi demektir.** Bu durumda kendi içinde ayrıca samimi bir şekilde özeleştiri yapmaları gerekir. İşte, ya bundan korkulduğu için kaçınıyor. Ya da iradeyi sağlıyordu diye sahiplenmeleri gerekir. Kamuoyunda iradeyi sağlamadığı ortaya çıkarıldığı için bunu da diyemiyorlar.

Kaldı ki bildirin'in kendisinin sözde "MK" imzasıyla çıkarıldığını bir yana bırakalım. 17 Nisan'da "MK" 2. toplantısı için çağrı yaptıklarını, diğerleri toplantıya gelmeyip söz de kaçırdıkları için ertesi gün 18 Nisan'da toplantı yaptıklarını kendileri ilan ettiler ve 2. toplantı kararı olarak kamuoyuna açıkça şunu ilan ettiler: "*P MK II. Toplantısında sözkonusu kişilerin suçlarını değerlendirmek üzere toplanmış, ancak E. şebekesinin başları toplantıya katılma gereği duymamış*" (abç. 18 Nisan 1994 tarihli "MK" bildirisi) (4)

"... parti ve ordudan atılmasına karar vermek amacıyla **toplantı düzenleme kararı almıştır.**"(abç) (5) diyorsunuz. Evet bunu 18 Nisan tarihinde diyorsunuz. Bunları siz yazdınız, çıkardınız ve kamuoyuna ilan ettiniz. Evet orada yalan söylenmişse eğer siz söylediniz. Şimdi yalanladığınızı da kendi yalanınızdır veya marifetinizdir.

Evet ortada bir yalan var. Ama MLM'lerden kaynaklanmıyor, MLM'ler söylemiyor. Siz kendiniz söylediniz ve şimdi yine kendinizi yalanlıyorsunuz. MLM'ler ise sizin ilan ettiğiniz "*resmi*" ibret belgenize dayandı. 18 Nisan'da "MK"nın 2. toplantısını yaptıklarını söylüyorlar. Oysa o tarihte MK'nın çoğunluğunu oluşturan sayı orada yoktu. Bunlar parti tasfiyecisi ve darbeci mantıklarından dolayı MK çoğunluğu olmadan öyle bir toplantı yapabilirler ama o durumda da meşru olmaz. Buna rağmen iddia etmeleri bir zorlamadan öteye gitmez ve toplantıya gitmeden darbe yapmışlardır. Toplantı yapmışlarsa bile parti iradesini sağlamıyor, P.yi bağlamaz, P. işleyişine aykırıdır, gayri meşrudur, korsan bir MK toplantısıdır. Hemfikir oldukları MK üyelerine de bir darbedir vb. demiştik. (6)

Belgeleri ve pratiği ortada. Biz yukardaki aktarmayı, yaptıklarını söyledikleri "MK" 2. toplantı bildirisinden aktardık. Gayri meşruluğu açık seçik ortaya konulduğu için tutunamayıp sık sık mevzi değiştireceklerini söyledik. Her ortaya çıkışta durmadan yalan söyleceklerini, komplo, şantaj, iftira gibi yalan söylemenin onların temel bir yöntemi olduğunu daha başında söylemiştik. Bu, her geçen gün daha da ayan beyan ortaya çıkmıyor mu?

Sözde 18 Nisan'da "MK" 2. toplantısını yaptığını söyleyenler orada tutunamayınca, bakın neler diyorlar: "*18 Nisan 1994 günü hizibin bildirileri alanda bulunan MK üyelerinin eline geçmesiyle birlikte soruna acil olarak müdahale edilmesi gündeme gelmiştir. Alanda bulunan MK üyeleri diğer alanlardaki MK üyeleriyle telefonla görüşerek hizibe karşı tüm MK üyelerinin onayıyla 18 Nisan 1994 tarihinde resmi tavır bir bildiriyle kamuoyuna açılmıştır.*" (abç) (7)

Burada da belirttikleri tarihte MK üyelerinin önemli bir bölümünün alanda olmadıklarının bilinmesinden dolayı alandakilerden kendileriyle hemfikir olanlarla toplantı yapıp yapmadığını açıkça belirtmeden "*diğer alanlardaki MK üyeleriyle telefonla görüşerek... tüm MK üyelerinin onayıyla ... resmi tavır*" alıp kamuoyuna ilan ettiklerini söylüyorlar. Bunu da yalanlayan baştaki aktarmaya yeniden geçmeden önce buradaki aktarmada yalanlara bir iki cümleyle değinmekte yarar var.

Bu aktarmada 17 Nisan'da sözde MK toplantısı için acil çağrı yaptığını söyleyen

6 darbecinin iradeyi sağlayamayacak bu darbecilerin 18 Nisan'daki darbesi bariz bir şekilde ortada olduğundan ve savunacak bir yönü olmadığı için, bu alıntıyla sözde "meşru" bir kılıf bulmaya çalışıyorlar. Sonradan buna da tutunamayıp vazgeçmeleri bir yana, burada, diğer alanlardaki MK üyeleriyle telefonla görüştüğü de yalandır. telefonda sorunlar ve ayrılık gibi bir KP'nin hayatıyla oynayan ciddi bir sorunda (ki bu da P. ve P. sorunlarına gösterilen ciddiyetin ölçüsüdür) neyi ne derece konuşmuş olabileceği de bir yana "tüm MK üyeleri" ile görüştüğü ve onayını aldığı kocaman bir yalandır. "Tüm MK üyelerinin onayı" olsaydı tüm MK üyeleri de darbeci safta olurdu. Eğer "safımızda yer almayan" yani parti yönetimine darbe yapılmasına karşı tavır alanları kastetmedik onların dışındaki MK üyelerini kastettik diyorsa hangi kongre, konferansı hangi irade onların MK üyeliğini elinden almıştı? Alınmamışsa bunun dışındaki her yol ve yöntemin gayri meşru olduğu açık değil mi?

Hani belirttikleri 18 Nisan tarihinde toplantı yapmışlardı? Hani "diğer tüm MK üyelerinin iradesini" almışlardı? Resmi bir karar almışlardı? Üstelik bunları belirttikleri sayıda, o tarihte, o "zaman diliminde böyle bir toplantı yok." Haliyle böyle bir irade, böyle bir resmiyet yoktur diyerek "olmayan böyle bir toplantı sonucunda zaten tasfiye edilen de olmaz" (8) diyerek net bir tarih veriyorlar. "... 2. Toplantısı... 15-26 Mayıs tarihleri arasında yapılmıştır" (9) diyorlar ve "olmamış bir şeyi olmuş gibi göster" ildiğini, "minareyi çal(ıp) sonra kılıfının uydur" olduğunu, "bariz oyunlara başvuru" olduğunu (10) söylüyorlar. Hem utanmadan ve pişkince! Yukarda kendi belgelerinden aktardığımız şeylerle her şey ortada değil mi? Peki kim yalan söylüyor? Kim minareyi çaldıktan sonra kılıf aramaya çıkıyor? Kim "bariz oyunlara başvuru"yor? Bu, yukarda aktardığımız onların yazdıklarından çıkmıyor mu? Kendileri bunlara başvuruyor! Bizim yaptığımız onların çelişkilerini, tutarsızlıklarını, suçlarını, Proletarya Partisi'ne karşı başvurdukları hileleri, entrikaları, partiye yaptıkları darbeci ve tasfiyeciliklerini, kamuoyunu nasıl yanıltmaya çalıştıklarını vs. ortaya çıkarmak ve parti tasfiyecisi suçluları suç üstü yakalamak, kendi görüşleriyle, belgeleriyle, tutumlarıyla ve pratik tavırlarıyla ortaya çıkarmak oluyor.

Haydi söylediklerini ve belgelerini sık sık yalanladılar veya artık kaçacak bir yer kalmadığı için söyledikleri şeylerden birinde tutturdular, direktiler. **Peki 18 Nisandan itibaren resmen ilan ettikleri siyasi ideolojik, örgütsel tasfiyeci ayrılık pratiğini nasıl gizleyebilirler, nasıl inkar edebilirler?** Hayır! Demek ki hiçbir yere kaçamayacağınız kadar açıktır ki 18 Nisan'da resmi bir toplantı yapamadığımız halde 2. Top. yaptığınızı söyleyerek partiye, kamuoyuna ve saflarınızdakilere yalan söylediniz. 18 Nisan partiye resmi bir darbedir, resmi darbe günüdür. 18 Nisan kendi safınızdaki diğer MK üyelerine de bir darbedir. Bugünkü farklı tarih telaşı hiçbir gerçeği gizleyemez, Parti tasfiyeciliği yaptığınızı gizleyemez. O gün parti tasfiyeciliğini darbeye resmileştirme, darbeye tasfiyeciliği pervasızlaştırma günüdür.

TASFİYECİLİK NEDİR? PARTİ TASFİYECİLİĞİ YAPILDI MI YAPILMADI MI? VE TASFİYECİ KİM?

TKP(ML)'ye darbe yapıldığı tartışılmayacak kadar açıkça ortada olduğuna göre, gelelim bunun tasfiyecilik olup olmadığına, tasfiyecilik yapıp yapılmadığına ve kimin tasfiyecisi olduğuna.

Nedir tasfiyecilik? Tasfiyecilik farklı ülkelerde, farklı tarihlerde, farklı süreçlerde, farklı yollarla, farklı yöntem ve araçlarla, sağ ve sol görünümle ortaya çıkabilir. Ama her yerde her zaman amacı aynıdır.

“... *tasfiyeciliğin* iki türüyle- *sağdaki ve soldaki tasfiyecilikle- savaş.* (aç. Lenin) (11)

“Tasfiyecilik” bir grup parti aydınının, partinin mevcut örgütünü *tasfiye etme* (yani dağıtma, yıkma, ortadan kaldırma, kapatma) ve her neye mal olursa olsun, partinin **programını, taktiklerini** ve geleneklerini (yani geçmiş deneyimlerini) **açıktan reddetme** pahasına bile olsa, onun yerine yasal olarak işleyen (yani yasalara uygun olarak ‘açık’ bir varlığa sahip) gevşek bir dernek koyma çabası”dır. (aç. Lenin) (12)

“... tasfiyecilik, ideolojik olarak, *döneklikle, programın ve taktiklerinin reddedilmesiyle, oportünizmle bağlantılıdır...*” (aç. Lenin) (13)

“Tasfiyecilik sadece işçi sınıfının eski partisinin tasfiyesi (yani dağılması, yıkılması) demek değildir, aynı zamanda proletaryanın *sınıf bağımsızlığının* yıkılması, *burjuva* fikirleriyle, sınıf bilincinin baştan çıkarılmasıdır.” (aç. Lenin) (14)

Evet. Biçimi ve boyutu ne olursa olsun, her yerde amacı aynıdır: Parti tasfiyeciliği; “*yani dağıtma, yıkma, ortadan kaldırma, kapatma*” vb. işte darbeci tasfiyecilerimizin yaptığı da budur.

O halde Lenin yoldaşın paylaşarak Plehanov’dan aktardığı gibi, “*kişi burada seçim yapmak zorunda; ya tasfiyecilik, ya ona karşı savaş. Üçüncü bir yol yoktur.*” (aç. Plehanov)

Darbeci tasfiyecileri parti içinde süren iki çizgi mücadelesine göğüs gerememiş, altından kalkamamış, tasfiye ve dizginsiz yönetme umuduyla 18 Nisan’da Proletarya Partisi’nin darbe yapmış ve kamuoyuna resmen ilan etmişlerdir.

Komploculuğa, fırsatçılığa ve şantajla başvurarak en bayağı yöntemlerle siyasi muhaliflerini ekarte etmek için olmadık şeylere başvurup, planlı bir şekilde p. tasfiyeciliğine giriştiklerinde ve planlarında da % 90 başarılı olacaklarını hesaplıyorlardı. Ancak yüzleri ortaya çıkarılarak bu oran hesapları Proletarya Partisi’ne çoğunluğunun parti tarafından mahkum edilip tavrı takınılmasından dolayı şimdi mahçup bir şekilde tasfiyecilik yapmadıklarını bağırlıyorlar. Hem de pişkince. Bu hem suçluluğunu gizleme telaşdır, hem de kendi saflarındaki insanlardan gelecek eleştirilerin önünü tıkama telaşdır vs. vs.

“Kim kimi tasfiye edecekti, kim kimi tasfiye edebilirdi, hangi baba yiğit (!) bunu başarabilir, hangi irade buna müsaade ederdi?” (15) demektedirler. Hem de yüzleri kızarmadan gelişmeleri bizzat yaşayan TKP(ML)'nin ve kamuoyunun gözlerinin içine baka baka bunları söylüyorlar.

Kimse kimseyi tasfiye etmeyecektiyse, başka ifadeyle kimseyi tasfiye etmeyecektiyseniz niye 18 Nisan darbesini yaptınız? 18 Nisan'da ayrılığı, cepheden mücadeleyi kamuoyuna ilan eden siz değil miydiniz? Toplantıya gelmediler, “kaçtılar” yalanlarına başvuran, “son geldiğinde (ki doğal olarak **ihraç edilmektir**” (16) diyenler, “teşhir ve tecrit edilerek dışlanmışlardır” diyenler, “sorgulanmaktan” bahseden ve hatta “yem bilmek ve uygulamak” (17) tan bahseden, on civarında isim sıralayan ve daha sonra yaptıklarını söyledikleri resmi bir toplantılarında resmen ölüm kararları alanlar siz değil misiniz? Peki bütün bunlar nedir? Parti tasfiyeciliği değil de nedir? Tasfiye ve tasfiyeciliğin ötesinde “tutuklamak”, ve kendi üslubunuzla “yem bilmek ve uygulamak” yani daha sonraki MK toplantınızda da resmileştirdiğiniz ölüm kararları almak nedir?

Bu, “doğal olarak ihraç” dediğiniz, “teşhir, tecrit edilerek dışlanmıştır” dediğiniz, “sorgulanmak” ve “yem bilmek” dediğiniz ve isimlerini yayınladığınız insanların çoğu MK üyesidir. Ama parti tasfiyeciliğinde esas itibarıyla başarılı olamadığınız için bu tasarı, hesap ve bu kararlarınızı uygulayamadınız. Başarılı olmadığınız için şimdi kalkıp “yeni üye.... dahi düşürülmediği bir dönemde, MK üyelerinin tasfiye edileceğini iddia etmek gülünçtür” (18) diyorsunuz. Bu “gülünçlülük” kendi gülünçlüğünüzdür. Kendi gülünçlüğünü görmek zorunda kalıyorlar ama dürüstçe özelleştiremiyorlar. Parti tasfiyeciliğinde esasta başarılı olamayıp hesapları, amaçları ve umutları esasta kursağında kalıp yüzleri ortaya çıkınca ve karşılarında parti, parti tabanının ağırlığını, kitlelerin hoşnutsuzluğunu, tepkisini bulunca itiraf ediyorlar. “kim kimi tasfiye edebilirdi, hangi babayiğit (!) bunu başarabilirdi, hangi irade buna müsaade ederdi” (19) diyorlar. Amaçlarını tamamen gerçekleştirmiş olsalardı, bunları söyleyemeyeceklerdi. Bunları onlara söyleten TKP(ML) çoğunluğunun tavır almasıdır. Evet, TKP(ML) kadro ve üyelerinin ezici çoğunluğu darbeci tasfiyeciliğe tavır almıştır ve darbeci tasfiyeciler başarısızlığa uğramıştır. Darbe yaparken kendilerini “babayiğit” hissediyorlar ve görüyorlardı. Hesaplar esasta boşa çıkınca şimdi “hangi babayiğit (!) bunu başarabilirdi” diyorlar. Hani o sözde “babayiğit” ler %90 başarılı olacaklarını hesaplıyorlardı. Parti kadro ve üyelerinin ezici çoğunluğunun tavır koymasıyla umudu boşa gidenler şimdi “hangi irade buna müsaade ederdi” demek zorunda kalıyorlar. Evet parti iradesi bu kirli emellere müsaade etmedi ve tavır koydu. Bunu itiraf ediyorlar ama açık yürekli, dürüst ve samimi olmadıkları için P. tasfiyeciliğinden, darbeciliğinden vazgeçip özelleştiremiyorlar.

Parti tasfiyeciliğine görünürde MK üyeleri nezdinde komploculukla başlayan darbeci tasfiyeciler MK üyelerini tasfiye etme, atma, dışlama hak ve yetkileri olmamasına rağmen “ayrıldık”larını veya “dışlandık”larını ilan ettiler. P. içi ide-

olojik mücadeleyle, iki çizgi ve P. işleyişiyle bağdaşmayan darbeciliği, tasfiyeciliği parti tarafından ortaya konulunca, savunacak bir yön bulamıyorlar. Kaba gaflar yaptıkları ortaya çıktığı için geri adım atarak, kedinin pisliğini örtmesi gibi, pisliğini örtme telaşına düşerek şöyle diyorlar: “*örgütsel işleyişi kavramış her yoldaş bilir ki, MK kendi başına herhangi bir üyesini düşüremez. Eğer gerekli ise MK üyeliğini dondurabilir*” (20) Peki şimdi sormazlar mı, kendinizi korsan “MK” ilan ederken aklınız fikriniz nerdeydi? Yani darbe yaparken aklınız nerdeydi? “*Teşhir ve tecrit edilerek dışlanmışlardır*” ve daha kötüsü “*tutukla*” yın, “*yem bilin*” vb. vb. ölüm fermanları ilan ederken aklınız nerdeydi? “*Kavrayışınız*” nerdeydi? O zaman “*örgütsel işleyiş kavrama*” mış mıydınız? Bilmiyor muydunuz? “*Örgütsel işleyişi kavramış her yoldaş bilir*” dediklerinizden değil miydiniz? (ki darbeyle kendinizi ortaya koyduğunuza göre demek ki değildiniz!) O halde darbe yaparken “*örgütsel işleyişi*” bilmediğinizi söylemek istiyorsanız niye dürüstçe itiraf etmiyorsunuz? O zaman da örgütsel işleyişi bildiğinizi iddia ediyorsanız niye bağlı kalmadınız, amacınızı niye dürüstçe itiraf edip ya açıkça savunmasını ya da özeleştirisini yapmıyorsunuz? Evet, bunları yapmak için de açık yüreklilik, dürüstlük, samimiyet ve cesaret lazım. Bunları yapmadığınıza göre demek ki bunlar yok. Bunları yitirmişsiniz. Olseydi gösterilirdi. Bugüne kadar gösterilmediğine göre, ya hiçbir zaman bunlar özümsememiştir, ya da kaybetmişlerdir.

Evet, “*örgütsel işleyişi kavramış her yş. bilir ki, MK kendi başına herhangi bir üyesini düşüremez. Eğer gerekli ise MK üyeliğini dondurabilir.*” demek zorunda kalmalarıyla, başından beri bu yönlü eleştirilerimiz kabul edilmiş olunuyor. Tabi yanısıra MK çoğunluğunu oluşturmadan MK adına hareket etmeleri de ayrı bir gayri meşruldür. Evet, bu satırları kabul etmekle veya yazmakla kendilerinin gayri meşru hareket ettiklerini İTİRAF etmiş oluyorlar. Bu bir itiraftır, ama açık yüreklilik, samimiyet ve özeleştiriden yoksundur. Bunu göstermeleri gerekirdi...

Yukardaki alıntının devam eden paragrafında şunlar ifade ediyor: “*Yargılayıp (MK üyelerine bn.) ceza da isteyebilir. Ama bunu P. iradesine sunar. P. üye çoğunluğu düşürülmesine karar verirse, ancak o zaman düşürülebilir. Zira MK üyeleri P. Kongresi tarafından, ya da P. Konferansları tarafından görevlendirilir. Bu nedenle cezanın kesinleşmesinde P. üye çoğunluğunun onayı şarttır. Aksi işleyiş, tüzüğe ters tir.* (evet buraya kadar hemfikiriz. Bunlar MLM'lerin başından beri söylediği şeylerdir. Geline aşamada bunların görülmesi, kabul edilmek zorunda kalınması iyi de sanki başından beri savunuyormuş, başından beri bu anlayışa bağlı kalınmış ve dolayısıyla bu işleyiş ve anlayış çığnınenmemiş, öyle bir durum yokken bazıları olmayan birşey iddia ediyorlarmış gibi şöyle devam ediyorlar) “*ve ortaya atılması da zaten kasıtlıdır. Yoksa, bu terane sahiplerinin, tüzük hükümlerin yorumlayacak zekadan yoksun olmalarından değil...*” (21) diyorlar. İnsan gerçekten düşünüyor bu aktardığımız satırların yazarlarının kendi zekaları yerinde mi?

“*Zekadan yoksun*” olmadığı iddiasında olan yukardaki aktarmamızın sahipleri,

aktarma yaptığımız yazılarını yazarken ecel terleri döküp hayli sancıldıkları bellidir. Bu yazımızın başında belirttiğimiz parti tasfiyeciliğini 18 Nisan'da kamuoyuna ilan etmelerine rağmen, bırakalım sözlü açık isim verilenleri, orada kimi MK üyelerinin gerçek isimleri kadar bilinen takma isimlerini açık açık yazan, tutuklama kararları, ölüm kararlarını çıkararak sanki kendileri değilmiş de başka güçlermiş ya da kimilerince yalan söyleniyormuş, iftira atlıyormuş gibi pişkince konuşuyorlar. Kendilerinden bir-iki aktarma yaparak konu üzerine yeniden dönelim:

"Hasan Hüseyin kodlu Merkez Komite üyesidir...."

"Bora kodlu MK üyesi.... ("MK" genelgesi 18 Nisan '94) (22)

"Tufan-Engin" ("MK" genelgesi 6 Mayıs '94) (23)

*"P. MK Top.sı sonuçlanıncaya dek **tutuklu** olduğunuzu kabul etmek zorundasınız."*

"Bu işleme tabi tutulacaklar aşağıda ismi yazılı olanlardan: HASAN HÜSEYİN, BORA, KAZIM, RAYBER ve ULAŞ... (evet bunlar, ayrılık-tasfiye-darbe ilan edildiği ilk günün kararlarıdır, daha henüz parti bütününün haberi yok, kimin nasıl tavır koyacağı belli olmadığı günden yazılan bildiridir, bu nedenle başka kimselerin isimleri henüz sıralanmamıştır....nb)

*"M. Hizibi peşinde giden diğer partili ve savaşçıları ise **kayıtsız şartsız teslim olmak zorundadır**" (abç. darbeden 6 gün sonra 24 Nisan tarihli "MK" bildirisi) (24)*

"....pratik kontra faaliyetinin uçları..."

"....düşman muamelesi görecektir...."

"....ezmek için bilinç ve cesaretle görev başına... (Genel Komutanlık duyurusu 19 Nisan '94) (25)

"....provokatörler çetesi..."

"....P.mizin tavrı ajan ve provokatörlere karşı ne ise, aynı tavrı çete ve çetenin kuyrukçuluğunu yapan bazı kariyerist bozguncu unsurlara karşı da uygulanacaktır.... karşı devrimin uzantısı...."

"...hakkında giyabi tutuklama kararı vardır. Parti kararımızın uygulanmasına engel olmaya çalışan kim olursa olsun tavrımız aynı olacaktır!" (darbeden iki hafta sonra yayınladıkları "MK" imzalı genelge) (26) (abç)

Sanıyoruz bu kadar aktarma yeter. Şimdi sanki cunta dönemlerini anımsatan bu teslim olma, tutuklama, ölüm kararları alanlar kendileri değilmiş gibi pişkince konuşmaları ve hareket etmeleri doğrusu herkesin harcı değildir. Böyle pişkinliğin kimlere has olduğunu belirtmeye sanıyoruz gerek yok... Ama açık bir gerçek var ki, diğer şeylerin yanı sıra bunları kamuoyuna ilan edip aradan birkaç ay geçmeden, kamuoyunun hafızasını kendi hafızaları gibi erozyona uğramış saymaları, bu anlamda kamuoyuna karşı saygısızlık yapmaları herkesin göze alacağı bir şey değildir. Bu kadar pişkinlik kolay olmasa gerek. Bu savaş kararlarına rağmen daha yukarıda aktardığımız satırları yazarken az ter döktüklerini sanmıyoruz. Bu kadar pişkinlik de

ustalık gerektirir sanıyoruz. Ama kötü olan kişinin karşındakileri de kendisi gibi sanmasıdır.

Evet, bütün bu aktardığımız şeyler kamuoyuna ilan edilen ve bilinen şeyler olmasına rağmen, tasfiyeci darbeciler MK üyelerini dışlamadıklarını, korsan kararlarla “atma”dıklarını, “tasfiye” etmediklerini, zaten “hak ve yetkilerinin” olmadığını söylüyorlar. Öyle bir “hak ve yetkileri”nin olmadığı elbette doğru. İşte MLM’lerin eleştirdiği bir nokta da bu: Böyle bir hak ve yetkiye sahip olmadığınız halde parti adına, çoğunluk adına, MK adına, hangi parti çıkarı için, nasıl, hangi hakla parti tasfiyeciliği yaparsınız ve bu yapılanlar parti tasfiyeciliğidir. Partiye açıkça darbe yaparak P.nin tüzük, işleyiş, karar, kural vb.ni çiğniyorsunuz, bunları hiçe sayıp allak bullak ediyorsunuz. MK üyelerini de dışlamaya, tasfiye etmeye, tutuklama ve ölüm kararları çıkarmaya, “*hak ve yetki*”niz yok dedik, hala diyoruz. Ama bütün bunlara rağmen sanki bu kadar pervasızlığı yapan kendileri değilmiş, öyle bir şey yokmuş, MLM’ler“kasıtlı” çıkarıyormuş. Kendileri parti işleyişine bağlı kalıyorlar gibi, önce darbe yaparken “*hatırlamadık*”ları işleyişi bugün hatırlayıp aktarıyorlar ve yukarda aktardığımız aktarmada “*aksi işleyişe, tüzüğe terstir ve ortaya atılması da zaten kasıtlıdır...*” (27) diyorlar. “*İşleyişe*” ve “*tüzüğe ters*” ise niye, hangi parti iradesiyle darbe yapmaya hakkınız oldu ve tasfiye girişiminde buldunuz? Böyle bir hak ve yetkinizin olmadığını itiraf etmek zorunda kalıyorsunuz! O halde bütün bunları sizin deyiminizle “*kasıtlı*” yaptığınız ortada değil mi? Bunu itiraf etmiş olmuyor musunuz? Evet, o “*yoldaşlara çağrı*” sayınız bunun bir itirafıdır. Kaba gaflarınızı törpüleme yazısıdır.

Yukarda sıkıyönetim komutanlarının yayınladığı savaş bildirilerini andıran, savaş ilan etme kararlarından sonra yayınladıkları “*yoldaşlara çağrı*” özel sayısında; “*bir an için tasfiye hikayesini doğru varsayalım! Bu durumda dahi partiyi terketmek akıl karı değil. Kişi eğer herşeyi kariyer ve kişisel itibarına feda edecek denli bozulmuş değilse, parti disiplinine bağlı kalır; diğer yş.ları işleyiş içerisinde uyarır ve hazırlar, “tasfiyenin” gerçekleşmesini bekler. Zira MK iradenin onayını almaksızın herhangi bir üyesini düşüremez. Bu nedenle “tasfiye gerçekleşse dahi, kişi iradenin hükmünü bekler...*” (28) (abç) diyorlar. Yukarda kendilerinden alıntılananlara rağmen göz göre göre tasfiyecilik yapmadık, “*hikaye*”dir, “*kasıtlı*” çıkarıyorlar diyorlar. Tek kelimeyle korkunç bir pişkinlik...

“*MK iradenin onayını almaksızın herhangi bir üyesini düşüremez*” diyorlar. Peki sormazlar mı hangi iradeyi, nerde, nasıl aldınız? Böyle bir irade de almadığınıza ve verilmediğine göre hangi hakla darbe yapıp tutuklama, ölüm kararları çıkarıyorsunuz? Peki bırakalım P. üyeliğini MK üyeliğinin bile düşürülmesi iradesi verilmeyen MK ne parti üyeleri hakkında tutuklama ve ölüm kararlarını nasıl veriyorsunuz? Hangi tüzük ve işleyiş kararları gereği? Böyle hiçbir hukuki ve meşru hak ve zeminin olmadığına göre tepeden turnağa gayrı meşru hareket ettiğiniz ortada değil mi? Peki, bu durumda bahsettiğiniz “*kariyer*” ve “*bozulmuş*” lukla hareket edenlerin kimler olduğu ortada değil mi?

Bütün bu pervasızlıklarına rağmen, parti tasfiyeciliği yapmadıklarını, kimseyi tasfiye etmeye çalışmadıklarını, MK üyelerini tasfiye etmeye çalışmadıklarını iddia edip, parti işleyişinin nasıl olduğunu aktarıp, onun çerçevesinde hareket ettiklerini iddiaya kalkışması tamamen demagoji yapmaktır. Aktarma yaptığımız yerleri okuyucular sözkonusu dergide okumalıdır ve nasıl kıvrıp demagoji yaptıklarını ve suçlunun suçluluk psikolojisi içinde nasıl beceriksizce demagoji yaptığını görmelidirler. Lenin yoldaş çok yerinde olarak şunu diyordu: “*Demagoglar ise işçi sınıfının en kötü düşmanlarıdır*” (29)

BİR KEZ DAHA HİZİPÇİLİKLE, TASFİYECİLİKLE BAŞLAYIP, DARBEYLE CEPHEDEN PARTİ TASFİYECİLİĞİNDE KONAKLAYARAK AYRILIK İLAN EDENLER KİMLERDİR?

Hizip nedir? Hizip, Arapça bir kelimedir ve parti olarak da ifade edilir. Bir parti içinde hizip grup kurmak veya grup olarak hareket etmektir. Hizip grup, kısım veya klik demektir. Hizipçi ise bir grup veya klikle beraber hareket eden kimse demektir. Hizipçilik ise grup olarak beraber hareket etmektir. Parti içinde bütünlüğü bozacak bir örgütlülük oluşturmak, grup disiplini kurmaktır.

Hizip bir partide partinin programına, çizgisine karşı olmak şeklinde ortaya çıkacağı gibi, örgüt ve örgütlenme anlayışı şeklinde çıkabilir. Partinin taktikleri, anlayış ve işleyişine karşı olma şeklinde de çıkabilir. Tamamen kariyerist amaçları için partiyi ele geçirme, dizginsiz hareket etmek amacıyla da çıkabilir. Partide düşünce uyumu, düşünce çakışmasından farklı olarak belli amaçlar ve hesaplar için P.yi ele geçirme faaliyetidir. Bu faaliyetlerinde açık belirtsin ya da belirtmesin P.nin disiplinini tanımama, uymama veya ihlal ederek (doğal olarak grup disiplini ile) hareket etmektir. Hizipin niyeti iyi veya kötü bu ayrı bir şeydir.

Hizip vardır, hizip vardır. Her hizip kötü değildir. Eğer gerçek komünist olmayan bir örgütte MLM bir muhalefet, MLM bir grup- kesim-hizip- çıkarsa bu iyi bir şeydir, bu desteklenir. Ama gerçek MLM bir partide hizip çıkarsa, işte bu kötü bir hiziptir.

MLM olan bir P.de ve MLM çizginin yönetime egemen olduğu sürede MLM'ler bir hizip kurmaz ve kurmaya ihtiyacı olmadığı ortadadır. Saflarındaki doğru ile yanlış arasındaki ideolojik mücadelesine de zaten hizip faaliyeti denmez. Ama P. ile süreç içinde ayrı düşen, gerek P.yi MLM görmeyen veya örgütlenme, işleyiş, taktikleri vb. konularında tamamen farklı düşünüp grup olarak hareket eden, MLM çizginin yönetimde egemen olmadığı iddiasında olarak buna karşı grup olarak hareket edenlerin veya tamamen kariyerist amaçlarla P. ve yönetimine egemen olmak hesabıyla çalışanların yaptığı hizip faaliyetidir. Buna izin verilemez. Çünkü , partinin varlığı hizip ve gruplarla bağdaşmaz.

Gelelim TKP(ML)'de kimin hizipçi olduğuna ve hizipçiliği kimin yaptığına...

Bugün darbeci tasfiyecilerin başını çekenler TKP(ML)'deki birliğe sahtekarca gelmişlerdi. Görünüşte birçok şeyi kabul ederek birliği onaylayanlar birlik sonrası süreç boyunca hep gurup ruhunu korumuş, hizip faaliyetini esas olarak sürdürmüşlerdir.

Bugün darbecilerin başını çekenler birlikten önce kendi gurubu içinde hayli darbeci (anti demokratik) tutumlara girmişlerdir. Birliğe gelişlerinin de öyle olduğunu söyleyenler altta hayli tepki gösterdi. Bu sefer o tepki potansiyelinin sırtını sıvazlamak için birlik sonrası fırsat buldukça her vesileyle grup ruhunu canlı tutular ve fırsat buldukça körüklediler. Diğer şeylerin yanı sıra özellikle parti, parti örgütlenmesi, P. işleyişi, parti içi mücadele konusunda farklı boyutta da olsa sürekli sorun çıkarıldılar. OPK'da da süren iki çizgi mücadelesinde egemenlik sağlayamayınca, OPK sonrası özellikle ordu parti işleyişi ve ordu tüzüğü konusunda işleyiş dışı savaşçılara kadar açık açık konuşarak görüşlerini yaydılar. P. Partisi'ndeki iki çizgi mücadelesi parti ve işleyişi, ordu ve işleyişi dizginsiz, şefvari yönetmeye uygun değildi. OPK sonrası MK toplantısındaki iş bölümünde bugün apaçık ortaya çıktığı gibi planlı ve hesaplı olarak başka organlarda yer almayıp AK'de yuvalanan klik, gücünü muhafaza etmek istedi ve Genel Komutanlık'ı da esasta kafasına uygun oluşturdu. Yuvalandıkları bu AK ve GK dışında hiçbir yönetici organa egemen olmadıkları için, diğer organlar güvenilir değildi, onlar ele geçirmeliydi. Bunlara güvensizlik yaratıp savaş ilan edilmeliydi. Bilinen peşpeşe yakalanmaları fırsat bilip darbe elebaşısı AK sekreteri tarafından Sİ piyon olarak kullanılıp AK 2. toplantısından ikibuçuk ay sonra, aralık ayında AK raporuna "ek" adı altında OPK'nın kararları da çiğnerek dolayısıyla P. tüzüğü ayaklar altına alınarak, keza MK veya SB onayı ve haberi olmadan işleyişi ayakları altına alarak yetkisini aşan bir ihlalle kişisel görüşlerini bir-iki yazıyla altta parti üyelerine dağıtıp SB ve MK'ne savaş ilan edilmiştir. Bu savaş ilanı gizli yürütülen hesapların açık bir şekilde yürütülmeye başlanmasıdır. Bir başka anlatımla **gizli yürütülen hizipsel faaliyet Aralık ayında açık bir hizip faaliyetine dönüşmüştür**. Daha önceki yazılarımızda da belirtmiştik: KP'lerde ve TKP(ML)'de hiçbir MK üyesi teorik, siyasal olsun, örgütsel olsun vb. farklı görüşlerini SB veya MK izni -onayı- olmaksızın P.ye dağıtamaz, yayınlamaz. Buna hiçbir hakkı yoktur. Yazının içeriğinin OPK kararlarını -Tüzük hükümlerini çiğnemesi bu anlamda hiçbir hukuki meşruluğu olmaması bir yana MK üyelerinin kişisel görüşlerini SB-MK onayı olmaksızın yayınlaması parti işleyişini çiğnemektir. Piyon olarak kullanılan Sİ'nin yazısının içeriğinden dolayı OPK kararlarını, tüzük ihlal etmesinin getirdiği gayri meşruluk bir yana SB,MK ve kimi üyelerine ilişkin düşüncelerini işleyiş gereği yer aldığı **yönetici organlarda** savunmakla sınırlı kalmak istemeyişi, partiye dağıtılma veya dağıtılmasının MK veya SB'nin iznine bağlı olma kuralına, işleyişine bağlı kalmadığı ortada olduğuna, bu yöntemi parti işleyişine aykırı olduğuna göre bu tavrı ve faaliyeti nedir? Parti işleyişi, parti disiplini, parti faaliyeti olmadığına göre bu ne faaliyettir? Partiye, kimi yönetici organlara, kimi

yöneticilere bu komplo faaliyetinin amacı ve adı nedir? OPK kararlarını, parti tüzüğünü, parti disiplinini, parti işleyişini çiğneyerek tamamen gayri meşru hareket eden o faaliyetin adı nedir? Hizip değil mi? Bu aleni yürütülen bir hizip değil mi? Hem de sadece parti yönetimine dizginsiz- engelsiz egemen olma amacıyla değil, tasfiyeyle partiye egemen olmak amacıyla en büyük engel gördüğü MLM'leri çeşitli yol ve yöntemlerle yıpratarak başarılı olmak hesabıyla yürütülen bir hizipçi faaliyet!

Hizip faaliyetleri ve tasfiyecilik hazırlıkları 93 Aralık'ından itibaren hızlanmıştı. Sadece Sİ'nin OPK kararlarını ihlal eden yazıların partiye dağıtmasıyla kalınmamış, savaşımlara kadar açılmıştır. Hemfikir olmadığı kimi parti üyeleri, komutanlar ve gerillalar ona göre dağıtılmış ve kimi sınırlanmış, görevi dondurulmuş veya görevden alınmıştır. Bunlar yazılıp çizilip yayınlandığı için burada yeniden girmiyorumuz.

Gücünü korumak için yuvalandıkları AK ve GK dışındaki partinin hiçbir yönetici organına güven duymadıkları, MLM değil revizyonist değerlendirdikleri ve bu nedenle partiyi ele geçirmek istedikleri bugün daha açıklık kazanmıştır. (Bu, dolayısıyla OPK'yı da "revizyonist" değerlendirmektir) Hizipçi çalışmayı ve tasfiyeci faaliyetlerini bu nedenle yaptıklarını bugün kendileri bunu açıkça itiraf ediyorlar. İşte söyledikleri:

"...OPK'da iş başına gelen MK üzerine düşen fonksiyonu oynamadı...Bu bir yıllık döneme damgasını vuran, kilit noktaları tutan revizyonistlerdi" (30) abç.

Evet, demek ki OPK'dan darbeye kadar P. yönetici organlarının esaslı MLM değildi. P. yönetimine "revizyonistler" damgasını vur"uyor"du. Böylece P. yönetici organları ne pahasına olursa olsun ele geçirilmeliydi. Kendi görüş ve dizginsiz yönetme anlayışı egemen kılınmalıydı! Evet öyle de yaptılar. İşte kimin ne amaçla, niçin bir faaliyet içinde olduğu darbecilerimizin itirafıyla daha açık bir şekilde ortaya çıkmıştır ve böylece kimin bir hizip faaliyeti içinde olduğunu da itiraf etmiş oluyorlar.

Alın bir başka yerde: *"...legal, illegal ve parti içi yayın organlarının kapılarını 5 ay MLM'lere kapatmak, işgal altında tutup..."* (31) (abç) Evet, Aralık ayından itibaren parti içi hiçbir kural tanımadan komplo yazılarını yazmaya başlayıp dizginsizce hareket etmeye başladığınıza göre, aralıktan önceye beş ay geriye gidin, bu, OPK'nın bittiği haziran ayı demektir. Yani OPK'dan açık hizip faaliyetine kadar P.nin yayın organları partinin yönetici organları, merkezi yayınları, "kilit noktalar"ı "revizyonist"lerin elinde. Onların "işgal(i) altında". *"Bu bir yıllık döneme damgasını vuran" "revizyonistler"* dir. Dolayısıyla partinin yönetici organları, merkezi yayın organları, parti ve parti olanakları bu "revizyonist"lerin "işgal"inden kurtarıp ele geçirme hesabı içinde oldukları açık değil mi? Bu itiraf edilmiş olunmuyor mu? Böylece hizip faaliyeti, tasfiyeci faaliyet ve bu amaçla darbe yaptıkları ortada değil mi? Bu itiraf edilmiyor mu? Daha nasıl itiraf edilsin? Suçlunun (en azından bu aşamada) bundan daha açık itiraf etmesi mümkün mü?

Peki “bu bir yıllık dönem damgasını vuran, kilit noktaları tutan revizyonistler”i seçen bir OPK MLM olur mu? Olmaz! Ama şimdilik bunu demiyorlar. Ya TKP(ML) tabanından tepki almamak için taktik olarak demiyorlar, ya da ortamı hazırladıktan sonra yakında onu da diyeceklerdir. Tutarlılık için demek zorundalar. Buna da sıra gelecek.

Peki böyle değerlendirilip yaklaşılacak bir OPK’ya diğer tarafta “MLM’nin zafriyle sonuçlanan OPK”, “OPK’yı zaferle taçlandırmak” (32), “Parti OPK’da başarılı performans göstererek” (33), “yükselen birlik MLM bilim ile perçinlemesi” (34), ‘ideolojik ayrılık sözkonusu olamaz”, “Komünistlerin örgütsel birliğinin sağlanması” (35) “yaşasın OPK” vb. denilmesi partiye, tabana ve kamuoyuna karşı iki yüzlü söylemlerde bulunmak, onları kandırmak ve avutmak değil midir?

Darbecilerin bu “revizyonistler” suçlaması da Troçki-Kamenev- Zinovyev muhalefet blokunun Stalin önderliğindeki SBKP(B)’yi “sağ sapmacılık”la (36) suçlaması, Jang Ming’in 1930 başlarında Mao’yu sağ oportünizmle suçlaması, E.Hoca’nın Mao ve ÇKP’yi “revizyonist, küçük burjuva devrimcisi” suçlamaları ile aynı kaynaklı, aynı cephelidir ve aynı değer taşıyan ucuz söylemlerdir. İthamlarını ispatlamadığı ve yazılı ortaya koymadığı için ayrıca hiçbir değer taşımayan ucuz iftiralarlardır. OPK ve OPK sonrası yönetici organlara bakış açısı ve yaklaşımı ortada olanların nasıl bir hesap içinde olduğu ortadadır. Demek ki, OPK’da ideolojik siyasi, örgütsel etkinliği sağlayamayanlar. Grup yapılarını AK ve GK’da korumaya çalışma hesabına girdiler ve bu organlar içinde hizip başları olarak yuvalandılar. Aralıkta Sİ yazısıyla parti içinde resmen savaş açtılar. Ordu içinde, MBK’da ve YD’de adım adım partiyi ele geçirme hazırlıklarına giriştiler. Şimdi yavuz hırsız gibi “ ayrılık planları yapan, parti kasasını, silah depolarını, arşivi ele geçirmek için olmadık yalanlara başvuran kim” (37) diyorlar utanmadan. Bunları kim ele geçirmişse, kim köyde yerlerini önceden değiştirerek denetimine almışsa, YD’de yıllık bağış paralarını, arşiv, matbaa vb.ni kim önceden planlı olarak almışsa, ayrılık planını yapıp da bugün yalan söyleyenler onlardır. Darbeden sonra, üstelik övünerek ve psikolojik propaganda amacıyla, “cephaneliği, uçaksavarıyla, füzesiyle, makineli tüfeğiyle, roketatarlarıyla parti ve ordumuzun denetimindedir” (38) diyenlere şimdi sormazlar mı hani “partinin değerlerini komplo ile ele geçirmek, partiden kaçırmak” (39) tan bahsediyordunuz? Şimdi bunlar kimin elindeyse “komplo” ile onların ele geçirdiği ortada değil mi? Bu malzemelerin çoğu elinizde olmadığı halde nasıl, hangi yöntemle ele geçirdiniz? Bugün bunların elinizde olduğunu, bunları gassetmenin sevinciyle sevinç çığlıkları atıyorsunuz. Bütün bunları ele geçirmeniz önceden hazırlanan bir hizipçi faaliyet planının adımları ve aşamaları olduğunu göstermiyor mu?

Bütün bunlar ortadayken hizipçi, tasfiyeci faaliyet yürütmediğini iddia etmenin gerçekte bağdaşır bir yönü var mı? Art niyetli, önyargılı ve siyasi kör olmayan her aklı başında insan P.yi ele geçirmek için uzun süredir hizipçi faaliyet yürüttüğünü ve bugün artık itiraf ettiklerini de rahatlıkla görecektir. Bunlar gayet açıkça ortadadır. Hizipçiliği, tasfiyeciliği, darbeci tasfiyecilikle sonuçlandırmada istenen başarıyı

elde edemeyince ve partinin ezici çoğunluğunun tepkisiyle karşılaşım mahkum edilince geri adım atıp demagoji yaparak ayrılığı ilan etmediklerini iddia etmelerinin dürüstlükle bağdaşır yönü var mı? Parti, parti tabanı ve kamuoyunu söyledikleriyle kandıracaklarını sanıyorlar ve kendilerinin değil de MLM'lerin ayrılık ilan ettiğini iddia ederek şunu diyorlar: “14 Nisan 1994 tarihinde partiyi terkederek kendini resmi planda ortaya koyan...” (40)

“14 Nisan bildirişyle kamuoyuna (ayrılığı bn) açıklamışlardır.” (41) Birincisi, 14 Nisan tarihli “kamuoyuna” ayrılık ilan eden bir “bildiri” veya yazı varsa niye bugüne kadar kamuoyuna yayınlamadılar. Varsa böyle bir belge, derhal kamuoyuna yayınlamaları daha dürüstçe, daha namusluca bir tavır olmaz mı? Hem de hayli yalan dolana baş vurmaktan kurtulurlar ve demagoji yapmak için zorlanmazlar. Onları buna davet ediyor. İkincisi sadece kamuoyuna değil, **parti içinde ayrılığa çağrıda bulunan** hiçbir yazı yoktur. Zaten olsa bugüne kadar ellerini ovuşturarak yayınlardı. Üçüncüsü, “*partiyi terk ederek*” kendini resmi planda ortaya koyan”lar “bildiri” veya yazılar ile bunu kamuoyuna ilan ederler. Böyle “*partiyi terk ederek*” kamuoyuna “ayrılık” ilan eden bir yazı var mı? Varsa derhal yayınlasınlar. Dördüncüsü, darbeden sonra 24 Nisan'dan önce MLM'lerin darbe ve ayrılığa ilişkin kamuoyuna bir tane yazı yayınladılarını gösterilebilir mi? Darbeyi öğrenince derhal tavır konulmasına rağmen kamuoyuna darbe ve parti tasfiyeciliğine ilişkin ilk olarak 24 Nisan tarihinde “*Savaş ağası karargahlarını bombala, proleter saflarda yerini al*” ve “*Sol-sekter kariyerist tasfiyeci hizip tasfiye edildi*” başlıklı bildirilerle tavır takınıldı. Bundan önce kamuoyuna açıklanmış bir tane bildiri vb. gösterebilirler mi? Gösteremezler! Çünkü yoktur.

Darbecilerin 14 Nisan tarihli dediği yazı ise OPO'nun yazısıdır. Ve kamuoyuna yayınlanın bir yazı olmadığı gibi, ayrılık ilan eden bir yazı da değildir. “**TÜM TKP(ML) ÜYELERİ: Bugün tepeden yapılan tasfiyeciliği tanımıyor ve tüm partiyi bu tasfiyeciliğin önüne geçmeye çağırıyoruz**” başlıklı parti içi yazısıdır. Bir ayrılık ilan etme yazısı değil, partide AK kliğinin başını çektiği hizipçiliği, tasfiyeciliği ve organının tasfiye edilmesini eleştirip, gelinen noktada işlev görmeyen MK, SB ve hizipçi ve tasfiyeci faaliyetini dizginsiz sürdüren AK ve AK'nin kukla durumuna getirdiği GK gibi yönetici organlara güvensizliğini ileten ve parti iradesine başvurulmasını, ilk etapta “*bölgesel düzeyde parti bölge konferansı yapılması*”nı isteyen bir yazıdır. Başlığının partiye hitap ettiğini, dolayısıyla parti içine yönelik bir yazı olduğunu bilmeyecek ve ayrımını yapamayacak kadar cahil olduğunuzu sanmıyoruz. Sözkonusu OPO'nun yazısı Partizan'ın 17 ve 19. sayılarında yayınlanan yazıdır. Okuyucu bu yazıyı okumalıdır. Yazının nereye hitap ettiğini, yani kamuoyuna mı, yoksa parti içine mi yazıldığını, ayrıca sözkonusu yazının ayrılık ilan eden yazı mı yoksa “*parti iradesi(nin) harekete geçirilmesi*” ve “*bölgesel düzeyde parti bölge konferansı yapılması*” (42) çağrısında bulunan bir yazı mı olduğunu görüp karar vermelidir. Şimdi sormazlar mı parti içine yazılan yazılar ne zaman dan beri “*ayrılık ilan edilen*” yazılar olarak değerlendirilmeye başlandı? Ne zaman-

dan beri "tüm parti üyelerinin katıldığı bölgesel düzeyde P. bölge konferansı" isteyen ve "diğer bölgelerin de harekete geçirilmesi" (43) talebinde bulunulan yazılar "partiyi terk" (44) etme, ayrılık ilan etme yazıları olarak görülmeye başlandı?

Aynı şey 3 MK üyesinin 16 Nisan tarihli yazısı için de geçerlidir. O yazıda "Tüm parti üyelerine Açık çağrı" başlıklı ve "partimizde boy gösteren savaş ağası tasfiyeciler için tüm darbeleri ve tasfiyeciler girişimlerini boşa çıkaralım!" (45) alt başlıklı bir parti içi yazıdır. Bu 3. MK üyesi de "parti iradesi harekete geçirilmelidir. Bunun için tüm parti bölgeleri ve yan örgütleri bölgelerinde parti tartışma konferansları düzenlemelidirler" (46) demişlerdir. Görüldüğü gibi ayrılık ilan eden değil, kamuoyuna değil, parti içi sorunların parti içinde çözüleceği ve P.ye karşı sorumluluk taşımanın bilinciyle P.içine yazılan yazılardır. Evet, bütün bu gerçeklere rağmen 14 Nisan'da OPO (veya 16 Nisan'da üç sekreter için söylensin) kamuoyuna ayrılık ilan ettiler iddiasında bulunmak gerçekte bağdaşmayan iki yüzlü bir demagoji yapmak değil midir?

Peki parti tasfiyeciliğinin, partiye darbe yapmanın başladığı yer olan 1No'lu alan, yani gerilla faaliyeti yürütülen en önemli kırsal alanda tarafların tutumu bu olduğuna göre hizipçilik, tasfiyecilik yapan, onu darbecilikle tamamlayıp parti tasfiyeciliği yapan kim? Belgelerle ortada değil mi? Bir tarafta ideolojik ve siyasi olarak MLM'yi savunan bu yönüyle kendine güvenen, partiye güvenen, parti iradesine güvenen, partinin önündeki tikanıklığı aşmanın yolunu, yöntemini bilen, sınıf mücadelesi karşısında partinin görev ve fonksiyonlarının bilincinde olan, bu yönde tarihi rolünü oynamanın bilincinden hareketle, parti içindeki sorunların parti içinde çözülmesi gerektiğini isteyen ayrılık öncesi gelinen en son noktada 14 Nisan ve 16 Nisan'daki yazılarla sorunları başta bölge parti üyeleri olmak üzere tüm parti ile birlikte çözülmesi yani parti iradesine başvurulmasını, yani bölge konferansı ve ertesinde yeni bir olağanüstü parti konferansı (OPK) ile sorunların çözülmesini isteyen bir taraf. Bu tarafta sadece MK üyesi değil, OPO değil,... alandaki nerdeyse darbe tezgahçılarının sayısı kadar MK ve SB üyeleri de bir dizi yazıyla aynı sorumluluk duygusuyla hareket etmiştir. Bu yazıların bir çoğu darbecilerin elinde de vardır. Bir başka MK-SB üyesi de aynı yönlü tavır koymuştur. Darbeye kadar durumu bilmemesine rağmen olumsuzluklara, eksikliklere karşın bu bakış açısıyla yaklaşan çoğu bölge yönetici organları, Karadeniz parti ve ordu ezici organ çoğunluğu da aynı yönlü yaklaşmıştır.

Diğer tarafta ise MLM'yi özümsememiş, kendine güvenmeyen, partiye güvenmeyen, parti iradesinden korkan, parti sorunlarına vakıf olmayan, partinin ve önündeki tikanıklığı aşmanın yolunu, yöntemlerini iyi bilmeyen, bu yetiyi gösteremeyen, sınıf mücadelesini bulunduğu kesitte politik, taktik ve örgütsel birşey üretmeyen, bu kesitin özgüllüğü ve yüklendiği tarihi rol ve fonksiyonu kavrayamayan, gözünü kariyerizm, mevki düşkünlüğü ve şef tipi bir örgüt yaratma hülyası taşıyan, bu amaçla başından beri grup ruhunu sürekli canlı tutmaya çalışıp, hizipçi bir faaliyet yürüten, birçok yönetici kadronun esir düşmesiyle bunu tarihi bir fırsat görmenin coşku ve

heyecanıyla ne yaptığını bilmeyen, gözünü kan bürümüş, komplo-şantaj ve hile yollarıyla partiyi ele geçirmek amacıyla darbe yapıp, parti bölücülüğünü, parti yıkıcılığını yani parti tasfiyeciliğini gerçekleştirmiş bir taraf. Bu taraf sadece darbe ilan ettiği yerin dışında da ...larla YD'da hazırlık yapmış. (para, matbaa, arşiv, teknik bazı araçlar vb. gibi parti değerlerini önceden kontrolüne alması, kimi örgütsel tutumlar bunun açık delilleridir) MBK'da da aynı şekilde haberleşme sürdürülmüş, ocak ayında MBK'lı bir üye istifa edip şubat sonları -marttan itibaren bölgedeki kimi üye ve ileri sempatanlarla resmen hizip toplantıları yapıp bölge organını tanımayıp rapor ve yazılarını kurdukları randevularla direk darbe şeflerine verdiklerini yapanlar bizzat kendileri söylemiştir. ....araç-gereç temin eden içteki ve dıştaki hücrelerde sorumluluğu veya çoğunluğu ele geçirmesi neyin hazırlığı? **93'ün Aralık'ında NT'nin plan ve onayıyla Sİ'nin iki yazıyla** hem OPK kararlarını vs. çiğneyerek, hem SB ve MK'ne karşı ipe sapa gelmez senaryo ve karalamalarla güvensizlik geliştirip savaş ilan etmesi ve **MK veya SB'nin kararı onayı olmadan kişisel görüşlerini partiye dağıtıp** hizip faaliyetini yürütmesi, keza **NT'nin 3 Nisan 1994 tarihinde** "*Bütün ordu parti organlarına GENELGE*" adı altında "*Bay HH revizyonisti ne yapmak istiyor?*" başlıklı **kişisel görüşlerini** yine aynı yöntem ve aynı amaçla **korsanca partiye dağıtması**, bazı "*siyasi komiser*" etiketlilerin "*parti bölünecek*" diye propaganda yapmaları, vb. vb. bütün bunlar belli hazırlık ve hizipsel faaliyetlerdir. Ve en son parti iradesini temsil etmemelerine rağmen 6 darbeci 18 Nisan'da sahte "MK" etiketiyle TKP(ML)'ye resmen darbe yapıp, savaş bildirileri ile kamuoyuna tasfiyeci ayrılığı ilan etmeleri kimin ne olduğunu ortaya koymuyor mu?

Bütün bunlar ortadayken ve ortaya çıkmışken "*... Hizip başları parti iradesine gerçekten bu kadar güveniyor idiyse ve bu kadar bağlı idiyse... niye parti iradesine güvenip P'de kalmadılar?...*" söylemlerinin ciddiyetle bağdaşır yönü var mı? Sanki parti içi iki çizgi mücadelesi gereği ideolojik-siyasi mücadele yürütmüşler de, bu mücadelede üzerine düşen görevlerinin azamisini yürütmüşler de, parti iradesine gitmek istemişler de MLM'ler bütün bunlardan "*kaçmış*" (!) "*ayrılmış*" (!). Belgeler ortada olmasa, belki insanları ve kamuoyunu yanıltabilirler. Ama belgeler ortada! Daha öncesi aynı önerili söylemleri olsa da yazılı olarak 14 Nisan'da OPO ve 16 Nisan'da üç MK üyesinin yukarıda aktardığımız "*parti iradesine*" gidelim çağrıları vardır, kamuoyuna da yayınlandı ve biliniyor. Acilen bölge parti konferansı yapıp, bütün partiyi kapsaması ve yeni bir OPK'ya gidilmesi gerektiği çağrıları var. Bu çağrılar ellerine geçince korkan ve panikleyen kim? **Bu çağrılara yanıt verme**, partinin sorunlarını çözmek amacıyla **kabul etme** yerine veya **red edecekse** ikna etmek amacıyla **yanıt verme** yerine, korku ve panikle 18 Nisan'da korsan olarak "MK" adına hareket edip tasfiyeci ayrılık ilan eden kim? Partiyi ele geçirmek amacıyla P'ye darbe yapıp, P. yönetici organları adına hareket edip, parti ve bütün yönetici organlarını temsil ediyormuş gibi sahte görünüm veren kim? Şimdi yine soruyoruz: Parti iradesine gitmeyen kim? Parti iradesine inanıyor ve güveniyordusanız niye gitmediniz? Niye bundan kaçtınız? **Bugün bile** (iki tarafta yer alan bütün) **parti**

iradesine güveniyor ve korkmuyorsanız darbeci komploculuğunuzun özeleştirisini kamuoyuna açıklayıp parti iradesiyle oluşan bir konferans örgütlenme komitesi (KÖK) önderliğinde yeni bir OPK olarak parti iradesine niye gitmiyorsunuz? Parti iradesinden niye korkuyorsunuz? Çoğu yönetici organlar veya yer alanların çoğu dahil partinin abartısız büyük çoğunluğu darbeci tasfiyeciliğinize tavır alıp, parti iradesiyle KÖK oluşturup ikinci olağanüstü parti konferansı (OPK) gidip yeni bir parti iradesi ortaya çıkarıyor, o halde niye bu iradeye boyun eğmiyorsunuz ve uymuyorsunuz? **Buna boyun eğilmediği müddetçe, parti iradesinden bahsetmek bir iki yüzlülük değil mi?** Şimdi bu tıpkı Çin'deki bir örnekle ejderhayı çok seven ve etrafını hep onun fotoğraflarıyla donatıp da birgün gerçek ejderhayı görünce ödü patlayan örneğe çok benzemiyor mu?

Yukarda tasfiyecilerden yaptığımız alıntının devamı parti iradesinden kaçmasını, tasfiyecilik yapmasını masum göstermek amacıyla duygu sömürüsü yapmaya çalışılarak şöyle deniyor: “...*zimmetine para geçirmenin, iş yapmamının; gerilla lastiksiz, mermisiz, meteliksiz ve yarı aç yarı tok dolaşırken, parti parasıyla har vurup harman savurmanın o kadar da kötü bir şey olmadığını ve hatta ense yapmak ve göbek büyütme için gerekli olduğunu savunamazlar mıydı?!?!..*” Sanki bunları savunan varmış ve bunları yapan varmış da bunlara karşı bir mücadele yürütmüşlermiş gibi sahte, gerçek dışı kurgulara başvuruyorlar. Bu iğrenç söylemlerinden birkaç şeyi açalım.

Birincisi, iki yıl kadar önce yurt dışında bir-iki TKP(ML) üyesi ve iki-üç taraftarın savurganlık ve hesaplarındaki açık (ki o üyeler o yıllar o nedenle düşürülmüş ve kitle ilişkisi de kesilip teşhir-tecrit kararı alınmıştı) bunlar dışında “*zimmetine para geçiren*” bir örnek var mı? Alçakça şaibe yaratma yerine, iddialarını namusluca ortaya koymalıdır. Bunu açıklamadıkça iftiracılık yaptıklarını otomatikman bir kez daha kabul etmiş olacaklar. YD’de kendi saflarında kalan kişilerin daha önce belirttiğimiz açık hesaplar var. Ama zimmetine geçirdiler diye bir iddiada bulunulmadı. Çünkü bunu bilmiyoruz. Onlar bilip de darbeden önce TKP(ML)’den, darbe sonrası kendi grubundan gizliyorlarsa o onların sorunudur. MLM’lerin bildiği ve o zaman hesabını isteyip de, darbeye kadar hesap verilemeyen YD’deki açıktır. **Onun sorumluları da geçmişte olduğu gibi darbe sonrası da onların saafllarında kalan, hatta darbe eğilimlerini körükleyenler, içinde yer alanlardandır.**

İkincisi, “*parti parasıyla har vurup harman savuran*” teriminiz içinde yer alacak olanlara MLM’lerin tavrı bellidir. Birlik öncesi tavrı takınılmış. Bunlardan; 1980 başlarında biri 1989’da partiyi dolandıran iki eski TKP(ML) taraftar, yurt dışında olanı vurulmuş tekerlekli sandalyeye mahkum edilmiştir. Türkiye’de M.Kemal Taymaz adında olanı ölümlü cezalandırılmıştır. Yukarda bahsettiğimiz unsurları teşhir-tecrit edilmiştir. Başka da örnek yoktur. Bunlara tavır koyan MLM’ler olmuştur. OPK öncesi tavrı OPK’da onaylamıştır. Peki OPK’da bu yönlü karara katılma dışında aldıkları ve bugün saflarında hesap vermeyenlere bir tavır aldıklarını gösterebilirler mi? Bunu gösteremeyenlerin şimdi kalkıp şaibe yaratmasının dürüstlikle

bağdaşır bir yönü var mı?

Üçüncüsü, “iş yapmama”, “ense yapma” vb. bunlar izafi şeylerdir. Kıstas neye göredir? Bu boyutlu bir tartışmadır. Bunlar aynı örgüt içinde tartışılıp, hesabının görüleceği şeylerdir. Burada kamuoyu önünde illegalite ihlali yapılmaksızın tartışılacak şeyler değildir. Ancak şunu diyebiliriz bu yönlü kapsamlı ve olumsuzlukları gösteren eleştirilerimiz kadar onlar eleştirilerini gösteremezler. Olsa olsa MLM'lerin ciddi eleştirileri sonucu arabesk yapmaya kaymaları dışında gösteremezler. Proletarya Partisi'nin sorunları, boyutu ve çözüm yolları vb. vb.ne ilişkin kaç tane eleştiri yazısı gösterebilirler?

Darbeci tasfiyecilerin alışkanlığıdır; sürekli ve sistemli olarak başkalarını “sağcı”lıkla itham edip kendi yüzünü gizlemeye çalışırlar. Genellikle çok keskin “sol” gözükmeye çalışıp başkalarını da “sağ oportünist” olmakla suçlayıp hem gerçek yüzünü gizlemeye çalışır, hem de “sağ” çizgilere tepki duyulan insanların desteğini almaya çalışıp onları oyalayıp avutma peşinde koşarak sırtından yaşamaya, ömrünü uzatmaya çalışırlar. Okuyucu geçmişten bu yana söylemleri, yaptıkları, pratik sonuçları ve sonradan kendilerini nasıl değerlendirdiklerine iyi bakmalıdır....

Ve yeniden konumuza dönersek.

Üçüncüsü, “gerilla, lastiksiz, mermisiz, meteliksiz ve yarı aç yarı tok dolaşırken” söylemleri duygu sömürsü yapıp arabesk yapmaktır. Bu sorunlar yaşadığı ölçüde herkes yaşıyordu. Aynı gerilla birliklerinde olsun, bütün gerilla birliklerinde olsun ayrıcalıklı yaşayan var mıydı? Hayır!.. O halde niye arabesk yapılıyor? Sanki kendileri kimi olanaksızlıklar yaşamış da MLM'ler yaşamıyormuş. Olanaklar da olanaksızlıklar da hep birlikte yaşandı ve yaşıyor. Darbe tasfiye yaptıkları güçler ayda yaşamıyordu, başka bir devlet içinde veya şehir metropollerinde yaşamıyordu. Kırsal alanlarda aynı faaliyet içinde yaşıyordu, yaşıyor. Şehirdekilere tepki duyduklarından dolayı bunlar söyleniyorsa şehirlerde tasfiyecilerle başından beri hareket edenler de vardı, tasfiyeciliğe karşı tavır koyanlar da. TKP(ML) tasfiyecedilmesine karşı tavır koyan parti güçleri daha çoksa bu darbeye karşı tavır koyanların günahı değil, darbecilerin gayri meşru ve birçok yanlış görüşler sahip olmalarındandır. Bu yanlış görüşlere sahip olmasalardı ve parti tasfiyeciliği yapmasalardı da şehirlerdeki kadro, üye ve tabanın ezici çoğunluğu parti tasfiyeciliğine karşı tavır koymak zorunda kalmazdı. Şehirlere ilişkin, şehirlerdeki faaliyete ilişkin doğru bir politika koyarsalardı da gelişselerdi, militan bir örgüt yaratsalardı. Şimdi eğer şehirde bulduklarına tepki duyuyorlarsa o halde proleter parti çizgisini “savundukları”na ilişkin sahate görünümünü değiştirmelidirler ve P.Partisi'nin çizgisini şehirlerdeki çalışma yönünü savunmadıklarını açık açık söylemelidirler. Şehirlerdeki çalışmayı parti çizgisi emrediyor. Doğal olarak Proletarya Partisi'nin tali çalışma alanı gördüğü şehirlerde faaliyet yürütülecektir. Dolayısıyla kadro ve üyeleri buralarda bulunacaktır ve faaliyet yürütecektir. Bu zorunludur. Bunlar orda darbeci tasfiyecilerin tabiriyle “göbek büyüt”üyorsa bu, bu iddiada bulunan sözde “önderlerin” kabahati olabilir. Önderlik etseleirdi ve gerek şehirlerdeki, gerekse kırlardaki faaliyetlerin eksik, hata, tıkanık-

lıkları ve çözüm yollarına ilişkin kafa yorsalardı, özellikle şehir faaliyetine herhangi bir perspektif sunmuşlar mıdır, gösterebilirler mi? Bir yerleri ya da insanları suçlamak kolaydır ama hani sizin sözde “fonksiyonunuz” gereği yaptığınız ne? diye sormazlar mı adama? Hayır şehir faaliyetini reddetmiyoruz, partinin bu yönlü görüşlerini savunuyoruz diyeceklerdir. Kendileri beğenmedikleri için bunları söylediklerini ileri sürüyorlarsa OPK ve MK 1. Top. da darbeci elebeşlerinden özellikle birkaç kişiye şehirlerdeki kimi kadrolarla yer değişin diye zorlanmıştır. “Yapamam”, “orda yakalanırım” vb. gibi açık söylenen “gerekçe”lerle niye kabul etmediler bu kahramanlar? Demek ki tamamen tabanı, devrimci çevreleri demagojiyle yanıltmaya çalıştıkları ortadadır.

“Gerilla, lastiksiz, mermisiz, meteliksiz” vb. gibi duygulara hitap etmeye çalışan “duygu” tüccarlarına sormak lazım, maddi zorlukları arabesk yaptığınız kadar olmasa da herkes beraber çekti, çekiyor. Peki bunların temini için öteden beri yürütülen yurt dışı kampanyasını saymasak bunun dışında bir çözüm buldunuz mu? Bırak çözüm bulmayı, kafa yorup somut bir çözüm ürettiniz mi? Böyle bir kafa varmı? Varsa hani nerede somut çözüm perspektifiniz? Veya örgütleyebilecek bir örgütlenme kapasitesi gösterebildiniz mi? Çokça sömürmeye çalıştığımız gerillaya silah, mermi vb. cephaneye sağlamak için özel bir örgütlülük (konferansçı kesimin 89-90’dan itibaren oluşturup birlik sonrası da bu darbeye kadar sürdürülen dışında) hiç oluşturduunuz mu? Elinizdeki silahların esası ve ağır silahlar içine koyacağımız bütün silahlar MLM sağladığı silahlardır. Bununla uğraşacak bir kurumlaşmanın önemini bile göremiyorlar. **Anlayış olarak kurumlaşmaya bile karşı çıkıyorlar.** OPK ve MK’nın 1. toplantılarında bu konudaki anlayışları tutanaklarda vardır. Öteden beri bir-iki kaçakçıyla bir-iki taraf üzerinde arasıra alış veriş yapmanın ötesinde bir örgütlenme yapmış değiller. Bir dizi dalda olduğu gibi silah temin eden ve üretimi için çekirdek halinde de olsa kalıcı kurumlaşma oluşturma anlayış ve kavrayışları olmamıştır. Şimdi de bu ve benzeri sorun ve yönlerini bilmeyenlere kendilerini farklı pazarlamaya çalışıyorlar. Bu ciddiyet değildir, samimiyet değildir. Siyasal bir önderliğin tavrı değildir, olamaz. Bu kafa insanları bir dönem avutabilir ama bir sonuca götürmez. Bunları herkes görmelidir.

ESKİDEN BERİ YANIK YANIK OKUDUKLARI TÜRKÜ: “SAĞCI”, “REVİZYONİST”TİRLER SUÇLAMASI

Halkımız bir belirleme yapar; “Ayının bildiği dokuz türkü var, dokuzu da armut üzerine”! Evet, darbeciler de öyle. Darbeci tasfiyeciler de öteden beri fırsat buldukları “sağcılar”, “revizyonistler” türküsünü yanık yanık okur, bunu çok severler. Ama yine de ayı armudu çok yediği için onu çok iyi tanır. Tasfiyecilerimiz ise onu tanıyamaz, tahlilden yoksundur. Ne savunuyorlar, hangi görüşleri veya anlayışları “sağcı”dır, “revizyonisttir” ne oranda, neden revizyonisttir, alternatifi, doğru bakış açısı nedir, düzeltme yöntemi ve mücadelesi nedir vs. bilmez, tahlil edemez, ortaya

koyamaz ve ideolojik-siyasi mücadelesini yürütemez. Böyle suçladıklarına karşı bu ithamlarını ortaya koyan doğru dürüst bir ideolojik mücadele gösteremez. “Sağcı” ve “revizyonist” dediklerine hangi görüşleri neden nasıl revizyonist olduğunu ortaya koymadığı ve böyle bir mücadele yürütemediği müddetçe bir iddia olmaktan öte gidemez. Ayı'nın bilinen türküsünden öteye gidemez.

Genel olarak sağcılığa ve revizyonizme karşı duyulan tepkiyi sömürmek amacıyla hemen bu kelimelere atlayıp politik hasımlarına karşı kullanmaya, hemen başlangıçta bir tepki oluşturmaya ve oluşturulan tepkinin gölgesinde kendi görünüşte sol özünde sağcı, kendiliğindenci, hot-zotçu, despotik, siyasi cahilliklerini ve oportünist özelliklerini gizlemeye çalışıyorlar ve sürdürüyorlar.

Deli olmayan biri hakkında delidir diye söylenti çıkarılırsa, iyi tanımayanlar uzun süre o söylentinin etkisinde kalır ve böylece söylenti çıkarımlar bir süre başarılı olabilir. Veya kimi köylü, küçük zanaatkar ve kenar mahallelerden kimi dedikodu erkek ve kadınlar sevmediği, çelişkisi olduğu kadın ve erkekler hakkında yıpratıcı söylentiler çıkarır, çoğu kez uzun süre o propagandalar etkili olur ve böylece iftiracılar amaçlarına ulaşmış olur. Darbeci tasfiyecilerimiz de aynı özelliklerle yoğrulmuş köylü kurnazlığıyla, aynı iftira yöntemleri ile “revizyonist”, “sağcı” ithamlarında bulunuyorlar. “sağcı”, “revizyonist” ithamlarını siyasal olarak ortaya koymadığı, bugüne kadar elle tutulur bir ideolojik-siyasi mücadele, ortaya koymadığı ve bunun mücadelesini vermediği müddetçe yukardaki iftiracılık özelliklerinden kurtulamazlar.

Bakın ne diyorlar:

“M. HİZİBİNİN MÜCADELE DİYE BİR DERDİ YOK!”

“...peşine taktığı üyelerin çoğunluğunu, şehirlere çekti... **Ulusal seksiyoncu kaşarlanmış revizyonist ve Kürt milliyetçileridir...**(aç. Ö.P.) (49) “..Bu hizip, milliyetçi revizyonist bir program savunmasına ve parti içersinde sağın temsilcisi olmasına karşın P. çizgisi ile **bu sağ-oportünist çizginin kapışması** noktalandığı için değil; **parti kongresinde yaşanması gereken...**” abç.(50)

“Aralarında ...TKP(ML)-K(Kürdistan) KP(ML) fikrini savunanlar da var. (Bkz: Bu bayların yayınladığı örgüt içi yazılar, TKP(ML)'nin koferans kanadının çıkardığı İKK sayıları ile 3. ve 4. konferans belgeleri, birlikten sonra yayımlanan PBsayıları, OPK Tutanağı, MK 1. Top. belgeleri, PMK-SB 1. ve 2. Toplantı belgeleri, MBK'nın 1. ve 2. toplantı belgeleri, MBK bültenleri)

“Aralarında bazıları T. Kürdistanı'nı Türk devletinin sömürgesi olarak görüp, Türkiye için sosyalist devrim, şehir faaliyetinin ve barışçı mücadelenin esas alınması ve toplu ayaklanmayı önerirken, bazıları ise ne hikmetse hala halk savaşının (siz laf savaşı anlayın) geçerli olduğunu söylemektedirler... Kanıtı da parti içi belgeler, yakın geçmişleri, pratikleridir. (51)

Bu iddiaları yanıtlamaya başlayalım.

Birinci olarak, “*mücadele diye bir derdi yok*” sa tasfiyecilerimiz niye uğraşiyor? Niye korkuyor? Niye tutuşuyor? Mücadele derdi olmayanların peşine düşülmez. “*Çağrı*” da yapılmaz. O zaman siz de “*yoldaşlara çağrı*” lar niye “*mücadele diye bir derdi*” olmayanlara yapılıyor, hem öyle diyeceksiniz hem “*çağrı*” yapacaksınız bunun tutarlılıkla bağdaşan bir yönü var mı? O halde “*çağrı*” iki yüzlü bir utanç belgesi olmuyor mu? Kırsal alan, şehirler ve her alanda, kimin ideolojik-siyasi, örgütsel, pratik vb. her alanda ne derece mücadele yürüttüğü, yürüteceği ortadadır ve süreç gösteriyor ve gösterecektir. Bunu geniş kitlelere ve sürecin hükmüne bırakalım...

İkinci olarak, “*peşine taktığı üyelerin çoğunluğunu şehirlere çekti...*” vb. iddialarına daha ilerde değineceğimiz için geçiyoruz.

Üçüncü olarak, “*ulusal seksiyoncu, kaşarlanmış revizyonist...sağın temsilcisi...sağ oportünist çizgi...*” vb. bunlarla seksiyon örgütlenmesi anlayışını doğru bulanlar kestediliyor. Esasta bu anlayışlar için bu ithamlarda bulunuluyor.

Birincisi, evet, daha tasfiyeciliğin başından beri yazılarımızda belirtiyoruz. Böyle düşünenler var. TKP(ML)'nin konferans kanadının 4. konferansın bunu mahkum etti. Ancak bu bir çizgi mücadelesidir. Şimdi sorun, burda bunun üzerinde mi ayrılık oldu? Darbeci, tasfiyeci ayrılığın nedeni bu muydu? Nedeni buysa ideolojik mücadeleden, iki çizgi mücadelesinden bunu mu anlıyorsunuz? İki çizgi mücadelesi, parti içi mücadele, “ideolojik” mücadele böyle mi olur? Komünist partilerinde ne zamandan beri ideolojik, siyasi mücadele ve iki çizgi mücadelesi böyle yürütülmeye başlandı? Veya darbe ve tasfiyecilik yöntemi ne zamandan beri DKH'nin iki çizgi ve parti içi mücadelesinin yöntemi olmaya başlandı? Böyle bir yöntemin ideolojik mücadele ve parti içi mücadelesi olmadığı açıktır. TKP(ML)'ye yapılan darbe ve tasfiyenin parti içi ideolojik-siyasi mücadele sonucu olmadığı, farklı çizgilerin mücadelesi ve alttmenin yolu da darbe olmadığı tartışılmayacak kadar açıktır. Hayır, iki çizgi mücadelesinin kendilerinin yaptığı gibi yürütüleceğini söyleyeceklerse açık savunmalıdırlar. Siyasal cesaret sahibi olmalıdırlar. İtham ettikleri görüşleri mahkum eden bir tane yazılarını gösteremezler. Bu mücadele sonucu ayrılık kaçınılmaz duruma gelmişti, onun için ayrıldık diyemezler.

İkincisi, tasfiyeciler bu darbeci-tasfiyeciliklerini sanki seksiyon anlayışının savunularla, seksiyon anlayışını doğru görmeyenler arasında gerçekleşmiş gibi göstererek yine kocaman bir yalan söylüyor. Böylece partinin resmi görüşünü kendileri savunuyormuş da MLM'lersavunmuyormuş ve bugün partinin çoğunluk iradesini sağlayan MLM'lerin seksiyon anlayışını savunuyormuş gibi göstermeye çalışarak basit bir yalan ve demagoji yapıyorlar. TKP(ML)'nin bu bölünmesi ve bu ayrışımı seksiyon ve seksiyon karşıtı bir ayrışım değildir. TKP(ML) ile TKP(ML)'yi ele geçirmeye çalışan komplocu, kariyerist darbeci-tasfiyeci klik arasında bir ayrışımır. Dizginsiz TKP(ML)'ye egemen olmak isteyen bir kariyerist klik TKP(ML) darbe yapmaya kalkışıp, parti tasfiyeciliği yapmıştır. TKP(ML) de bu darbeci tasfiyecilere tavır alıp, tasfiyecileri tasfiye etmiştir.

Üçüncüsü, darbeci tasfiyeciler “revizyonist”, “sağcılar” vb. vb. ile itham ettiği seksiyon anlayışını savunanlar kendi saflarında da aynı görüşleri savunanlar var. Hani seksiyon anlayışını savunanlar karşı taraftaydı ve sanki seksiyon anlayışını savunanlarla ayrılık olmuş görünümü veriyorlardı. Onun için mi hiç bahsedilmek istenmiyor. Onun için mi gizleme havasına sokuluyor? Türkiye’deki kimi insanları bir yana bırakalım, Komün çizgisinde olup ve başını çekenlerden öğrendiğimiz kadarıyla birçok insan geçen yıl sonlarında TKP(ML) saflarına gelmişti. Onlar bu ayrışmada darbeci tasfiyecileri beraber hareket ettiler, onlarla beraberler. “2. MK’cılar” deyip en çok küfür ettikleri ve “Komüncü revizyonistlerin seksiyoncu çizgisi” (52) diye değerlendirdikleri çizgi sahiplerinin kendi saflarında oldukları söyleniyor. 2. MK çizgisine karşı TKP(ML)’nin tepkisini öteden beri çok iyi kullanmaya çalışan tasfiyeciler bugün nasıl da beraber TKP(ML) tasfiyeciliğinde birleşip pragmatist uyum sağlayabiliyorlar.

Dördüncü olarak, darbeci tasfiyeciler “sağ” ve “sağ-oportunist çizgi” diyorlar ve sanki böyle bir çizgiye karşı ideolojik-siyasi mücadele yürütmüşler, bu mücadelenin sonunda ayrılık kaçınılmaz olmuş gibi bir hava yaratıyorlar. Bu havaları boş bir havadır ve işte iğneyi batırıyoruz ve hava inmiştir, boşalmıştır. Böyle bir mücadeleleri yoktur. OPK ve AK. 2. Top.da belli eleştirileri var. Çoğu da grup ruhundan kaynaklanan eleştiri ve kaygılar sağ çizgi ve anlayışların nerde, nasıl kendini gösterdiğine ilişkin MK, SB’ye veya TKP(ML)’ye yayınlamak amacıyla önderliğe sundukları yazıları yoktur. Sİ. imzasıyla darbeciliğin döşeme taşları olan önderliğe ilişkin yazdığı bilinen iki yazıları var. Ancak bunlar komplo ve şantaj aracı olup, TKP(ML)’deki belli eksiklere değinse de TKP(ML)’nin sorunlarını görmekten, sorunlarına çözüm getirmekten uzaktır. Sağcılık nerde, nasıl yansıyor, nasıl düzeltilebilir vs. vs. ortaya koymaktan tamamen uzaktır. Oysa birlik öncesi, birlik sonrası süreç, OPK’da ve OPK sonrası süreçte sürece ilişkin ve çoğu da TKP(ML)’deki tıkanıklığa, örgüt ve anlayışlardaki sağcılığa, kendiliğindenciliğe çeşitli siyasal-ideolojik olumsuzluklara ilişkin MLM’lerin bir dizi yazılı eleştirilerimiz vardır.

Darbeci tasfiyeciler TKP(ML) ve tabanın TKP(ML)’nin yetersizliklerine, eksiklerine ve hatalarına karşı tepkilerinden yararlanmak, o tepkileri kendilerine sempatiye dönüştürüp peşinde sürüklemek için “sağcılık” a karşı mücadele veya tepki olarak ortaya çıktıkları görünümünü vermeye çalışarak samimiysiz davranıyorlar. Sağ çizginin ne olduğunu bile kavrayamıyorlar. **Sağ çizginin özü** siyasal-ideolojik, örgütsel, askeri vs. vs. olarak **hayatın gerisinde kalmak**, kendiliğindenciliğin peşine takılmak, TKP(ML)’nin bütün tıkanıklık ve yetersizliklerine çözüm üretememek, ister yetersizlik, ister görememe, ister doğru çözümler sunamamak olsun veya genel hatlarıyla doğru şeyler söylene de eğer yerine getirilip hayatla bütünleştirilip sınıf hareketine mevcut boyutla gereken önderlik yapılamıyorsa demek ki sağ bir hat izleniyor. Bu, bağlantısı olmakla beraber teorik, siyasal olarak olmayabilir de, örgütlenme alanında veya pratikteki sonuçlarıyla olabilir. Bu yönde farklı olduklarını

söyleyebilirler mi? Hatta oldukça geri bir durumda olduklarını inkar edebilirler mi? İnkâr etseler de gerçeği yansıtır mı? Ciddi bir siyasal körlük, bir kavrayışsızlık, kapasitesizlik, yetersizlik, beceriksizlik, sorumsuzluk vb. vb. içindedirler. Bunun tersini iddia edebilirler mi ve kendilerini bile inandırabilirler mi? **Olumlulukları kendilerine, olumsuzlukları başkalarına maletmek dürüst bir tutum değildir** ve hak etmiş de değildirler. Sağ çizgiyi seksiyon anlayışıyla sınırlayıp işin içinden çıkmaya çalışıp **kendi sağcılığını gizlemeye çalışıyorlar**. Kendi sağcılığını görememeleri bugün inkar etmeleri kendilerini nereye kadar götürebilir? Nereye kadar bunları gizleyebilirler? **Fazla değil, belki bir yıl civarında kendini öyle avutup başkalarını da avutmaya çalışırlar ama ondan sonra kendi sağcılığını görüp sözde “mahkum” edeceklerdir, bir kaç günah keçisiyle sınırlayıp atlatmaya çalışacaklardır. Ama o da fazla sürmeyecektir.** Bunu kimse unutmamalıdır. Onlar bugün bile kendilerini rahat hissetmeyecektir. Birçok “gözü açılan”lar “uyumsuz”ların “uyumunu” bozacaktır...

Tasfiyecilerin kitabında hep “sağ” var. Hep “sağcılık” vs. var. Ama hiç “sol” “yok”. “Sağcı”, “sağ oportünizm” ithamları hep keskin “sol” söylemler eşliğinde yürür. Ne kadar “sol” gözükürse o kadar iyi olduğunu sanırlar ve öyle bir hava verirler. Ama pratikte birçok alanda gösterse de askeri alanda biraz da olsa serüvençiliğe yol açmaz. Tersine o “sol” görünümün gölgesinde askeri alandaki edilgenliğini, sağcılığını gidermezler. Görünüşte keskin ve palavra atıp kendini abartmaktan da geri durmazlar. Bu ara palavraları füze hızıyla gidiyor. Tasfiyecilerin “sol” luğu parti içi ideolojik mücadelede, parti örgütlenmesinde, kitle çizgisinde, dışındaki devrimci güçlere yaklaşımında, onlarla ittifak ve eylem birlikleri yapmakta vs. vs. önemli ölçüde kendini gösterir. Yani oportünizmin her iki ucu da var. “Sol” un özü de sağdır ve her iki ucunu tedavi etmezlerse orada konaklanmaları kaçınılmazdır.

Bir tarafta ‘orda öcü var’ yaygarası yapıp cellat pozunu oynarken öte yandan *“revizyonist de olsa fikirlerini örgütsel işleyiş içerisinde özgürce savunma ve bunları demokratik tartışma toplantılarında serbestçe dile getirme hakkına sahiptir...”* (53) diyerek papaz rolünü oynamak tutarsızlıktır. Akli başında ciddi insanların tutumu değildir. Bu, nabza göre gönül okşamadır. Demagoji yapmaktır.

Zaten ayrıca sormak lazım: Hani tabirlerinizle “revizyonist”, “sağ oportünist çizgi” de olanlarla bir arada olunamazdı. Bazıları bu nitelendirmeler içinde “olduğu” için onlardan ayrılmışlardı, bir arada bulunamazlar, bu nedenle tasfiyeci ayrılıkları kaçınılmaz olmuş gibi savunma güdüsüyle görünürde *“parti ideolojisine olan düşmanlığını bilmiyorsunuz.... ideolojik çizgisi...revizyonist.. çizgiden* (54) dolayı tasfiyeciliğini meşrulaştırma telaşına düşüyorlardı. Diğer tarafta birkaç ay sonra yayınladıkları ve yukarıda aktardığımız yazılarında *“Revizyonist de olsa fikirlerini örgütsel işleyiş içerisinde”* savunabileceğini, bu *“hakka sahip”* olduğunu söylemeleri ve yine akabinde başkalarına gelince *“aralarında”* bilmem neyi *“savunanlar var”*, öcü var korkutması üzerine hesap kurmanın ciddiyet ve tutarlıkla bağdaşır bir yönü

var mı? Konuya ilişkin birşeyin olmadığı, bir çok parti belgelerine atıfta bulunmanın ciddiyetle bağdaşır bir yönü var mı?

**“MÜCADELE BARUTUNUN SONUNA GELMİŞ...
TÜKENİŞE DOĞRU GİTMEKTE...” OLAN “YOLDAŞLARA ÇAĞRI”
YAPILMAZ!**

Tutarlı olmak lazım: *“Pragmatist, kariyerist, bürokrat, milliyetçi ve revizyonist mafya çetesinin, diğer milliyetçi, kariyerist ve revizyonist bürokratlarla, bütün anti-birlikçilerle, sonradan parti saflarına dolmuş fakat hala kafası değişmemiş bütün komün artıklarıyla, bütün sağcı reformist, legalist ve mücadele barutunun sonuna gelmiş bütün kaçaklarla birlikte mafya hizibinde bir araya gelmesi, tesadüfi ve bu koşullardan bağımsız değildir (aç Ö.P.). Hizibin kopardığı gücün 1/4 ünün mücadeleyi hemen terketmesi; bir o kadarının bıraktı bırakacak durumda olması; geriye kalanının tamamen sağa demir atması...”* (55, aç ÖP) denilenlere “yoldaş” denilemez ve böylesi “yoldaşlara çağrı” yapılmaz.

Şimdi bu “çağrı” dürüstlük mü? Hem darbe yapıp partiyi ele geçirmeye çalışacaksın, hem de başaramayınca da **“PARTİ SAFINA GERİ DÖN, OMUZUNU OMUZUMUZA VER, DÜŞMANA KARŞI BİRLİKTE YÜRÜYELİM”** (56) diye “yoldaşlara çağrı” yapacaksın! Bunda zerre kadar dürüstlük yoktur. Sormazlar mı bu kadar mücadele diye derdin vardı, bu kadar düşmana karşı omuz omuza birlikte yürüme diye bir derdiniz vardı da niye darbe yapmaya çalışıp parti tasfiyeciliğini yaptınız. Tasfiyecilik yaparken bunları düşünecek kadar akıllı değil miydiniz, beceriksiz darbeciler!

“Bütün anti-birlikçilerle, sonradan parti saflarına dolmuş fakat hala kafası değişmemiş bütün Komün artıkları” içinde tabir ettikleri ne yazık ki kendi saflarındadırlar. Bunların aynı saflarda yer almaları *“tesadüf değil”* se kendilerini sorgulamalıdır. Gözlerini yurt dışına bir daha çevirsinler ve gözlerinin önünden bir şerit gibi geçirsinler . Birlikten sonra **birliğe 1 aylık protesto tavrı koyan elebaşları nerde?** bu tasfiye öncesi nasıl bir rol aldı? **Komün’den gelenler nerde, YD’na bir bakın.** Türkiye’de **batıda** birlikten sonra **uzun süre partiye katılmayan ve birliğe karşı tavır koyanlar, hatta darbe hazırlık sürecinde çoğu resmen hizip oluşturup, yazılarını darbecilere götürün ve darbeci tasfiyeyle birlikte saf tutanlar** nerdeyse sizin de deyiminizle bunların **“biraraya gelmesi, tesadüfi...değildir”** (aç ÖP)

Evet *“Hizbin kopardığı gücün 1/4’ ünün mücadeleyi hemen terketmesi, bir o kadarının bıraktı bırakacak durumda olması; geriye kalanının tamamen sağa demir atması...”*(abç) varsa o halde “çağrı”ları kime? Tutarlı ve dürüst olmak lazım. “Çağrı” yapacak kimse kalmamış olması veya *“tamamen sağa demir atmış”*, onların kalmış olması lazım ki böylesi durumda kalmış olanların peşinden ağlanmaz, çağrı yapılmaz. Hani ilkin üç-beş kişinin ismi veriliyor sadece bunlardır attık, sattık,

“tutukla”, “teslim” olun vb. diyorlardı. Sonra Dersim’de 15-20 kişi diye sözlü yaygara yapıyorlardı. Daha sonra “Dersim bölgesinden koparılan gerilla birliğinden (toplam 56 kişi) 15 dolayında kişi mücadeleyi terketmiş, bir o kadar da terketti terkedecek durumdadır. Birkaçı parti saflarına geldiyse de, üyelerden çoğu şehir çalışmasına çekilmiş, şehirlerde fink atıyor... Bu şekilde tükenişe doğru gitmektedirler...” (57) diyorlardı. Yine eski çürümüş taktikler... Burda önemli olan madem sözü edilemeyecek “tükenişe doğru gitmiş” birkaç kişi o halde “çağrı” neye? Burda iki şeyden biri ya inanmadıkları iki yüzlü bir “çağrı” yaptıklarını itiraf edecekler ya da verdikleri sayılar, bilmem ne kadarı “mücadeleyi hemen terketmesi, bir o kadarının bıraktı, bırakacak olması, geriye kalanının tamamen sağa demir atması..”, “tükenişe doğru gitmesi...” vs.vs. söylemlerinin palavra olduğunu, gerçekle bağdaşmadığını, tamamen aldatmak amacıyla yaydıklarını itiraf etmiş oluyorlar. Böylece her iki halde de “yoldaşlara çağrı”nın iki yüzlü bir sahtekarlık olduğu, kendi saflarındaki yoldaşlarını avuttukları, onları gerçek dışı şeylerle oyaladıkları ve sözde “çağrı”larını tepeden turnağa darbeci ve tasfiyecilik suçlarının kaba yönlerini törpüleme, tepkileri yatıştırma amacıyla yaptıklarını ortaya koyuyor. Somut olarak bu ortaya çıkıyor. En ufak bir samimiyetlerinin olmadığı ortayı çıkıyor.

“Zayıf ve tecrübesiz savaşçıları, ‘size İstanbul’da iş bulup, derneklerimizde risksiz görevler veririz’...” (58) söylemlerine ne diyelim. Yalandan kimse ölmemiş! Ancak şunu söylüyoruz: Özellikle tasfiyecilerin saflarında yer alan arkadaşlar, böyle kuruntular üreten, içinde başkasına böyle sonuçlar mübah görmek isteyen, gördüğü kabusları gerçek yerine koyan, ucuz, basit şeyler üzerine hesap kuran, bugüne kadar ve bu yazımız içinde de vurguladığımız böyle bir “önder”liğinizi sakın bir kafayla sorgulayıp yargılayın! Rüyasında sağa dönüp birşey üreten sola dönüp başka şey üreten ve her döndükçe fırladıkça şeyler üreten bir “önder”liği sorgulayın. Böyle bir kafa size ne verebilir, nereye götürebilir, devrime ve halka ne verebilir diye gerçekten derin derin düşünüp sorgulayın. Bunların bütün bu yaptıklarını ve parti tasfiyeciliğine nasıl bir komploculukla nerelere getirdi, ne ilk ne son olacağı bunun nereye götüreceğini ve yarın kaçınılmaz olarak sizlere de aynı şeyleri yapacağını biran olsun unutmayın! Eminiz, hayat onları çok kötü sorgulayacaktır ve sizler de çok kötü sorgulayacaksınız. Bu kaçınılmazdır.

ESKİ “AYDINLIK”ÇILIĞIN “KÖTÜ ÜNLÜ PRATIĞI”Nİ, “GAMMAZLAMA” TUTUMLARINI BAŞLATAN, SÜRDÜREN VE “PARTİNİN SIRLARINI KİTLELERE AÇAN” KİMDİR?

“...bir dönemin Aydınlik gazetesinin o çok kötü ünlü pratiğinin aynısını sergileyen...”

“Öncüyü faşist diktatörlüğün kolluk güçlerine gammazlayacak kadar alçaldılar...”

“...(resmi) ihbarlarla afişe ederek, işte bu **“korsan partizan”**dır...! deyip faşizme gammadlayanların...” (59) (aç. Ö.P.) diyen tasfiyeciler kendilerini tarif ediyorlar. Ama suçluluk telaşıyla. Birkaç yazımızda bu yönlü eleştiriler yürüttük. Tam düşmanın istediği şeyler yapılıyor. Korsancılıkla da provokasyonlar yapılıyor. Eski Aydınlik’ın kötü mirasına düşülüyor diye belirttiğimiz için, boynuna geçen değirmen taşının ağırlığı altında kaldığı için sanki kendileri değil de başkaları için söylenmiş gibi hiç üzerine almıyor gözüküp “çevik” bir hareketle bize karşı bu ifadeleri kullanmaları suçluluk telaşdır.

Bu yukardaki aktarmalar, Partizan dergisinin kendi dergilerinin adına bazılarının provokasyon-kompo yaparak haberi olmadan ismini kullanarak aynı adla dergi çıkarmasını eleştirmeleri, bu kompo ve provokasyondur, hem bu yönüyle dergimize kompo kuruyor, ayrıca aynı yayıncılık bünyemizde olan diğer yayınları alakası olmayan şeylerle itham edilerek ihbarcılık yapılıyor, böylece dergimizin kapatılması için polise davetiye çıkarılıyor, hem de proletarya partisi saflarındaki iç sorunları deşifasyonlar yapılarak kamuoyuna ve polise sunulması ihbarcılıktır, eski Aydınlik tutumunu sürdürmektir. Korsancılar bunu terketmelidir mahiyetli eleştirileri üzerine, bu yönlü bilinçli çabalara ve hatalarına son verme yerine, bu konuda hem özeleştiri yapma yerine olumsuzluklarına daha da sarılma tavrına girip üstelik bu yönlü eleştiri karşısında karşı saldırıya geçip karşısındakileri “Aydınlik”ın “pratiğini” sergilemekle suçluyor ve öncü politika izleyen bir derginin ismini korsanca kullanıp onlara kompo kurmaya çalışıp, provokatif tavırlarıyla o yayınları kapatmak isteme espionculuğunun hesabını verme yerine “çubuğu tersine büküp” “Korsan Partizan”dır deyip “faşizme gammadlayan” diye baskın çıkmaya çalışıyorlar. Bunu söylemelerinde en ufak bir haklılık var mı? Partizan dergisinin ismi kullanılıyor. Sahibi ve yazarları müdürünün ismi, bürolarının vb. ismi kullanılıyor, onlara provokasyon yapılıyor. Bu korsancılık olmuyor, o dergi hakkında ileri geri şeyler yazmak “faşizme gammadlamak” olmuyor da Partizan dergisinin kendilerinin haberi olmadan, kim olduğunu bilmediği insanların “Korsan Partizan” çıkardığını söylemeleri mi “gammadlamak” oluyormuş.

“Gammad”cılık, Aydınlik’ın geçmiş “ünlü pratiği” sadece korsancılık yapmasıyla, “Korsan Partizan”lar çıkarmasıyla sınırlı değil, esas olarak yayınladığı belgelerin içeriğidir. O belgeleri kamuoyuna açmak ve yayınlayan kafalar “gammad”cı bahsedilen Aydınlik’ın geçmişte gösterdiği “o çok kötü ünlü pratiği” ne düşüp espionculuk, gammadcılık yapan P.partisinin iç sorunlarını olduğu gibi düşmanın da kontrolüne kamuoyuna açan kafadır. Bu, 18 Nisan ‘94’ten itibaren açık açık isimler, konular vs. vs. bir dizi parti sırrını bildirilerle, kamuoyuna açan, korsan dergilerle yayınlamaya (sözlü propagandalar, olmayan şeyler de insanlara yüklenip karalama kampanyalarıyla yıpratmalar, ki tam da düşmanın her ülkede KP yönetici kadrolarına karşı başvurduğu yöntemdir) başlayan kimlerdir? Bunları herkes okuduğu ve gördüğü için fazla üzerine durmayacağız. Bunları yapan bir kafa parti

bilinci, parti ruhu, parti sırrı, parti çıkarı, parti olgusunu yüceltme kafası var mı? Olduğu söylenebilir mi? Tersine bunlar erozyona uğramış demektir. Bu yönler zayıf olduğu ve erozyona uğradığı için **parti içi sorunların partide çözüleceği, partinin örgütsel sorun ve sırlarının parti içinde kalacağı, sorunları varsa orda halledileceği,** parti tabanı ve hele hele **kamuoyuna taşınmayacağı bilinci olur.** Tasfiyeciler bu tutumlar karşısındakileri de şu ya da bu ölçüde bu rotaya çekmesini sağlamıştır. Tasfiyecilerin TKP(ML)'nin bütün örgütsel şeylerini kamuoyuna polis de hizmetine sunması dolayısıyla gizli yönleri bırakmaması üstelik şaibeler yaratıp tahrikleri sonucu şu ya da bu ölçüde bizlerde daha önce TKP(ML)'nin içinde yazılmış yazıları yayınlarken kimi yönleri sansürden geçirme gözüyle bakmayı o haliyle yayınlamadan hatalara düşmüşüzdür.

Bırakalım örgütsel durum ve sorunları parti içi ideolojik mücadele bile kamuoyuna taşınmaz. Komünist partisi iç işleyişi gereği yürütülür. Ancak artık iç sorun olmaktan çıkması halinde, kamuoyu önünde diğer politik akımlara karşı olduğu gibi iç sorun olmaktan çıkanlara karşı da ideolojik-siyasi mücadele yürütülür. Tabii **ayrılık hallerinde ayrılanlarla** örgütsel sorunlar ve sırlar değil, ancak **örgütsel politikalar, anlayışlar tartışılabilir.** Bunun ötesini kitleler içinde, kamuoyunda tartışmak bilinçli bir polislik faaliyeti değilse bile **örgüt bilincinin olmamasıdır.**

Tasfiyecilerde olmayan bu bilinç ve sorumluluk (kuşkusuz şu ya da bu ölçüde MLM'lerin saflarında da bu erozyon vardır...) ortadayken, bunun sonucu OPK kararları, MK üyelerinin isimleri, sayıları, kimin nerde ne görevle uğraştığı, partinin elindeki olanakları, durumunu vs. vs. kamuoyunda açık ayak altına düşürürken, sözlü propagandayla alası yaptırılırken sanki bunları yapan kendileri değilmiş de MLM'ler başlatıp yapmış gibi "*parti sırlarını kitlelere açmak*" (60) tan bahsetmesinin gerçekle bağdaşır yönü var mı? Parti içi sorunları 18 Nisan'da (OPK öncesi...lanan iki delegenin bulunduğu yerde kimi ziyaretçisine ve ....ına söylediği şeyler ve OPK'dan sonra geçen Aralık'ta birçok şeyin savaşıncılara kadar açmasını bırakalım) itibaren peşpeşe yazılı ve sözlü biz mi açtık? Bunların alasını temelsiz dedikodularla sözlü yaptıran Aydınlikçılarının gammazlama tutumuna girenler bu kötü üne düşenler şimdi kalkıp "*parti sırları*"ndan bahsediyorlar. Daha yeni hatırlamaya başlıyorlar. Düşmana hizmet edileceği kadar edildikten sonra şimdi görünüşte uyarılar görülüyor ama yavuz hırsız misali kendileri değil de başkaları buna düşmüş gibi suçlama ve şaibeler yaratıyorlar. Bu ciddiyet ve samimiyet değildir!

“KÖK ÖNERİSİ BİR ALDATMACA VE PARTİ TASFİYECİLİĞİ” Mİ? YOKSA DARBECİ TASFİYECİLİK SONUCU YİTİRİLEN PARTİ İRADESİNİN YENİDEN SAĞLANMASI AMACIYLA OLUŞTURULAN PARTİ İRADESİ Mİ?

Önce KÖK nedir, amacı nedir?

KÖK adından da anlaşılacağı gibi bir Konferans Örgütlenme Komitesidir. Böyle

bir oluşum iki halde de mümkün olabilir:**Birincisi**, normal bir parti iradesi MK olarak varken de bir konferans (veya kongre) örgütlenmesi amacıyla oluşturulur. Konferansı örgütlemek için **teknik bir komite olarak işlev görür. Yani MK, konferansın daha sağlıklı yapılması için** gerek kendi organı içinde gerek bir SB üyesi önderliğinde güvenilir, yetenekli kadrolardan oluşan ve konferansın teknik hazırlıklarını organize eden bir organ oluşturur. Böyle bir komitenin görevi konferansa kadardır. Konferansın yapılmasıyla son bulur. MK resmen böyle bir komite oluşturmadığı durumda SB veya MK üyelerinin önderliğinde yine böyle bir örgütlenmeyi pratikte kendisi yürütmüş olur. Ama konferans hazırlığı için böyle bir işbölümü (isimsiz de bırakılsa) zorunludur. **İkincisi**, şu veya bu nedenle parti merkezi iradesinin dağıldığı, yani kongre veya konferansta oluşturulan MK'nın çoğunluğu yitirdiği veya meşruluğunu yitirdiği yani P.iradesini yitirdiği koşullarda, önderlik boşluğu doğar, parti merkezi iradesiz kalmış olur ve yeniden partiyi merkezileştirme görevi parti üyelerine düşer. Böylesi olağanüstü koşullarda ya Geçici MK oluşturulur. GMK önderliğinde önündeki kongre veya konferansa gidilir. Ya da bunun yerine KÖK oluşturulur. İşte böyle durumlarda KÖK oluşturma ihtiyacı doğar ve oluşturulabilir. Bu durumda parti üyeleri bütün olarak veya bölge ve yan örgütler olarak somut güç ve ihtiyaç oranında sayıyı iradeleriyle delege olarak seçer ve bunlar KÖK'ü oluşturur. Böylesi durumda oluşan KÖK (önündeki kongre ise veya konferansa kadar) partinin iradesi olarak ortaya çıkmış olur. Böylesi durumda KÖK hem parti iradesi görevini hem de teknik bir komite görevini görür. Partiyi önündeki kongre veya konferansa taşır ve kongre veya konferans bilfiil toplanmasıyla birlikte onun görevi son bulur. Artık bilfiil yani delegelerin toplanmasıyla partinin en yüksek iradesi kongre veya konferans delegelerin bulunduğu yerdir. Kongre veya konferans yeni MK'sını seçmesiyle birlikte partinin iradesi artık yeni seçilen MK'sı olur.

İşte KÖK bu her iki halde de kurulabilir. Her iki halde yetki ve fonksiyonu farklılıklar taşır. Ama amacı aynıdır. Birisinde parti iradesi MK olarak varken, diğerinde parti merkezi iradesi yokken oluşturulur. Ama amacı aynıdır: Partinin merkezi iradesini oluşturacak bir kongre veya konferans örgütlemektir.

İşte KÖK TKP(ML)'de bu ikinci durumdan dolayı ortaya çıktı, oluşturuldu. Yani, partimin merkezi iradesi yani MK'sının yarısına yakının.....ması bu sayının altındaki yedeklerin doldurulmasına karşın birincisi, OPK kararlarını ve işleyişi çiğnemesiyle, tasfiyeci tutumlarıyla meşruluğunu yitirmeye başlaması ve ikincisi, toplamı OPK'nın belirlediği sayının iradesini belirlemesine rağmen, MK üyelerinin azınlığı olan bir kısmı yani bilinen 6 kişinin iradeyi oluşturamayacak sayıda olmasına rağmen, meşruluğunu yitirmiş, bu gayri meşruluğa tavır takınan MK üyelerinin ise bir kısmı .... olduğundan geriye kalanların MK iradesini sağlayacak sayıda olmaması üzerine merkezi irade bilfiil iradeyi yitirmiş duruma düşmüştür. Merkezi irade (MK) iradesini yitirdiği için partinin merkezi iradesinin yeniden oluş-

7
turulması bir zorunluluk olmuştur. Böylesi durumlarda Komünist Partileri partinin merkezi yapısını yeniden oluşturmak için iki şeyden birini yapmak zorundadır: Ya parti iradesiyle Geçici Merkez Komitesi (GMK) oluşturulup onun önderliğinde kongre veya konferansa gidilip parti yeni bir merkezi yapıya kavuşturulur. Ya da partinin iradesiyle KÖK oluşturulup onun önderliğinde kongre veya konferansa gidilip P. yeni bir merkezi yapıya kavuşturulur. İşte bugün bu amaçla parti iradesiyle KÖK oluşturulmuştur. KÖK, parti tasfiyeciliğine tavır takınan parti çoğunluğunun iradesiyle oluşturulmuştur. KÖK bugün parti iradesidir. Konferansa kadar partinin merkezi iradesini oluşturuyor. Konferansa kadar MK görev ve fonksiyonunu oynayarak partiyi konferansa taşıyacak bir komitedir.

KÖK işlevli oluşumlar, partideki nesnel durumun sonucu çıkar. Böylesi durumlar için TKP(ML) tüzüğü şöyle der: “*P MK’nin çeşitli nedenlerle parti iradesini kaybetmesi veya kritik bir noktaya gelmesi durumunda sorunun hangi yöntemle çözüleceğine karar vermek için parti iradesine başvurulur.*” (61) Evet, yukarıda değindiğimiz nedenlerle “*PMK’nın .... parti iradesini kaybetmesi*” sonucu parti güçleri “*sorunun hangi yöntem*”lerinden KÖK Yönetimine karar kılmıştır ve KÖK’ü oluşturmuştur. İşte KÖK ve amacı budur.

İşte demek ki darbeci tasfiyeciler “**KÖK BİR ALDATMACA VE PARTİ TASFIYECİLİĞİDİR**” dediği şeyin kendisi **parti iradesinin harekete geçirilmesidir**. Parti iradesidir ve parti iradesiyle oluşuyor. Partiyi tasfiye değil, bugünün özgülünde parti darbeci tasfiyeciliğinin mahkum edilmesi, parti tasfiyeciliğinin önüne geçip, darbelenmesiyle zedelenen parti iradesini yeniden tesis etmektir. Tasfiye edilmeye çalışılan parti ve merkezini yeniden düzenleyip merkezi yapıya kavuşturmak. Tersine ise parti iradesinden korkmak, kaçmak, kabul etmemek, gelmemek, boyun eğmemek, parti iradesinden kaçmanın, parti tasfiyeciliğinin ta kendisidir. Hala parti tasfiyeciliğinde diretmek iflah olmaz tasfiyeciliktir, parti düşmanlığıdır, sınıf bilinçli proleter saflardan küçük burjuva oportünist kampa kaçmaktır. İşte asıl bu tasfiyecilikte diretmek saflarında kalan bir çok dürüst partili ve taraftarı sözde parti savunuculuğu kesilip özünde partiyi “*aldatmak*”tır. Darbeci tasfiyeciler parti tasfiyecisi olarak parti “*aldatıcı*”larıdır. Parti iradesinden korktukları için darbeci tasfiyecilik yapmışlardır. Parti ve parti iradesine inanmış ve güvenmiş olsalardı 14 Nisan’dan itibaren parti üyelerinin “*Tüm parti üyelerinin katıldığı bölgesel düzeyde parti bölgesel konferansı yapılmalıdır.*”

“*Bu tartışma konferansı parti konferansı veya kongre tartışmalarının başlatılması... diğer bölgeleri de harekete geçirilmelidir*” (62) istemlerine kulak verilir. Tersine belki de içeriğini bile tam anlayamadan **parti iradesine gidilmesi** duyulunca panikle parti iradesinden kaçmak için darbe yapmaya çalışıp tasfiyecilikte konaklamışlardır.

Ama darbeci tasfiyecilikte esasta başarılı olamayınca, parti ezici iradesini karşılarında bulunca ve hayli eleştirilerle hırpalanınca hatta tasfiyecilerle beraber

hareket eden birçok parti üyesinin de MLM'lerin eleştirilerini paylaşarak eleştir-
meleri sonucu geri adım atıp manevra yapmaya çalışarak, "KÖK önerilerimizi veya
MK düşürülemez mi, ya da yeni bir konferansa istenemez mi? Bunlar olanaklı değil
mi? Elbette ki hayır KÖK de önerebilir, MK düşürülebileceği gibi, yeni bir kon-
ferans da istenebilir. Bütün bunlar olanaklıdır.

"Parti tüzüğüne göre, parti üye tam sayısının 1/3'ü isterse MK partiyi konferan-
sa veya kongreye götürmek zorundadır. Yine parti üye tam sayısının en az yarısından
bir fazlası isterse, MK istifa eder ve geçici bir yönetim seçilir. (KÖK, GMK gibi)
Bunlar tüzükle karara bağlanmış üyelik haklarıdır ve olanaklıdır..." (63) Evet,
"bütün bunlar olanak"lıysa o halde 2 Nolu mıntıka OPO'nun daha önce de "7.
Bölgesel düzeyde tüm partililerin katılacağı toplantı en kısa sürede yapılmalıdır..."
(64) yönlü istemlerinden sonra daha yukarda aktardığımız 14 Nisanda "bölge kon-
feransı yapılması", "Parti konferansı" talepleri, 3 MK üyesinin 16 Nisan tarihli
"bölge tartışma konferansı" ve "Parti iradesi harekete geçirilmelidir. Bunun için
Tüm parti bölgeleri ve yan örgütleri, bölgelerinde parti tartışma konferansları
düzenlenmelidirler." (65) istemlerine niye katılmadı? Ama maalesef bunlar yapılmadı.
Partide yaratılan bunalımı çözme, üstesinden gelme, partinin önünü, yolunu
açma yeteneği gösterilmedi. Önderlik özellikle böylesi zor koşullarda daha da ken-
dini olumlu yönde hissettirmesi gerekirken, maalesef parti içi zorluklar karşısında
bacakları titredi, ruhlar karardı, gözler köreldi, cesaret, azim, soğuk kanlılık ve ol-
gunluk gösterilmedi. Tasfiyeciler bunları göstermesi gerekirken, parti iradesi
canımıza ot tkayacak, sürüklediğimiz veya beklediğimiz tarihi fırsat elden gidecek
kaygısıyla ve partiyi ele geçirip dizginsizce yönetme fırsatını tanımayacaklar korkusuyla yönetici kadrolar ve dipten gelen dalganın gücünü bildikleri için parti
iradesinden kaçıp en iğrenç komploculuk yöntemlerine başvurarak telaşla darbe
yapıp parti tasfiyeciliğine giriştiler.

Evet gerçekler ortada duruyor. MLM'lerin parti iradesine gidelim, P. iradesiyle
sorunları çözelim önerilerime rağmen, dipten gelen dalganın gücü de bilindiği ve
hissedildiği için bundan özenle kaçınıp alelacele panik halinde partiyi başka türlü
dizginsiz yönetemeyeceğini bildikleri için darbeye ele geçirmeyi denemeye giriş-
miş, P. tasfiyeciliğinde konaklamışlardır. Parti iradesinden korktukları ortada ol-
duğu halde, parti ve tabanın muazzam ezici tepkisi ve eleştirileri karşısında, meşru
hiçbir zemini olmadığı için gerilemek zorunda kalan darbeci tasfiyeciler satıki parti
iradesine gitmesini öneren olmamış gibi pişkince "yeni bir konferans da is-
tenebilir", "... partide kalıp bunu önermediler ki. Samimiyetsizlik ve ikiyüzlülük
burda işte." (66) demektedirler. Okuyucuların da gördüğü gibi belgelerden aktardık.
Gerçekte "samimiyetsizlik ve ikiyüzlülük burda işte!" Gerçekte kim samimi, kim
değil belgeleriyle ortada. Pratik sonuçlarıyla ortada.

İşte gerçekler bütün çıplaklığıyla ortadadır. Sıradan okuyucu bile daha rahat kav-
rasın diye uzun uzun üzerinde durduk. Parti iradesinden ödü patlayanlar "yeni bir

konferans da istenebilir", "Partide kalıp bunu önermediler ki" diyorlar pişkince. Hem de sözde MLM'lerin böyle bir düşünce ve talepleri yokmuş gibi davranarak MLM'leri "samimiyezsizlik ve ikiyüzlülükle" itham ediyorlar. Birakalım canlı tanıkları, belgeler ortada, kuşkusuz kendileri daha iyi biliyorlar; belgelerden de aktarma yaptık. Bütün bunlar kimlerin "samimiyezsizlik ve ikiyüzlülükle" içinde olduğunu yoruma meydan vermeyecek kadar açık göstermiyor mu? 18 Nisan ibret belgesi ve ondan bu yanaki pratik tavır ortada, tutum ve gidşat ortadadır. Bütün bunlara ilişkin hükmü okuyucuya ve tarihe bırakıyoruz.

Ve ekliyoruz: Gerçekte parti diye bir dertleri varsa bir anlık darbe öncesi bu tutumları bir yana bırakalım, darbeci tasfiyecilikten sonra, parti güçleri parti iradesine başvurarak KÖK oluşturdu. Peki onlar darbecilikle işledikleri suçların özeleştirisini kamuoyuna yapıp niye parti iradesine sunmuyorlar. Bütün parti ve tabanı darbeci elebaşılarını kamuoyuna yaptığı iftiraların, komploların özeleştirisini kamuoyuna yapmalarını, onlar dışındaki bütün üye ve savaşçıları Parti konferans örgütlemeye sürecine tabi olmalarını bekliyoruz.

ÇAĞRI

Yanılığa düşüp parti tasfiyecilerinin peşinden giden samimi arkadaşlar, TKP(ML)'liler gerillalar ve fedakar TKP(ML) taraftarlarına:

Sürece ilişkin hayli yazılar yayınlandı. Bir kez daha sakın kafayla okuyun. İdeolojik- siyasi yönüyle bazı yönleri belirtilen darbeci tasfiyeciliğin ideolojik- siyasi anlayışını, örgütlenme anlayışını, askeri yönü dahil bütün pratik faaliyetlere ilişkin bakış açısını gerçekten iyi irdeleyin. Parti, parti içi mücadele anlayışı, yöntemleri, partide iki çizgi mücadelesi, parti işleyişine bakışı ve bunlardan ne anlayıp, nasıl pratik gösterdiği, ideolojik- siyasi önderlik anlayışı, kavrayışı, kapasitesi, bu yönlü pratikteki fonksiyonu; örgütsel bakış açısı, nasıl ele aldığı, bu yönlü önderlik kavrayış ve kapasitesi, çalışma tarzı; kurumlaşma ve partinin sorunlarına vakıf olma, sınıf mücadelesine her cephede gösterdiği duyarlılık, pratik ve bütün bu yönlerde yıllardır gösterdiği çaba ve gelişme yönü; gerçek önderlik vasıf ve kapasitesi vb. vb. konularında bir bütün olarak gerçekten ciddi ciddi düşünüp muhasebesini bir kez değil onlarca kez yapmalısınız.

Kuşkusuz dün de bugün de MLM saflarda herşey yolunda demiyoruz. Birçok hata, eksik ve zaafı var TKP(ML)'nin, bunu önemli ölçüde görüyoruz. Bunları bir adımda, bir hamlede düzelterek kimsenin sihirli deyneği yoktur. Bunların kimi kısa sürede, kimi orta vade ve uzun vadede adım adım giderilecek şeylerdir. Ama yetersizlikler sürekli olacaktır. Kavrayış, özümseyiş, kapasite, siyasal birikim, siyasal tahlil, uyanıklık, siyasal tecrübe, siyasal olgunluk, siyasal yetenek vb. sorunudur. Bunlara paralel kadro sorunudur, zaman sorunudur. Tabi bunların başında ideolojik sağlamlık, dava adamlılığı, özveri, azim, kararlılık, cesaret ve atılgnalık sorunudur.

Yeter ki bu yönlerde kendimize güvenelim, Dışımızda bu nitelikte bir hayli insanın varolduğunu görelim. Kuşkusuz devrimin uzun soluklu olmayanları dün de vardı, bugün de vardır, yarın da olacaktır. Böylelerinin olduğunu görüp herkesin öyle olduğunu sanmayalım. Böyleleri var diye umutsuzluğa kapılmayalım. Yelkenleri indirmeyelim veya bahane aramayalım. Öyleleri zaten uzun soluklu ve azimli olmadığı için gerilerde seyrediyor veya geride kalmak zorunda kalacaklardır. Devrimin, partinin yükünü her zaman uzun soluklu, azimli, fedakar, atılgan olanlar omuzlayacaktır. Herşeyin bizlerin devrimin uzun soluklu dava adamları olmamıza ve fedakar, azimli çabamıza bağlı olduğunu unutmayalım.

Proletarya Partisi bu sorunlarla ilk kez karşılaşmıyor, yeni yaşamıyor. Proletarya Partisi 22 yılda ona yakın hizip, grup gördü. Bütün bunların üstesinden nasıl gelip yaralarını sarmışsa, bütün bu sürecin birikimini omuzlamanın azmiyle darbecilik ve tasfiyeciliği de aşacaktır.

Bunda kararlıyız. Yeter ki zorluklardan yılmayalım, üstesinden gelemeyeceğimiz hiçbir şey yoktur. Gonzalo yoldaşın dediği gibi "*tarih bizi zafer kazanmaya mahkum etmiştir.*" Sizler de yerinizi alın, birbirimize el birliğiyle yardımcı olarak Proletarya Partisi'nin yükünü beraber omuzlayalım. Zaman yitirmiş değiliz, parti saflarını katılın. KÖK sürecinde katılıp partiye omuz verin. Tarihi fonksiyonunuzu olumlu yönden parti saflarında oynayın. Tasfiyeci şeflerin parti tasfiyeciliğini sürdürmesine omuz vermeyin, onları yalnızlaştırın. Tarihin onları partinin en kötü düşmanları olarak anacağından kimsenin en küçük kuşkusu olmasın. Bugün onların saflarında yer alanların bile onları affetmeyeceğine kuşkunuz olmasın. Parti tasfiyeciliğine ortak olmak istemiyorsanız, gerçekten Proletarya Partisi'ne yürekten bağlı, Proletarya Partisi'nin yükünü omuzlamak isteyen, Proletarya Partisi'ne inanan ve güvenen bütün partili, gerilla ve parti taraftarı arkadaşları, Proletarya Partisi'nin safında yerini alıp, partinin yükünü omuzlamaya çağırıyoruz.

DİPNOTLAR

- (1) Öncü Partizan Sayı 1 Sayfa 44
- (2) Öncü Partizan Sayı 1 Sayfa 44-45
- (3) Partizan (Korsan Çıkarılan) Özel Sayı 17 Sayfa 7
- (4) Partizan (Korsan Çıkarılan) Özel Sayı 17 Sayfa 9
- (5) Partizan (Korsan Çıkarılan) Özel Sayı 17 Sayfa 14
- (6) Partizan Sayı 19
- (7) Öncü Partizan Sayı 1 Sayfa 75
- (8) Öncü Partizan Sayı 1 Sayfa 45
- (9) Öncü Partizan Sayı 1 Sayfa 44
- (10) Öncü Partizan Sayı 1 Sayfa 44- 45
- (11) Tasfiyecilik Üzerine (Lenin) Sayfa 40
- (12) Tasfiyecilik Üzerine (Lenin) Sayfa 310
- (13) age.....Sayfa 311
- (14) age.....Sayfa 317

- (15) Öncü Partizan Özel Sayı 1 Sayfa 6
- (16) 18 Nisan 1994 tarihli MK imzalı bildiri
- (17) 18 Nisan 1994 tarihli MK imzalı bildiri
- (18) Öncü Partizan Özel Sayı 1 Sayfa 6
- (19) Öncü Partizan Özel Sayı 1 Sayfa 6
- (20) Öncü Partizan Özel Sayı 1 Sayfa 7
- (21) Öncü Partizan Özel Sayı 1 Sayfa 7
- (22) Partizan (korsan çıkarılan) özel sayı 17 sayfa 26
- (23) Partizan (korsan çıkarılan) özel sayı 18 sayfa 67
- (24) Agd. Sayı 18 Sayfa 28
- (25) Agd Sayı 18 Sayfa 24-25
- (26) Agd Sayı 18 Sayfa 66-67
- (27) Öncü Partizan Özel Sayı 1 Sayfa 7
- (28) Agd. Özel Sayı 1 Sayfa 28
- (29) Seçme Eserler Cilt 2
- (30) Öncü Partizan Özel Sayı 1 Sayfa 20-21
- (31) Agd. Özel SAYı 1
- (32) YDB bildirisi 20 Nisan '94
- (33) Ag bildiri
- (34) Ag bildiri
- (35) 18 Nisan 94 tarihli MK imzalı bildiri
- (36) Stalin Cilt 9 Sayfa 59
- (37) Öncü Partizan Sayı 1 Sayfa 76
- (38) Öncü Partizan Sayı 1 Sayfa 78
- (39) Öncü Partizan Özel Sayı 1 Sayfa 28
- (40) Öncü Partizan Özel Sayı 1 Sayfa 5
- (41) Öncü Partizan Özel Sayı 1 Sayfa 75
- (42) Partizan sayı 19 Sayfa 34 ve P. 2 Sayfa 17 Sayfa 121
- (43) Agd. Sayı 17
- (44) ÖP. Özel Sayı 1 Sayfa 5
- (45) Partizan Sayı 19 Sayfa 35
- (46) Agd. Sayı 19 Sayfa 37
- (47) Ö. P. Ö Sayı 1 Sayfa 12
- (48) Aç. Ö. P. Ö. S. 1 Sayfa 21
- (49) Ö.P. Ö. S. 1 Sayfa 22
- (50) Ö. P. Ö. S. 1 Sayfa 17
- (51) Ö. P. Ö. S. 1 Sayfa 22
- (52) Partizan (korsan) 17 Özel Sayı (MK bildirisi) Sayfa 22
- (53) Aç. Ö.P. Ö. S. 1 Sayfa 22
- (54) Ö. P. Ö. S. 1 Sayfa 9
- (55) Partizan (korsan) 17 Özel sayı Sayfa 22
- (56) Ö. P. Ö. S. 1 Sayfa 22
- (57) Ö. P. Ö. S. 1 Sayfa 30
- (58) Ö. P. Ö. S. 1 Sayfa 23
- (59) Ö. P. Ö. S. 1 Sayfa 85
- (60) Ö. P. Ö. S. 2 Sayfa 8-9-10
- (61) Ö. P. Ö. S. 1 Sayfa 27
- (62) TKP(ML) Tüzüğü 5. Bölüm
- (63) OPO'nun 14 Nisan yazısı Bakınız Partizan Sayı 17. Sayfa 121
- (64) Ö.P. Ö. S. 1 Sayfa 14
- (65) OPO yazısı Partizan sayı 17 Sayfa 114
- (66) 3 MK üyesi sekreterin yazısı Bkz. Partizan 17. SAYı 160
- (67) Ö. P. Ö. S. 1. Sayfa 14

CHIAPAS'TAN RAPOR: Silahlı Campesinolar-4

Michael SLATE

Bölgede genel olarak Ocak Ayaklanması ve silahlı mücadele desteklenmiş ve EZLN saflarındaki ve destekçileri ile gayriresmi yaptığımız pek çok tartışmada, diktatörlüğün kesinlikle değiştirilebileceği fikrine sahip olduklarını gördük. Konuştuğumuz birçok insan silahlı mücadelenin sürdürülmesine ihtiyaç olduğunu ifade ediyorlardı. Fakat bu insanlar uzatılmış Halk Savaşı ve Yeni Demokratik Devrim'den söz etmiyorlardı.

ZAPATİSTA BÖLGESİ

Yağmur ara sıra serpiştiriyor ve saat sabahın 7'si. Ufuktaki dağların üstünde, hala kurşuni bir sis bulutu asılı kalmış duruyor. Sabahın erken saatlerinde, Ocosingo pazarında hareketlilik başlıyor. Her tipte ve renkte meyve ve sebzeler, satıcı tezgahlarını tümsek tümsek süslüyor. Pazardaki dükkanların arasında sıkışa sıkışa gezinen yerli köylüler, ihtiyaçlarını satın alıyorlar. Uzak bir köyden gelen yaşlı bir kadın, pazara, omuzuna baş aşağı astığı canlı hindilerle giriyor. Kadın yürürken, hindilerin galgaladığı bacaklarından ince ince kan sızıyor.

Paskalya yortusunun arifesinde olduğumuz için, pazar oldukça kalabalık. Duvarlardaki, tezgahlardaki, teneke çatıdaki ve pazarın çelik kirişlerindeki mermi izleri, tek birşeyi anlatıyor: Ejercito Zapatista de Liberacion Nacional, yani EZLN önderliğindeki Ocak Ayaklanması sırasında, Meksika ordusunun yerli köylülere karşı giriştiği kıyımı... Pazarın ortasından geçen yol boyunca, Meksika ordusunun askerleri kum torbalarından duvarlar örmüş. Çatılardan birine kurulmuş makineli tüfek yuvasının arkasından kalabalığa ve çevredeki caddelere bakan askerler oldukça gergin.

Pazarın etrafındaki caddeler, iskeletleri gerçeyle kapatılmış, kargo ve çiftlik hayvanları taşıyan park etmiş boş kamyonlarla dolu. Şoförler yemek yiyor, arkadaşlarıyla konuşuyor veya evlerine giden uzun yola çıkmadan önce biraz uyuyacak zamanı yakalıyor. Kamyonların çoğu uzak köylerden, 6-8 saatlik yoldan gelmişler ve öğleden sonra geri dönecek olanlar listelenmiş. Bu kamyonlar, köylerine geri dönen yerli campesinolar için temel ulaşım araçlarını teşkil ediyorlar.

Bölgede, Zapatistalar diye bilinen EZLN'nin kontrolü altındaki bir kasabaya yöneliyoruz. Bizi götürecek ve getirecek bir kamyon buluyoruz. Kamyon yiyecek ve diğer ihtiyaç maddelerinin yanı sıra, Ocosingo'nun ardındaki tepelerin ve ormanların derinliklerine giden yaklaşık 20 yerli campesinoyu da taşıyor.

Şehrin çıkışında, Meksika askerleri kamyonumuzu durduruyor. Ordunun barikattı, büyük askeri yığınağın sadece bir parçası. Ağır silahlı askerler yolun iki tarafına kazdıkları siperlerdeler -silahlarının emniyetini açık tutarak dikkatli davranıyorlar. Bir tarlanın ortasındaki tankların ve topun, sadece kamuflaj ağı eksik. Askerler tüm kamyonu ve içindekileri kontrol ediyorlar. Ve bir grup asker herkesin kağıtlarını kontrol ederken, diğerleri kamyonu arıyorlar ve bölge köylülerinin Zapatistalar için götürebileceği gazolin vb. şeyleri bulmaya çalışıyorlar.

Federal Mahkeme polisi, bir tepenin kenarında oturmuş barikatı gözlemliyor. Bu arada, ordu tarafından yapılan bir atış taliminden gelen silah sesi, tepelerde yankılanıyor.

Barikatı birkaç kilometre geçtikten sonra, kamyonumuz kaldırımlı caddeden dönüp çıkıyor ve çamurlu, tekerlek izleriyle dolu olan, aynı zamanda bizi Zapatista bölgesine götürecek yola giriyor. Kilometrelerce giden yolun etrafında çayırar ve ağaçlardan başka birşey gözüküyor. Çok büyük topraklar devlet veya ordu malı olarak işaretlenmiş. Diğer geniş çayırar ise büyük sürü sahipleri veya toprak ağalarına ait. Yol boyunca, su kaynaklarını gösteren işaretlere rastlıyoruz. Kamyonumuz, çamurdan küçük bir arı kovanı gibi kah yolcu topluyor, kah indiriyor.

Kamyonumuz vites düşürerek yavaşlıyor ve park ediyor. Bu sırada bir dizi adam aniden ağaçların oradan geliyorlar ve yiyecek kutularını, yakacakları ve kutularca şehriye ile diğer ihtiyaç maddelerini boşaltıyorlar. Bu insanlar, ormanın kilometrelerce gerisindeki ejidodan gelmişler ve ihtiyaçlarını, düzenli olarak bu şekilde karşılıyorlar.

Campesinolar kamyonu boşaltıp, kafalarının üzerinde taşıyarak getirdikleri büyük çuvalarla doldururken, Yeni Yıl Ayaklanması'nı ve sonra yaşananları düşünüyorum. EZLN; köylerde, dağlarda ve ejidolarda yaşayan binlerce köylüyü örgütlemiş, silahlı bir ayaklanma Meksika'yı sersemletmiş, bütün gözler campesinolar ve silahlı ayaklanmaya çevrilmişti. Köylü isyancılar geceyinin ilerlemişlerdi. Eski ve hafif silahlar kuşanmış -bıçak, sopa ve geleneksel silahlar- köylüler, Chiapas'ın dağlık alanlarındaki 4 vilayeti işgal etmişlerdi. Zapatistalar, Meksika hükümet ordusuyla diğer üç küçük kasaba için şiddetle çatışmışlardı. Onlar, devlet binalarına saldırarak maliyenin ve mahkemelerin kayıtlarını imha etmiş, böylece yerli campesinolar için en büyük sıkıntı kaynaklarını geçici de olsa yok etmişlerdi. Devlet bürolarına ve devlet destekli dükkanlara çuvalarla girmiş, ihtiyaç maddelerini kasaba halkına dağıtmışlardı. Cezaevlerine saldırmış -San Cristobal'deki bölge hapishanesini tamamen imha etmişlerdi- ve tutsakları salıvermişlerdi. Meksika'nın güneyindeki en bü-

yük ordu ileri karakollarının olduğu Ocosingo ve Rancho Nuevo'da, askerlerle çarpışmışlardı.

Bütün dağlık arazi boyunca, büyük toprak sahipleri ve kibirli caciqueler, campesinoların toprağa el koymak ve bu sömürücülerin baskılarına karşı savaşmak için yaygınlaştırdıkları devrimci şiddetten kaçmışlardı. Kuzey Amerika Serbest Ticaret Antlaşması'nın (NAFTA) imzalanacağı günün arifesinde -bu anlaşma, Meksika kırlarına yeni sömürü dereceleri getirecekti- Chiapas'ın yerli köylüleri hem Meksikalı egemenlerin hem de ABD emperyalistlerinin suratlarına sıkı bir şamar indirmişlerdi.

Ayaklanma kısa sürmüştü. İsyancılar, sadece birkaç gün saldırı düzenlemişlerdi. Meksika hükümeti şiddetli tepki verdi. Bazı tahminlere göre 400'ün üzerinde insan öldü. Birçok insan dağlarda yakalandı ve bunların çoğu işkenceden geçirildi. Meksika ordusu, kudurmuşçasına yerlilerin köylerine ve kasabalarına saldırıyordu. ABD'nin temin ettiği helikopterler ve İsviçre uçaklarıyla yerli köylü toplulukları bombalanıyordu.

7 ocakta, Zapatistalar tarafından işgal edilen tüm kentler, tekrar hükümetin eline geçti. Ocak ayı ortalarında ateşkes çağrısı yapıldı ve kısa bir süre sonra EZLN ve Meksika hükümeti, EZLN tarafından ortaya atılan barış projesi üzerinde diyaloga başladılar. Chiapas Altos'un bazı bölgelerinde, evlerin damlarına, sözümona barış görüşmelerini destekleyen beyaz bayraklar asıldı. Bu bayraklar, yoksul köylü topluluklarının yaşadığı her yerde yoktu. Ve, diğer bölgelerde, köylüler evlerinde silahlarını hala saklıyorlardı.

Kısa bir süre sonra, diyalog projesinin ilk aşaması sona erince, Meksika'daki iktidar partisinin başkanlık adayı suikaste uğradı. Hükümet derhal ve dramatik bir şekilde Chiapas'ın dağlık bölgelerinde ve özellikle EZLN'nin yoğun olduğu bölgelerde askeri hazırlıkları artırdı. Hükümete göre, ordu Ocosingo ve Las Margaritas çevresinde hareket ediyordu. EZLN'ye göre ise, hükümet birlikleri yerleşiyor ve EZLN bölgesini kısıkaca alıyordu. Askeri uçaklar, sürekli Zapatistaların çizdikleri sınırın arkasına sarkıyordu. Ve, Altamirano yakınlarındaki bir bölgeden gelen haberlere göre, askeri bir uçak, EZLN taraftarı bir ejidoyu bombalamıştı. "Barış projesi" geçici olarak askıya alınmıştı. EZLN, bütün birliklerine ve bölgelere kırmızı alarm vermişti ve biz Zapatista bölgesine doğru yol alırken durum hala çok gergindi.

EZLN bölgesine giriş noktasında, bir tepelik yerde EZLN gerillaları kontrol yapıyor. Hava yakıcı.

Birkaç domuz yavrusu, çalılıklarda oynuyor. İki binicisiz at, tepelerden, Zapatistaların kontrol altında tuttıkları kasabaya doğru dört nala koşuyor. Yöreden bir genç kendisini Ocosingo'ya geri götürecektir bir yük kamyonunu bekliyor. Genç yerli, Ocak Ayaklanması üzerine konuşuyor. Bu sırada, gözleriyle ufku tarıyor ve son kamyonun gelmesini, böylece kız arkadaşını görmeyi umut ediyor.

Çamur yola doğru eğiliyor ve boş bir mermi kovanını alıyor. Kovanı, başımın

üzerinden fırlatarak, bu kovanın Meksika ordusu ile EZLN arasındaki büyük savaş-
tan kaldığını, EZLN'nin yolu denetlemekte haklı olduğunu açıklıyor.

“İlkin, hepimiz yaralandık. Demek istediğim, onlar bize savaş sırasında dokun-
madılar. Ne olduğunu bile anlayamadık. Ocakta, burada 40 dakikalık bir çatışma ol-
duğu doğru. Meksika ordusu ve Zapatistalar, birbirlerinden çok adam vurdular.
Meksika ordusu buraya geldi ve Zapatistalar hücum ederek onları geriye gönderdi.

“Yaralanmıştık. Fakat burada herkes Zapatistaları destekledi. Taleplerini yayın-
ladıkları zaman, bu taleplerin neler olduğunu söyledikleri zaman, biz onlardan
korkmayı bir yana bıraktık. Onların istemleri, köylülerin istemleriydi. Onlar, köylü-
lerin gereksinimlerini sıralıyorlardı.

“Onlar televizyon ve radyoda, sürekli, Chiapas'ın ülkenin en yoksul bölgesi ol-
duğunu söylediler. Chiapas'ın dışlanmış olduğunu söylediler.

“Hükümet bize yardım vermiyor. Özellikle seçim yıllarında, bu çevreye gelirler
ve herşeye söz verirler... Fakat hala hiçbirşeyimiz yok ve bazıları çok zengin, büyük
topraklara sahip.

“Zapatistalar bir mücadele başlattılar. Bu bir yöntemdir, mücadele bir yöntemdir
ve olanlar iyidir. Fakat hala bir belirsizlik var ve kimse bunun sonunun ne olacağını
bilmiyor.”

“BİTKİ YETİŞMEZ”

Jaime, parmağıyla tepeleri göstererek konuşuyor. “Gerçekten uzun bir zaman,
halka çok kötü davranıldı. 1910 Devrimi'nden bu yana, insanlar buraya geldiler, ne
oldu? Olan şu: Tepelere yerleştiler. Bizlere, sadece tepelerdeki topraklar verilmişti.
Tepelerin kenarında ne yetiştirebilirsin? Hiçbirşey. Bitki yetişmez.”

Jaime, Zapatistaların sivil temsilcisi ve bize, kasabasında ve halk arasında duru-
mun nasıl olduğunu baştan aşağı anlatıyor. Ben, Maoist Yeni Demokratik Devrim,
Halk Savaşı Yolu ile Zapatista stratejisi arasında temel farklılıklar olduğunu biliyo-
rum. Buna rağmen EZLN'nin kontrol altında tuttuğu alanlardaki pratiği ve örgütlen-
mesini ve köylülerle ilişkilerini öğrenmeye hevesliyim.

Jaime, EZLN'nin esas olarak askeri bir yapıda olduğunu, askerlerden oluştuğu-
nu, bunun yanı sıra diğer üyelerin temel olarak politik ve sivil işlerde çalıştıklarını
açıklıyor. Zapatistalar, halk arasında politik örgütlenme ve eğitim yapmak ve
EZLN'nin kontrolü altındaki alanlarda yönetime yardım etmekle yükümlü.

Chiapas'ta oldukça yoksul, küçük bir kasaba görmüştüm. Burada tüm evler çam-
ur ve tahta çubuklardan yapılmış barakalar şeklindeydi. Elektrik yoktu ve su bul-
mak zordu. Tüm kasabanın tek çeşmesi vardı. Fakat ondan da su damla damla akı-
yordu. Kovalar, çeşmeye asılıyor ve damlaların boşa gitmemesi sağlanıyordu.

Kasabadan çıkan yol boyu, çamur yolun iki tarafına çakılmış beton kazıklar gö-

rüyörüz. Jaime, bunların sözümlerine ona, kırsal alan için ilerde elektrik getirecek direkler olduğunu söylüyor. Direkler, Ocak Ayaklanması'ndan kısa bir süre sonra aniden kırın çamur yollarında boy göstermeye başlamış. Köylüler, dikilen direklerle ve aralarına gerilen tellerle alay ediyor, bunların ne işe yaradığını sorguluyorlar. Hükümet destekli "Dayanışma" adlı projenin sadece imzası görünüyor. Kasabanın basketbol sahasındaki ilan tahtalarına "Dayanışma" (ki hükümetin temel yoksullaştırma politikasıdır) yazılmış.

"Onlar San Cristobal ile Comitán arasındaki ana yol inşasına başlamadan önce, buradaki halk ana yol için vergi ödedi. Işık için, herşey için" diyor Jaime öğrenerek. "Ve biz hala, yapılacak hizmeti göremedik burada. Parasını ödedik bunların ama alamadık. Bu, halka baskının bir şeklidir. Halkı çıldırtan budur. Son kuruşunu bile vergiye veriyorsun. Ama sonuç yok. Herşeyin fiyatı gittikçe artıyor. Ve ne ürettiysen ucuza veriyorsun. Böylece, bizi tümünden siliyorlar. Geriye hiçbir şey kalmıyor."

Kasabanın ortasına eski bir kamyon park etmiş. Kamyonun yan tarafına bir başka campesino örgütünün ismi yazılmış. Bu örgüt, kırsal alanlardaki sıkıntıları çözmek için hükümetle çalışmayı tavsiye ediyor ve kasabada tutulmuyor. Bu örgütün eski üyelerinin neredeyse tümü ise şu anda EZLN'nin ya destekçisi ya da üyesi.

"İnsanların toprakta çalışmadığı şeklindeki söylemler yalan" diyor Jaime. "Toprakta çalışıyorsun fakat ürün vermiyor. Mevsimlik olarak sabanla sürülüyor. Tepeler taşlık ve insanlar eğri arazide dengesini bile sağlayamıyor. Bunlardan dolayı, insanlar kendi tüketecekleri ürünü bile alamıyorlar. Toprak iyi değil. Tüm yoksullar tepelerde yaşıyor ve tarım yapıyor. Tepelerde zengin insanlar yok. Zenginler, nehir kıyılarındaki düz topraklarda yaşıyor. Burada bizim suyumuz bile yok. Irmak, buradan 4 km. uzakta. Burada küçük bir ark vardı, fakat kurudu.

"İnsanlar uzun süredir burada. Atalarımız buraya geldiğinden bu yana, birçok insan sefaletten öldü. Yoksullara iyi bir yaşam yoktur. Yeterli yiyecekleri yoktur, ailelerinin gereksinimlerini karşılayamazlar.

"Çocuklarımız eğitimsizdir burada. Ocak ayından bu yana, buraya öğretmen gelmiyor. Burada hiçbir zaman doktor yüzü görmedik. İnsanlar hastalandıkları zaman şehirdeki hastaneye götürüyoruz. Fakat hastayı hastaneye götürmek zordur. Yollar kötüdür, yağmur yağarsa daha da berbat olur. Önce adam gibi bir yol olmalı ki hastayı götürebilesin."

Bu öyküyü, Chiapas'taki yolculuğumuz boyunca konuştuğumuz köylülerden defalarca ve defalarca dinledik.

Jaime'ye, bölgedeki büyük toprak ağalarını ve fincaları (finca: Ağalara ait büyük toprak) soruyorum. Kasabanın başından sonuna kadar uzanan dikenli telli çitleri gösteriyor. Burada toplam 4 bin hektardan fazla miktarda, dikenli tellerle çevrili fincalar olduğunu söylüyor.

Jaime bize, bu kasabanın, Meksika Devrimi'nden sonra fincalardan ayrılıp ejido

inşa etmek isteyen akrabaları tarafından bulunduğunu söylüyor.

“Atalarımız, büyükbabalarımız bu fincalarda öldüler. Buradaki herkes, bizi piyon gibi kullandı. Bizim insanlarımız fincaları terkedip bu topraklara yerleşince, üzerlerine saldırmak için adamlar gönderildi. Ya fincalara döneceklerdi veya öldürüleceklerdi, toprak ağalarının koyduğu seçenek buydu. Atalarımızın zamanında, 5 ile 25 cent arasında yevmiye kazanılırdı. Şimdi, şafaktan akşama kadar 5 ile 7 peso arası kazanılabiliyor.

“İş çok zordur. Şehirdeki insanlar, bunun nasıl birşey olduğunu gerçekten bilemez. Tarlada çalışmak sıkı iştir. Mısır tarlalarında çalışırsın fakat ücretini iki veya üç ay sonra alırsın. Fazlasını hak etsen bile ödeme yapmazlar. Kötü hissedersin. Tüm Chiapas'ta öyledir. Seni hor görürler.

“Birçok insan, şehre iş aramaya gider. Fakat buralarda çift işin vardır. Ekstradan çalıştırılırsın ve iş zordur. Burada, birçok insan İspanyolca konuşamaz. Birçoğumuz şehre bile gidemez çünkü okuması yoktur, yiyecek isteyecek dili yoktur.”

Jaime, birçok büyük toprak ağasının, Ocak Ayaklanması'ndan sonra şehre kaçtığını belirtiyor.

İSYANIN KÖKLERİ

EZLN, Lacandon Ormanları'nın -Selva da denir- ücra yerli köylerinde ve güneydoğu dağlarında doğdu. Ayrıca, bölgenin en eski sakinlerinin anlatımına göre, Zapatistalar; baskılar ve toprağa açlık yüzünden 30 veya 40 yıl önce Selva'ya gelen yerli yerleşimcilerden oldukça fazla destek almışlar. San Cristobal'in önemli gazetelerinden Tiempo ve tüm ülkeye hitabeden solcu La Jornada'da, EZLN sözcüsü ve Zapatistaların askeri operasyonlarının lideri **Kumandan Marcos**'un, EZLN'nin kökenleri hakkında yaptığı röportajlar yayımlandı.

Marcos'a göre, EZLN, şehrili ve eğitilmiş genç radikallerin kırsal dağlık alana yerli köylüleri örgütlemek ve onlarla bir arada yaşamak için 10 yıl önce gelerek oluşturdukları küçük bir gruptu. Marcos, bu radikallerin Meksika Devrimi'nin kahramanlarından -mesela Emiliano Zapata ve Pancho Villa'dan-, bunların yanı sıra kendilerinden önceki radikal gruplar ve gerilla hareketlerinden etkilenmiş ve öğrenmiş olduklarını anlatıyordu. Onlar, dünyadaki hareketleri, özellikle de Orta Amerika'daki hareketleri ve Mao gibi yazarları, Pentagon tarafından yayınlanmış askeri kitapları incelemişlerdi.

İsyanın fışkırması için uzun zaman çalışıldı. Marcos'un anlatımına göre, askeri hazırlıklar ve talimler süresince, genç radikal grup, reformlar için yerlilerin giriştiği mücadelelere bizzat katılmaya önem verdi. Yasal protestolardan, hükümete dilekçe vermeye, toprak veya diğer temel gereksinimler için yapılan köylü savaşlarına kadar radikal grup hep köylülerleydi.

İlk Zapatistalar tıbbi yardım, eğitim ve halkın diğer ihtiyaçlarıyla da ilgilendiler. Onlar için, sadece dağlarda ve ormanlarda yaşamak yeni değildi. Çünkü yeni olan birşey daha vardı: Yerlilerin birçoğu İspanyolca'yı ya çok az biliyor ya da hiç bilmiyorlardı.

Marcos ve diğer insanlar Zapatistaların silah meselesini; guardias blancas denilen, büyük toprak ve sürü sahipleri tarafından oluşturulmuş silahlı budalalara saldırıp onları silahsızlandırarak çözmüşler. Marcos'a göre, bu, yaşamın ve mücadele etmenin yöntemiymiş ve bugün Zapatistalar destek alanları, üyeler ve etkiye sahip.

Geçen on yıl boyunca, Zapatistalar **Tzeltal**, **Tzotzil**, **Tojolobal** ve **Chol** yerli topluluklarının içinde örgütlenmelerini inşa ettiler ve kuvvetli oldukları bölgelere sahip oldular. EZLN hala, geçmişin çeşitli izlerini taşıyor. Çünkü örgüt, yerlilerin geleneksel örgütleriyle kaynaşmış ve taşra halkının solcu demokrasisiyle biçimlenmiş.

Marcos, EZLN'nin Meksika'daki devrimci mücadelenin öncü kolu olduğunu şiddetle reddediyor. O, konuşmalarında, Zapatistaların katılımcı demokrasiye sahip yeni bir toplumun doğumu için kolaylaştırıcı rol oynadığını söylüyor.

Bu, **Che Guevara**'nın politik felsefesi olan öncü savaşına yapılmış vurgulu eleştirisi, EZLN içinde ve Meksika orta sınıfı arasında oldukça fazla sempati kazanmış. Gerçekte, EZLN'nin proletaryanın öncüsü olmadığını ifade etmesinden rahatsız olmayanlar da var. Bugün EZLN safları içinde ve örgütün engin destekçi kitlesi arasında en çok görüş alışverişine neden olan şey bu.

Zapatistaların diğer temsilcisi, **Raul**, konuşmanın ortasında giriyor söze. Raul, Meksika hükümetinin yerli köylüler üzerindeki baskıları kırmasında oldukça tecrübe sahibi ve tüm bölgede ayaklanmanın geniş bir biçimde desteklenmesi ile isyana önderlik etmede önemli roller oynamış.

Raul, Meksika ordusunun, isyanı izleyen günlerde iyice vahşileştiğini söylüyor bize. Köyler ve milpalar, Zapatistaları ve destekçilerini bölgeden sürmek amacıyla tekrar tekrar bombalanıyor ve taranyormuş. Ve ordu, gerçekten köyün içinden birkaç kilometre ötesine yürüyor, köylüleri yatırıp, pervasızca silah sıkıyorlarmış.

"Hükümetin baskıları çok. Toprak istersen, bunu çözmezler. Öyle toprak başvuruları var ki, 30 veya 40 yıldır çözülüyor. Yöneticilerden toprak istersen, finca sahipleri veya toprak ağaları, kapı dışarı edilmen için adam gönderirler. Yönetim verse bile, onlar herhangi bir yoldan geri alacaklardır. Bütün Chiapas halkı bu durumdan, bu suistimallerden çok sıkıntı çekti. Çok baskı ne yapar? Biz de hakkımızı savunduk. İşte insanların mücadeleye adım atması böyle oldu.

"Eğer hükümet birinin, durumun azıcık farkında olduğunu veya davayı desteklediğini görürse, o insanı ya kaçırıp öldürüyor veya hapse gönderiyor. Bu, birçok kez oldu. Hapishaneler yerli insanlarla doldu. Hapse doldurulanlar esasta, aktif yerli toplulukların yetkililerinden oluşuyordu. Kesinlikle bu ölçüt alınmıyor ve böyle insanlar hapse dolduruluyordu.

Raul, uzun süreden beri Zapatistalardan biri olduğunu, campesinoların geçmişte ne gibi sıkıntılar çektiklerini ve nelerin değiştiğini anlatıyor. Onun vurguladığı en büyük değişim, insanların artık sıkıntılara sessizce katlanmadıkları. “Baskılara maruz kalanlar değişime başladılar. Sömürülen insanlar dünyayı değiştiriyordu. Önceden, fincalardaki yoksul insanlar kendilerine taştan ağıllar yaparlardı. İnsanlar sırtlarında büyük taşlar taşırlardı. Buna sabrederlerdi. Fakat şimdi, insanlar gözlerini açmaya başladılar. Yoksulluk ve sömürü içinde yaşıyoruz, bu iyi değil. İyi güzel de daha çok artan yoksulluk karşısında ne yapabiliriz? Kendimizi mücadelenin içine atalım ve neler olduğunu görelim. Ya kazanırız, ya kaybederiz.”

Bölgede konuştuğumuz birçok insan gibi, Raul da Meksika hükümetinden nefret ediyor. Zapatistaların nefret ettiği bu parti, PRI, yani Kurumsal Devrimci Parti. Bu parti, 65 yıldır iktidarda bulunuyor. Bölgede genel olarak Ocak Ayaklanması ve silahlı mücadele desteklenmiş ve EZLN saflarındaki ve destekçileri ile gayriresmi yaptığımız pek çok tartışmada, diktatörlüğün kesinlikle değiştirilebileceği fikrine sahip olduklarını gördük. Konuştuğumuz birçok insan silahlı mücadelenin sürdürülmesine ihtiyaç olduğunu ifade ediyorlardı. Fakat bu insanlar uzatılmış Halk Savaşı ve Yeni Demokratik Devrim’den söz etmiyorlardı.

Raul, her ne kadar köylü isyanı karşısında heyecan duymuşsa da, silahlı mücadelenin ülke çapında iktidarı alma hedefli olduğunu görmemiş. Onun düşüncesine göre silahlı mücadele, hem son çareymiş hem de insanların ihtiyaçlarını dinlemesi ve karşılaması için rejime indirilen bir darbeymiş. Silahlı mücadele köklü bir değişim sağlamasa bile, Raul’un düşüncesine göre, köylülere kısmi faydalar sağlayabilirmiş. Onunla, insanlar üzerindeki baskıların nasıl sona ereceği konusunda konuşuyoruz.

“Bence, uzunca bir zaman hükümetle, komisyonlarla, yetkili yöneticilerle görüşüp duracağız ve asla dikkate alınmayacağız. Eğer biz köylüyssek, mücadele ihtiyacımız olduğunu düşünmeliyiz. Yasal yollarla onlardan küçük bir şey bile alamayız. Ve şimdi? Eğer böylece savaşmazsak, hükümet bizi bitirir. Mücadeleye başlamanın sebebi buydu.

“Onların yasal hattındayız. Silahlarla işe girişmiyoruz. Önce yasal yola girdik. Yirmi yıl oldu. Mücadele, mücadele, mücadele ve bize dediler ki ‘Evet... bu gün, şu gün, bu ay, şu ay’ ve hiçbirşey olmadı. Burada ne var? Burada hükümetin verdiği hiçbirşey yok. Okul yok, elektrik yok. Buradaki okulu, halk, ejidodaki kendi parasıyla yaptı. Ne görüyorsun? Hiçbirşey yok!

“Başka yol yok, sadece silahı ele almaktan başka yol yok. Sefaletten ölenler savaşta ölenlerden daha çok. Savaşarak ölmek. Sonunda ölüme gittiğimizi biliyoruz. İnsan, birgün gelir, herhangi bir sebeple ölür. Ve bu düşüncemizle daha fazla duramayız.

“Hükümetle bir diyalog var. Fakat sadece vaadlerden ibaret. Eğer sözlerinde dururlarsa göreceğiz. Diyaloglar başlamadan önce, insanlar canla başla savaşıyordu ve

savaşıyordu. Bize verebilecekleri herşeyin vaadlerden ibaret olduğunu görebiliyorduk. Gerçekten değişim yok. Yapılanlar hep öneri. Fakat değişim süreci hala yok. Bu süreç hala onaylanmadı. Hükümet, komisyoncular vaadlerinin gerçekleşebileceğini söylüyorlar ama kim bilir? Eğer bu doğruysa değişim olabilir, ama doğru değilse sonrasını sen düşün.”

KUZEYE MESAJ

Birkaç Zapatista temsilcisi ile görüşmemiz duyulunca, etrafımızı küçük bir kalabalık sarıyor. Bunlardan bazıları, biz ziyaretçileri süzüyor. Diğer bazıları ise, tartışmamızla derinden ilgileniyor ve konuşmaya hevesleniyor. Zapatistaların eğittiği kadıyla, birçok köylü NAFTA anlaşması hakkında bizimle konuşuyor fakat köylüler ABD’deki insanların yaşamı hakkında çok az bilgiye sahipler. Esas olarak, NAFTA anlaşması -ki bu anlaşma Meksika anayasasıyla birleştirilerek, köylüleri topraklarından yoksun bırakmakla yüzyüze getirdi- kafalardaki birçok şeyi kırmış ve Ocak Ayaklanması’nı tetiklemiş.

Campesinolar, ABD’yi herkesin zengin olduğu, refah içinde bir ülke olarak görüyorlarmış ve ABD sınırları içinde yaşayan gerçekten yoksul insanlarla karşılaştıklarında şok olmuş ve acı duymuşlar. Los Angeles isyanından, ABD’deki göçmenlerin durumuna kadar soru yağmuruna tutuluyoruz. Chiapas isyanını birçok Amerikalının desteklediğini söyleyince, geniş geniş gülümsüyorlar. Zapatista üyeleri ve destekçileri, kendi durumları ile ABD’deki ezilen insanlar ve proletaryanın durumu arasında çok çabuk bağ kuruyorlar. Ve birçok campesino, kuzeydeki canavarın göbeğinde gelişen devrimci hareketi duyunca çok mutlu oluyor.

EZLN üyesi genç **Jose**, 5 yıllık profesyonel askeri bir kadro ve kalabalığın içinde en çok o konuşuyor. “ABD, Mexico City’deki hükümetle aynı politikalara sahip. ABD, burası gibi. ABD, Meksika’yı Salinas’la yönetiyor. ABD’nin Meksika’ya gelmemesinin nedeni bu. ABD, Salinas’ın kendi kendini başkan gördüğü gibi görmüyor. ABD, Salinas’ı daha çok kendi ‘menajeri’ olarak görüyor. Salinas, ABD Başkanı tarafından yönetiliyor. Bunları görüyoruz.

“Aynı. Burada sahip oldukları sermaye aynı, onların insanları sermaye sahipleri. Bunlar, ABD’yi en çok destekleyenler. ABD dünyaya yürümek istiyor, dünyanın sahibi olmayı istiyor, bütün bunlar o yüzden. Sadece Meksika’ya özgü değil, başka ülkeleri de kontrol ediyorlar. ABD, daima her ülkeye müdahale ediyor, kontrol ediyor. ABD’nin yapmak istediği, dünyayı ele geçirmektir. Bu bizim düşüncemiz. Uzun bir süredir böyle düşünüyoruz.

“Kitlelerin, ülkelerin ihtiyacı olan şey bunu görmektir. ABD hakkında bu düşüncüyü taşımaktır. Eninde sonunda, ABD karşılıklarına çıkacaktır. Başka yolu yok.

“ABD’deki ve diğer ülkelerdeki kardeşlerimize nasıl yaşadığımızı anlat. Onlara,

güney Meksika'daki halkın kendileri gibi olduğunu, yoksul olduğunu anlat. Onlara, kendileri gibi sefalet çektiğimizi anlat.”

KÖYLÜ ASKERLER

Chiapas dağlarına, akşam karanlığı çabuk çöker. Ve bu karanlık, zifiri bir karanlıktır. Elektriksiz kasabada, kamp ateşlerinden başka görünebilir hiçbir ışık yoktur. İlerideki küçük bir barakada yaşayan bir kadın ve bir adam, çadırımızı kurduğumuzda bize yakacak odun, güzel bir yemek ateşi ve yiyecek konusunda yardım ediyorlar. Ateşi biraz odunla besliyoruz ve dağ gecesinin soğğundan korunmaya çalışıyoruz. Zırt pırt geçen askeri uçaklar, bölgedeki hayvanlar arasında huzursuzluğa neden oluyor. Gece ilerledikçe, görebildiğimiz kamp ateşleri yavaş yavaş sönüyor ve tüm kasabaya ağır bir sessizlik çöküyor.

Köz haline gelmiş ateşin başında oturuyor ve kasaba halkından neler öğrendiğimi düşünüyorum. Yoksul kasabada, halkın sıkıntıları ve çektiği sefalet uzun süre devam edemez. Gerçekten, bu koşullarda yaşayan insanların çıkış yolu ayaklanmak ve sıkıntılarını en iyi şekilde sona erdirecek, toplumu değiştirecek ülküleri çekip almak. Her ne kadar, strateji ve amaca dair farklı anlayışlar varsa da, bu kasabadaki insanların çoğu EZLN önderliğindeki silahlı mücadeleyi destekliyor. Silahlı mücadele, Halk Savaşı gibi tüm iktidarı alma amacını taşıyor. Silahlı mücadelenin amacı, EZLN'nin taleplerini hükümete kabul ettirmek. Topluluk insanları, EZLN ordusuna doğrudan katılmak, lojistik destek ve ihtiyaç temin etmek gibi çeşitli yollarla, desteklerini çeşitli şekillerde somutluyor.

Bir Zapatista askeri, topluluğun çoğunun örgütlü olduğunu ve campesinoların mücadeleye çeşitli şekillerde iştirak ettiklerini belirtiyor. Mesela, kendisi tüm zamanını askeri işlere verirken diğerleri toplulukta milislik veya yedek güç görevi yapıyor. Milisler ve yedekler topluluğun içerisinde yaşıyor, orduyu beslemek için yiyecek yetiştirme ve hasat işlerinde çalışıyor, ordunun diğer tüm ihtiyaçlarını topluyor.

Ricardo, uzun zamandır EZLN'de asker ve Ocak Ayaklanması esnasında Ocosingo kentinin işgaline katılmış. Onun anlattıklarına göre, EZLN kırdaki örgütlenmenin ilk günlerinde, sık sık köylülerle bire bir konuşarak diğer topluluklar hakkında ve tarlada çalışma konusunda ders yapmış. Zapatistalar sık sık diğer köylü ve topluluk örgütlenmelerine girerek, mitinglere katılarak EZLN için uygun gördükleri insanları saptamışlar. Ricardo'ya göre, bu insanlar topluluk işlerinde veya askeri görevlerde atamaları ve talimleri, asker toplamayı gerçekleştirmiş ve gizli mücadele etmişler.

Birçok yerli örgütlenmesi ve köylü örgütlenmesi Zapatista bölgesi ve çevresinde çalışıyor. Ayaklanma başlayınca, bazı silahlı köylü grupları EZLN içinde yer alırken, diğerleri bazen EZLN ile birleşmek bazen dea örgütlenmeyi yaygınlaştırmak

fonksiyonlarını yerine getirmişler. Ve Zapatistalar, bu örgütlenmeler içerisinde, gizli ve açık yollarla, asker toplama, insanları fikren kazanma ve hedefe yöneltme çalışmalarını sürdürmüşler.

Ricardo, kabul edilmiş Zapatista askerlerinin eğitimini anlatıyor. Keskin nişancılar, ormanda, çok uzak mesafedeki küçük hedefleri gelişmemiş silahlarla vuruyorlarmış. Geleneksel yerli av silahlarının, savaşta, modern silahlar kadar iyi rol oynadığını anlatıyor Ricardo. Birlikler ormandaki savaşa, şehirdeki savaş kadar iyi hazırlanmışlar; düşman arazisinde nasıl savaşılacağını, kendi bölgelerinde nasıl savaşılacağı ve sağ kalınacağı kadar iyi öğrenmişler.

“Sekiz yıldır mücadele içerisindeyim. Mücadeleye, hayati bir gereksinim olarak başladım. Savaş için hazırlandık. Onların basına söyledikleri gibi Zapatistalar gelip, bizi caddelerde bulmadı; yolda bulup silahlandırmadı. Biz genç bir orduyuz. Çoğumuz 18-28 yaşları arasında. Fakat eğitimliyiz. Yılbaşında birçoğumuzun silahsız olduğu doğru. Bazılarımızın sadece sopası vardı, ağaçtan sopalar. Fakat geri döndüğümüzde AR 15’lerle, AK 47’lerle ve diğer modern silahlarla geleceğiz. Geri geldiğimizde iyi silahlarımız olacak. Biz bu silahları, ordudan, polisten, Kamusal Güvenlik güçlerinden alacağız.

“Biz, iyi disiplinli bir kumandaya sahip, iyi disiplinli bir orduyuz. Bizim ordumuzun komutanları, asla askerlerinden daha iyi yemek yemez. Eğer ekmek yenilecekse, herkese eşit bir biçimde pay edilir. Bizim Meksika hükümetinden çok farkımız vardır. Bizim ordumuz, iyi bir ordudur. Bazılarımız kendini tamamen orduya feda ederken, bazılarımız ordunun beslenmesi için çalışarak yardım ederler. Onlar tarlalarda veya başka işlerde çalışırlar. Bizim ordumuz Meksika ordusundan gerçekten farklıdır. Meksika ordusuyla savaşırken düşmanlarımıza çok farklı bir biçimde davranırız. Savaş sırasında yaralı hükümet askerlerine rastladığımızda, onları yanımıza alır tedavi ederiz. Fakat Meksika ordusu eğer bizim yaralı askerlerimize rastlarsa, hemen orada katleder. Biz yoksul campesinoların ordusuyuz. Buradaki herkes Zapatistadır.

“Bazı yerlerde öyle aileler var ki, bir oğlu Meksika ordusunda, bir oğlu bizim orduda. Ve bunlar savaşıyorlar. Meksika ordusunda kimler vardır? Meksika ordusunda zenginler ve çocukları yoktur. Onlar da bizim gibi yoksul insanlardır. Fakat Meksika ordusunda bulunuyorlar. Yanlış yoldalar. Meksika ordusunda sık sık firarlar oluyor. Rancho Nuevo’ya saldırdığımızda (Güney Meksika’nın en büyük askeri ileri karakolu), onların askerlerinin çoğu silah bıraktı ve bize teslim oldular.

“Onlar, hala bir savaşımız olduğunu kabul etmiyorlar. Evet, sadece çatışıyoruz. Savaşın gelmesine daha zaman var. Savaş gelecektir ve kimse kimin kazanacağını bilmez. Ama, savaş geliyor.” Ricardo, nerede ve ne zaman patlak verirse versin, Zapatista ordusunun Meksika ordusundan güçlü bir şekilde savaştan çıkacağına inanıyor.

İLK KARŞILAŞMA

Ricardo'nun EZLN'nin askeri durumuna ilişkin fikirleri, bana, San Cristobal'de defalarca anlatılan bir öyküyü anımsattı. Bu hikaye, EZLN sözcüsü Kumandan Marcos'un yaptığı röportajlardan biriyle sonradan doğrulanmıştı. Marcos, Ocak Ayaklanması'ndan 6 aydan fazla bir süre önce, 1993 Mayıs'ında, Meksika Ordusu'nun Zapatista'ların en büyük talim alanında tökezlediğini detaylarıyla anlatmıştı. Marcos'a göre, Ocosingo merkezinde bulunan belediye, EZLN'nin inşa ettiği Zapatista karakollarının bir kopyasıydı ve diğer kasabalar yeni yıl sırasında alındı. Meksika hükümeti ise burada cephanelik olduğunu, Zapatistaların olduğunu yalanlıyordu. Zapatistalar ocak saldırısına hazırlandılar.

Zapatistalara göre, kendileri aniden dağlık alanlara çekilince Meksika ordusu tökezledi. Meksika ordusunun askerleri bölgeye doluştular ve onlara gerilla güçlerini temizlemeleri için emir verildi. Marcos'un anlattıklarına göre, Meksika ordusu nihayet ateş etmeyi bıraktığında birbirlerini vurduklarını anladılar. 12 asker ölmüş, 6 asker de havan ateşi sonucu yaralanmıştı. Ordu, ölenlerin gerillalar olduğunu iddia etti ve bölgeye asker doldurarak isyancı güçleri kuşatmaya ve yok etmeye çalıştı.

Zapatistalar gergin bir biçimde neler olacağını bekliyorlar. **Gizli Devrimci Yerli Komitesi (CCRI)**, eğer ordu herhangi bir kasabaya saldırırsa silahlı mücadelenin derhal başlatılması yönünde bir emir yayınlamış.

Gerçekten, Meksika Hükümeti ordunun Chiapas'tan geri çekilmesini, önce bölgeyi ciddi olarak keşfederek gerilla güçlerini buradan çıkarmasını emretmişti. Hükümetin bu geri çekilme emri çok tartışılmıştı fakat birçok insanın inancına göre durum şuydu: Salinas hükümeti, ABD ile yapılacak olan NAFTA anlaşmasının son turunda büyük bir krize düşmekten çekiniyordu.

Eğer bu tahlil doğruysa, NAFTA anlaşması hükümetin silahlı çözümde konaklamasına sebep olacak. Ve Meksika hükümeti ile ABD, Meksika kırlarındaki sömürüyü pervasızca artıracak.

ADALETSİZ BARIŞ OLMAZ

Kasabadaki birçok insan Zapatistaları ve EZLN'nin belirli taleplerini destekliyor. Zapatista'ların programının on maddesi 1-toprak, 2-iş, 3-ev, 4-beslenme, 5-sağlık, 6-eğitim, 7-özgürlük, 8-bağımsızlık, 9-demokrasi, 10-adalet ve barış.

Fakat bir çok insan, mevcut taleplerin ve programın daha ilerisini görüyor. İnsanlar sefaletlerinin nasıl sona ereceğini bilmek istiyorlar. EZLN'nin askerlerinden Ricardo, bu insanlardan biri. Onun kafası, sürmekte olan mücadele biçiminden dolayı hayli karışık ve devrimci değişim fikrine oldukça aç. Ricardo, hükümete diyalog ve böylece barış düşüncesinden hoşlanmıyor.

PRI yetkililerine itibar etmiyor ve olası bir anlaşmanın kendilerine çokşey vereceğini ummuyor. “Finca sahipleri toprağı ve hükümeti satın almış. Biz, bizim olan herşey için mücadele ediyoruz. Çünkü, tanrı toprağı herkes için yarattı. Tanrı bize yardım eder, çünkü biz savaşıyoruz. Finca sahipleri toprağı satın alabilirler. Fakat onu işleyenleri satın alamazlar.

“Hükümet bize itibar etmiyor ve ateşkese de itibar etmez. Bize bomba ile geliyorlar. İtibar yoksa, başvuru da olmaz. Bu durumda diyalog olmaz. Şu anda kendimizi düşürmüş durumdayız. Hükümet bunu biliyor ve bu yolda ilerleyebilir.”

Ricardo, Guatemala’dan Nobel Barış Ödülü sahibi **Rigoberta Menchu**’ya oldukça kızgın. Onun Zapatista bölgesini ziyaret ederek insanları savaştan soğutmaya ve barış için geniş çağrı yapmaya çalışmasını sindirememiş. “Sonunda ne olacağını gerçekten bilmiyorum. Fakat adaletsiz bir barışın ne yararı var? Eğer barış istiyorsa, hükümet tüm taleplerimizi kabul etsin. Eğer birileri gelip, barış istiyorsa, savaşı bırakmamızı öğütüyorsa, yanılığda demektir.”

Savaş üzerine -I-

Evet, "bizler kazanmaya mahkum edilmişiz." Bu, herşeyden önce ödenmesi gereken bedelleri ödemekten geçiyor. Zorluklara göğüs germek, fedakarlıklarda bulunmak, düşmanı yenme azmini üstün bir cesaret ve atılganlıkla birleştirmek, yalnızca ve yalnızca yenmeye adanmak, onbinlerce komünist, devrimci ve yurtseverin kanlı cesetleri pahasına inatla, ısrarla derin bir sınıf kini ve siyasal bilinçle çarpışmak,....

Savaşla neden bu kadar ilgiliyiz? Çünkü biz komünist partisiyiz ve devrimci bir savaş veriyoruz. Savaş ve savaşmadaki ısrarımız, ülkemiz halkının kurtuluşunun ancak devrimci bir savaşla gerçekleşebileceğini, başka hiçbir yol, yöntem ve biçimin halkımızı esaretten kurtaramayacağını bildiğimizdendir. Savaşı, öğrenmede ve savaşmada inat ediyoruz ve edeceğiz de. Bizdeki bu inat savaşı, savaşmayı çok sevdiğimizden gelmiyor. Bilakis bizler savaştan ve savaşmaktan üzüntü duymaktayız. Daha doğrusu savaşmak zorunda oluşumuzdan. 1916 İrlanda'da ayaklanmasının sosyalist önderi J. O'Connell bu konuda şöyle demişti; "Hayır, insancıl veya uygar savaş diye birşey yoktur. Ezilen bir ırk veya sınıf, ırkını, sınıfını, cinsiyetini tabi olmaktan kurtarmak için savaşa zorlanabilir. Böyle bir savaşa girildiğinde savaş sonuna kadar yürütülmelidir, acımasızca ancak savaşın yüceltici niteliği veya uygarlaştırıcı yöntemleri hakkında da hayallere kapılmamalıdır." (1) Evet bizim böylesi hayallerimiz yoktur. Savaşın getirdiği felaketleri ve yıkımı iyi biliyoruz. Savaşın insanlığa bin yıllar boyunca gözyaşı kan ve acılar getirdiğini iyi biliyoruz. Yine bildiğimiz bir gerçek var ki, o da; halkımızın baskı, sömürü ve talan düzeni içerisinde baskıya, sömürüye ve insanlık dışı bir yaşama maruz bırakıldığıdır. Halkın kurtuluşunun karşısında gerici-ler tarafından bizlere ve halkımıza dayatılan ise savaştır. Bunu biliyoruz ve sonuna dek acımasızlıkla yürütmekte kararlıyız.

Savaşın tarihte insanlığa getirdiği acı ve yıkım aynı zamanda toplumsal ilerleme sürecinin de bir bakıma özeti demektir. Marks "Nektarını, katledilenlerin kafatasından iç en iğrenç bir Kut'a" (2) benzetirken en özlü biçimde ortaya koyuyordu bu toplumsal ilerleme sürecini. Gerçekten de toplumsal ilerleme emekçi yığınların cesetleri üzerinde; onların kanı ile gelişmekte ve bu hala de-

vam etmektedir. Emperyalizm, dünya egemenliği uğruna, mali sermayenin çıkarları için tüm dünya halklarına ölümü, yıkımı ve kanlı bir vahşeti yaşıyor. Uşakları, onların çıkarları için dünyanın her tarafında, onlarla birlik olarak, halklara hayasızca zulmediyor. Bunun karşısında ise proletarya ve ezilen halkların bu zulme başkaldırışları duruyor. Tüm dünyanın bu devrimci güçleri, gericiliğin kanlı seferlerini tutuşturdukları devrimci savaş ateşleriyle yanıtlıyorlar. Çünkü emperyalizm ve gericilik ancak böylesi bir dilden anlıyor ve ancak böyle yokedilebilir. Dünya halkları ve enternasyonal proletarya, her geçen zaman daha iyi bilince çıkartıyor bu gerçeği. Çünkü gerçekler inatçı ve emredici; özgürlüğünü ve kurtuluşunu isteyen proletarya, halklar ve uluslar bu buyruğa karşı gelemiyor. Tarihin hükmü böyle sürüyor ve gerçekleşiyor. Sınıfları ortadan kaldırırsa; muzaffer bir proletarya geri dönüşün koşullarının olmadığı bir toplum yaratana kadar da bu böyle sürecek. O ana kadar savaş, insanlığın bir gerçeği olmaya devam edecek.”Savaş, insanlar arasındaki bu karşılıklı boğazlaşma canavarı, insan toplumunun ilerlemesiyle eninde sonunda ortadan kalkacaktır ve bu, pek de uzak olmayan bir gelecekte olacaktır. Ama savaşı ortadan kaldırmanın tek bir yolu vardır ve bu savaşa savaşa karşı koymaktır.” (3) Mao Zedung yoldaşın bu sözleri her geçen zaman tüm dünya ezilenleri, komünist ve devrimciler tarafından daha bilinçlice kavranıyor. Bizzat kendi yaşam deneylerinden özümlüyorlar bu düşüncenin doğruluğunu ve savaşıyorlar, savaşa daha da sıkı sarılıyorlar. Zira yaşam öğretiyor, ölüm öğretiyor, vahşet ve zulüm, kan ve cesetlerle veriyor halklara bu bilinci.

Savaşın acılarını bilmemize ve savaşmayı “seçmememize” karşın bu işe dört elle sarılmamızın nedeni işte bu komünist bilincimizdir. Kurtuluşun başka yolunun olmadığını, sömürü düzenini ancak böyle yıkacağımızı iyi biliyoruz. Egemen sınıflar zaten bizlere savaşmaktan başka yol da bırakmıyorlar. Savaşa bundan ötürü tarafız ve bundan dolayı bu “zorunluluğun bilincindeyiz.” İşçi sınıfımıza ve halka karşı açılan gerici kanlı bir savaşın üstesinden yalnızca devrimci bir savaş gelebilir. Bu kudrete yalnızca devrimci bir halk savaşı sahiptir. Yine Mao yoldaşa, savaş ve devrimci savaşla ilgili kulak verelim; “Bazı kimseler bizim ‘savaş herşeye kadirdir’ tarafıslı olduğumuzu ileri sürerek bizimle alay ediyorlar. Evet doğrudur, biz devrimci savaşın herşeye kadir olduğu tarafıslıyız. Bu kötü değil, iyidir, Marksisttir. Rus Komünist Partisi’nin tüfekleri sosyalizmi yarattı. Biz de ortaya demokratik bir cumhuriyet çıkaracağız. Emperyalizme karşı sınıf mücadelesinin deneyimi, bize, işçi sınıfı ve emekçi yığınlarının, silahlı burjuvaziye ve toprak ağalarını ancak tüfek gücüyle yenebileceklerini göstermiştir. Bu anlamda, bütün dünyanın ancak tüfek gücüyle değiştirilebileceğini söyleyebiliriz.” (4) Şimdi ise Lenin’i dinleyelim; “Bir Marksistin dayandığı temel, sınıf savaşıdır, toplumsal barış değil; ağır ekonomik ve siyasal buhranların belli bazı dönemlerinde sınıf mücadelesi doğruca iç savaşa, yani halkın iki bölümünün çarpışmasına geçecek kadar olgunlaşır. Böyle dönemlerde bir Marksist iç savaştan yana olmak zorundadır.” (5) Lenin yoldaşın “ağır ekonomik ve siya-

sal buhranların belli bazı dönemlerinde” başvurulur dediği koşulların, sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde sürekli oluşu, bu ülkelerdeki siyasi iktidar mücadelesinin, yani devrimin, sürecin başından itibaren bir iç savaş biçiminde gelişmesini zorunlu kılmaktadır. (Kimi yarı-sömürge ülkeler özel durumlarından dolayı bu kategoriye girmemekle birlikte, buralarda da siyasal mücadele belli bir evresinde iç savaş biçimine bürünmek zorundadır. İspanya, Portekiz, Yunanistan, Kore vb.) Bizim ülkemizin de sosyal-ekonomik yapısının zorunlu kıldığı bir gerçekliğıdir bu olgu. Sözü fazla uzatmayalım. Tarihin yasadır; “Çivi çiviyle sökülüp, kan kanla yıkanacaktır”. Ya da, kutsal kitaplarda yazıldığı gibi, “Kılıç sayesinde yaşayanlar, kılıç altında can vereceklerdir.” Bizim için bunun anlamı açıktır; Karşı-devrimci savaşı devrimci bir savaşla yok edeceğiz. Çünkü halkımızın yeni demokratik iktidarı ancak öncü önderliğinde vereceğimiz böylesi bir savaşla mümkün olacaktır. Devrim ancak böyle maddileşebilir bizde. Gericiler yalnız bu yolla gönderilebilir tarihin çöplüğüne. Yaptığımız ve yapmamız gereken görev bellidir. Zorunluluğun bilincine sahip oluşumuz bize bunu emrediyor; bizi zafere mahkum ediyor bu kavgada.

Evet, “bizler kazanmaya mahkum edilmişiz.” Bu, herşeyden önce ödenmesi gereken bedelleri ödemekten geçiyor. Zorluklara göğüs germek, fedakarlıklarda bulunmak, düşmanı yenme azmini üstün bir cesaret ve atılganlıkla birleştirmek, yalnızca ve yalnızca yenmeye adanmak, onbinlerce komünist, devrimci ve yurtseverin kanlı cesetleri pahasına inatla, ısrarla derin bir sınıf kını ve siyasal bilinçle çarpışmak,...., tüm bunlar hazır olunması gereken bedellerden bazıları yalnızca. Tüm bu diyetleri kahramanca ödenmeye hazır olunmasının, savaştan on binlerce insanın tereddütsüzce bu zorluk ve hertürlü acıya katlanmasının, yüce bir amacı gerekli kıldığı, kuşku götürmez bir gerçekliktir. Sınıfsal, ya da ulusal bir onur davası olabilir bu ülkü, ancak, savaşta kaybetme ile kazanma olgusunun bu ülkü ile direkt bağıntılı olduğu ve bunun savaşın yasalarından biri olduğu tüm savaş bilimcilerin ortak görüşüdür. Lenin yoldaş bu durumu; “Son çözümlemede, herhangi bir savaşta zafer, muharebe alanlarında kanını döken kitleleri harekete geçiren espriye bağlıdır” (6) diye özetlemektedir. Sorun bu esprinin ne olduğundan; haklı bir davanın mı, yoksa talancı emperyalist bir davanın mı? savunulduğundan ibarettir. Kuşkusuz kazanacak olanlar, davalarında haklı olanlardır.

Savaş, karşılıklı olarak hasımların kıyasıya birbirini yenmek/yoketmek için çarpıştığı ve tüm diğer toplumsal-doğasal yasalar gibi insan bilinci ve iradesinden bağımsız, nesnel yasalara bağlı olarak gelişen karmaşık bir sürecin adıdır. Savaştan ordu vebirlikler mutlak bir içinde davranamazlar, kendilerini bu yasaların belirlediği düzlemde ve sınırlar içerisinde hareket etmek zorunda bulurlar. Tüm hareket, plan ve taktikleri bu nesnel yasalara uygunluk arzmelidir ki savşata başarılı olunabilsin. Aksi durumda, kendilerini bu nesnel etmenlere uyduramayan savaş güçleri, tüm diğer avantaj ve üstünlüklere sahip bulunsalar da yenilgiden kendilerini kurtaramazlar.

Savaşta yengi ya da, yenilgi, belirli etmenlerin, karşılıklı ilişki ve olanakların,

bunların çarpışan güçler açısından birbirine karşı olan durumunun doğrudan sonucudur. Sonucu belirleyip tayin eden, etkileyen ve sonuca önemli derecede tesir eden bir dizi unsurlar mevcuttur savaşta. Bunlar, subjektif ve objektif diye değerlendirilir. Savaş sanatı tüm bu yasaların kavranmasından tüm bu etken ve unsurların hesap edilerek oluşturulan bir genel hareket planı (strateji) ve bu genel plana uygun somut planlar (taktik) konmasından ibarettir. Kuşkusuz tüm bu genel ve özel somut planlar daima yenme üzerine şekillenmek ve zafere ulaştırmak durumundadır.

İstisnasız bütün savaşlarda ortak olan genel yasalar mevcuttu. Bunun yanısıra tüm ilerci ve gerici savaşların; ulusal kurtuluş savaşlarının, halk savaşlarının, emperyalist savaşların, sömürgeci savaşların vb... Tüm bu ortak genel yasalara bağlı oluşlarının yanında kendi özgün gelişim yasaları mevcuttur. Bu durum somut durumların sonucu doğal olarak ortaya çıkar. Hatta her halk savaşı ortak karakterler göstermesine karşın, her ülkede gelişim yasaları farklılık arzedebilir. Verilen her savaşta, genel yasalara uygunluk, özgün yasalara uygunlukla birleştirilmelidir” zorunluluğunu dayatır bize bu durum. Zafere ulaşmak isteyen bir güç, genelle-özgüllüğü birleştirebilme ustalığında olmak zorundadır. Bu başarılabilir ise sonuçta başarılı olamayacaktır.

Ortaya koyduğumuz düşüncelerden sonra şunu söyleyebiliriz; sürdürmekte olduğumuz devrimci savaşta başarılı olmak istiyorsak eğer, savaş denilen bu karmaşık ilişki sürecini daha derinden kavramamız gerekiyor. Ülkemiz açısından, P. Partisi önderliğinde Yeni Demokratik İktidarın kurulması, sosyalizmin inşası emperyalizmin defedilmesi ve böylelikle tüm halkın esaretten kurtuluşu ancak böylesi derin bir kavrayışın sonucu olabilecektir. Bu ise ilkin savaşı, yazıya başlarken sorduğumuz soru doğrultusunda incelemeye başlamayı, onu tanımayı, onun kural ve yasalarına bilimsel bir bakışla eğilip ortaya koymayı ve savaşa bir bütün olarak, bütün yönleriyle vakıf olmayı zorunlu kıyor.

İkinci adımımız ise ne genel savaş yasalarının ortaya konulması üzerinde, kendi savaşımızın bu genel yasalarla bağını kurmak, Halk Savaşı'nın kendi özel yasalarını; bir bütün olarak Halk Savaşı'nın ne olduğunu ortaya koymak olacaktır. Zira başarılı olabilmek, bu genelle özgülü ustaca çözümleyebilip-birleştirebilmekte düğümleniyor.

İşe savaşı tanımakla başlıyoruz.

SAVAŞ NEDİR? Bu soruya verdiği yanıtta şöyle diyordu Lenin; “Savaş konusunda diyalektiğin ana tezi şudur: “Savaş politikanın başka araçlarla-şiddet araçlarıyla-sürdürülmesidir: En büyük savaş tarihi yazarlarından biri olan ve düşünceleri Hegel tarafından yönlendirilen Clausewitz'in formülü böyledir. Ve bu aynı zamanda, herhangi bir savaşta belirli bir dönemde ilgili güçlerin ve sözkonusu ülkelerdeki çeşitli sınıfların politikalarının devamı olarak gören Marks ve Engels'in de görüşüdür” (7) Lenin'in bu açıklaması, öz olarak savaşın ne olduğu, niteliği ve bu şiddet araçlarıyla yapılan çarpışmanın gelişiminin nedenini en yalın, en iyi ortaya koyan

açıklamadır. Politika, devlet sisteminin korunması, geliştirilmesi ve belli bir sınıfın çıkarlarının sağlanması için veya varolan devletin yıkılması için verilen mücadeleye; bu mücadeleye ilişkin üretilen taktiklere, yönelimlere vb.. denir. Bu tam da sınıf mücadelesidir ve belli partiler tarafından -devrimci ya da karşı devrimci partilerdenetlenir ve yönlendirilir. “Politikanın sınıfsal karakteri aynı zamanda savaşın sınıfsal karakterini de belirler” (8)

Çeşitli sınıfların çıkarlarını savunan ve onun pratikte ki uygulasının ifadesi olan politikada zaman zaman tıkanmalar baş gösterir. Sınıflararası ilişkilerde baş gösteren dalgalanmalar, süreçte bir sınıfın kendi bünyesindeki ve sınıfsal çıkarlarındaki değişim ve yeni istemler, veya uluslararası çapta ortaya çıkan yepyeni durumların ortaya koyduğu yeni dengeler ve değişen koşullar vb. vb.. tüm bunların varlığı, politikalarıyla varlığını sürdürüp- geliştirebilen sınıfların eski politikalarını işlevsiz kılabılır, onları değişime zorlayabilir. Bu duruma, o sınıfların mevcut, politikalarının hayat hakkı bulamaması ya da engellenmesi de denilebilir. Açık anlamıyla bu, o sınıfın, kendi siyasal-ekonomik türden sınıf çıkarlarının sağlanamaması, tam tersi gerçekleştirilmesi ve avantajlarını yitirmesi demektir. İşte savaş burada başlar. Politikaları engellenen sınıf, kendi varlığı ve gelişiminin güvencesi olan bu politikaları yaşama geçirip-uygulamak için silaha başvurur. Artık eski barışçıl, diplomatik biçimlerle yürümeyen politika, kendini şiddet araçlarıyla donatır ve varlığını bu araçları etkin bir biçimde kullanarak dayatır. Artık politika savaştır; politik amaçların gerçekleştirilmesi, politikayı her zamanki normal seyrinin dışına çıkmaya zorlamış, ona, saldırı ve savunmada kullanmak üzere “mızrağı” ve “kalkanı” kuşandırmıştır. Bu konuda Mao Zedung yoldaş şöyle der: “Savaş politikanın devamıdır. Bu anlamda savaş politikadır ve savaşın kendisi politik bir eylemdir; ta eski zamandan beri, politik karakteri olmayan savaş görülmemiştir” (9) Devamla Mao Yoldaş, “Ama, savaşın kendine has özellikleri vardır ve bu anlamda genel planda politika ile eşit tutulamaz. ‘Savaş politikanın başka araçlarla -şiddet araçlarıyla- devamıdır’. Politika olağan araçlarla yürütülmesi imkansız belli bir aşamaya ulaştığı zaman, savaş patlak verir”(10) Buradan kısaca şu sonuca varabiliriz: Savaş politikanın devamı ve onun özgün bir uygulanma biçimidir. Bu nedenle; politikanın devamı olması, onun uzantısı olması ve onun özgün bir uygulanma biçimi olması anlamında savaş bir politikadır. Fakat savaş, aynı zamanda politikadan bağımsız yasalara bağlı bulunan, nitel anlamda bir başka süreç, politikanın en yüksek biçimi ve onun yeni bir aşaması, bu nedenle artık politikanın kendisi olmayan yeni bir karmaşık ilişki bütünüdür. İlk bir politika, ikinci olarak ise politikanın yaşama geçirilmesine yarayan özgün, yeni bir eylem biçimi !

Karmaşık gibi görünen bu süreç ve ilişkiyi; politika ile savaş arasındaki hem “aynılık”, hem de “ayrılık” arzedene bu ilişkiyi daha iyi kavrayabilmek için kapitalizm ile emperyalizm arasındaki bu hem aynı olan hem de farklı iki aşamayı karakterize eden ilişkiyi örnek olarak verebiliriz. Zira bilindiği üzere emperyalizm hem

kapitalizmin devamı, onun yasalarına tabi bir gelişmeyi ve hem de ondan bağımsız olan yeni bir süreç, yeni ve nitel bir aşaması, onun “en yüksek aşamasıdır”. Bu örneğin savaş-siyaset ilişkisini kavramakta yardımcı olacağını umuyoruz.

Devam edelim. Başkan Mao savaş için, “kan dökülen politikadır, politika ise kan dökülmeyen savaştır” derken bu ayrılığı ve ayrılığı en güzel biçimiyle ortaya koyuyordu. Savaş-politika ilişkisine ilişkin Lenin yoldaşın, “Savaş, politikanın başka araçlarla devamıdır. Hiçbir savaş, kendini meydana getiren siyasal sistemden ayrılmaz. Verili bir devletin savaştan önce uyguladığı uzun süre izlediği politika, aynı sınıf tarafından kaçınılmaz surette savaş sırasında da, eylem biçimi değişmiş olarak sürdürülecektir.”(11) Şeklindeki açıklamasının da, savaşın politikanın bir devamı, onun farklı yöntem ve farklı eylemlerle yaşamsal kılınması, onun yeni ve değişik bir aşaması olduğu gerçeğini sizlere gösterdiğini görüyoruz.

Savaşa ilişkin belirlenmesi gerekli diğer bir olgu ise, savaşın sınıflı toplumlarla, birlikte ortaya çıkmış olması durumudur. Henüz sınıfların bulunmadığı ilkel komünizm çağında, üretim ilişkilerinin komünal karakterinden dolayı insanın insana, sınıfın sınıfa politik bir düşmanlığı sözkonusu olamazdı. Bu nedenle, çeşitli grupların uzlaşmaz olmayan çelişkileri, çözümü için şiddet unsuruna gereksinim oluşturmuyordu bu dönem. Özel mülkiyetin ortaya çıkmayışı o dönemki tüm insani ilişkilerin, tüm toplumsal yaşamın, büyük kolektif bir çabasını ve ortaklaşalığını gerektiriyordu. Tüm ilişkiler, sosyal yaşamın idame edilmesi için tam bir kolektif çaba temelinde şekilleniyordu ilkel komünizm çağında. Yer yer kabileler arasındaki otlakların, av alanlarının ele geçirilmesi temelinde gelişen çatışmalar, tam da bu ortak çabanın, sosyal yaşamı idame etmek için yapılan kolektif üretim sürecinin doğrudan bir parçasını oluşturuyordu. O dönemde siyasal-ekonomik hedefleri gerçekleştirmek üzere savaşı örgütleyecek ve yürütecek sosyal güçler mevcut değildi; ordu gibi özel silahlı insanlardan oluşan örgütlenmeler ise yoktu. Bu durum, savaşı yürütmek üzere kullanılan özel malzemelerinde (silah vb) bulunmayışını göstermektedir. Bahsettiğimiz çıkan çatışmalar da kullanılan araçlar da kendisi üretim aleti olan, avlanmaya yarayan aletlerden ibarettir. Dolayısıyla bu çatışmalar özünde, “Savaş olmayan savaşlar” olarak adlandırılmalıdır. Çünkü bu çatışma süreci doğrudan, üretimin sürdürülmesi ve toplumsal yaşamın devamı için, zorunluluk dünyasının yarattığı kendiliğinden insani çabadan başka bir şey değildir. Marks’ın tam da bu soruna ilişkin yaptığı tespit bizleri doğruluyor; Marks bu çatışmaları, “Nesnel var olma olanaklarının korunması ve sürdürülmesine yönelik büyük bir kamusal çaba” (12) olarak değerlendiriyor. Ve bu büyük kamusal çabaya, bu savaş olmayan savaşa, kabilenin bütün üyeleri zorunluluktan dolayı iştirak etmek zorundadırlar

Savaşın sınıflı toplumların bir ürünü oluşu, özel mülkiyetin ortaya çıkışıyla birlikte gelişmesi, aynı zamanda savaşı yürütecek özel birliklerin, -ordu- ve savaşımaya yarayan özel araçların -silah- da gelişmesi ve oluşmasının temelini oluşturmaktadır. Köleci orduların oluşması, giderek feodal toplumda feodal orduların, kapitalizm ve

emperyalizm döneminde burjuva orduların oluşması bu sürecin toplumsal-ekonomik evriminin doğrudan sonucunu oluşturmaktadır. Zira savaş, savaş araçları olan silahlarla donatılmış birliklerin yani, orduların gerçekleştirdiği bir eylemdir. Bu ordular yoluyla toplumsal çelişkilerin, uzlaşmazlıkların, orduyu örgütleyen sınıfın ereklere ve çıkarları uğruna zorbaca çözümünün adıdır savaş.

HAKLI ve HAKSIZ SAVAŞLAR

Komünistler açısından savaşa yaklaşımda kavranacak esas halka, bir savaşın haklı mı, haksız mı olduğu; dolayısıyla toplumsal ilerlemeye hizmet edip-etmediği, ilerici bir sınıfın politikası ya da gerici, talancı, sömürücü bir sınıfın politikasından hangisinin güdüldüğü vb.. durumların tahliline dayanır ve bu tahlil sonucu savaşan taraflar arasında saf belirlemeye dayanmak zorundadır. Toplumsal ilerlemeye, hizmet eden, gerici güçleri yıpratıp gerileten, eski üretim ilişkilerini tasfiyeyi hedefleyen her savaş haklı, ilerici ve desteklenmesi gereken bir savaştır. Bu anlamda emperyalizmi gerileten hem ulusal kurtuluş savaşı, sömürücü sınıflara yönelen, her devrimci savaş bugün için haklı devrimci savaşlar içinde yer almaktadır. Ayrıca, sosyalist bir ülkenin emperyalistlerce işgaline karşı toprakların ve sistemin savunulması ve sosyalizmin korunması için verilen savaş, çeşitli ilhaklara karşı geliştirilen bağımsızlık savaşları, küçük güçsüz bir sömürge veya yarı-sömürge ülkenin emperyalizmin boyunduruğundan kurtulmak için yaratacağı bir savaş haklı bulduğumuz ve çeşitli biçimlerle desteklediğimiz savaşlardandır. İşgale uğrayan bir yarı sömürge ülkenin işgale karşı verdiği bir savaş, yani işgalci emperyalistleri gerileten bir savaşta destekleriz biz. Bu sonuncusu için, ilk saldıran tarafın kim olduğuna bakmaksızın meydana gelen savaşta işgale uğrayan güçsüz ve zayıf olan ülkeyi emperyalist güçlere karşı desteklemek, savaşta taraf olmak sosyalistlerin görevlerindedir.

Savaş sonucu yaşanan acılara ve insanların bu süreçte maruz kaldığı sıkıntı ve güçlüklerle daha önce değindiğimizden tekrar girmek gereksiz olacaktır. Kuşkusuz savaş, halklara ciddi yıkımlar ve sonsuz acılar getirmekte. Hangi savaş olursa olsun bu bağlamda, bu yönleriyle gayri insani bir görünüm kazanmakta, hayvanca bir boğazlaşma biçimine bürünmektedir. Böyle olmasına karşın, komünistler savaşa ilişkin yaklaşımlarını salt bu duygu ve görünüm temelinde derin hümanizm duygularıyla belirleyemezler. Zira, savaş siyasetin sınıf mücadelesinin bir biçimi ve en yüksek uygulanma/gerçekleşme durumudur. Bu katı gerçeklik savaşa ilişkin düşüncelerimize ve ona karşı tutumumuza temel oluşturur. Bizler bu soruna burjuvaların, küçük burjuva pasifistlerinin ve revizyonistlerin gözlüğüyle bakamayız; savaş arenasında çarpışan güçlerin hangi sınıfları temsil ettikleri, haklı mı, haksız mı oldukları, tarihi ileriye mi geriye mi taşıyan bir işlevde oldukları vb. sorunları Marksistçe yanıtlamaksızın ve bu yanıtlardan hareketle savaşta taraf olmaksızın ya da onu lanetleyip karşı durmaksızın komünist sıfatına layık olamayız.

Haklı ve haksız savaş ayrımı ve genelde savaşa karşı tutumumuzu anlattığımız bu bölümü Lenin ve Mao Zedung'tan aktaracağımız pasajlarla noktalayalım;

“Sosyalistler, halklar arasındaki savaşları daima barbarca ve canavarca bulmuşlar ve kötülemişlerdir. Bizim savaşa karşı tutumumuz gene de aslında burjuva pasifistleri ve anarşistlerinden farklıdır. Herşeyden önce biz, bir yanda savaşlar ile öte yanda bir ülke içindeki sınıf mücadelelerinin ayrılmaz bağlılığı; sınıflar ortadan kaldırılmadan ve sosyalizm kurulmadan savaşların ortadan kaldırılmasının imkansızlığını anlar ve sivil savaşların, örneğin ezilen sınıfın ezene, kölenin köle sahibine, serflerin toprak ağalarına, ücretli işçilerin burjuvaziye karşı verdikleri savaşların haklılığını ilerici karakterini ve gerekliliğini tamamen kabul ederiz”(13)

“Sosyalistler, sosyalistliklerinden vazgeçmeksizin her türlü savaşa karşı olamazlar.”(14)

“Bizim sloganımız, burjuvaziye yenmek, mallarını ellerinden almak ve onu silahsızlandırmak için proleteryaı teçhizatlandırmak olmalıdır. Devrimci sınıf için tek mümkün taktik budur; bu taktik kapitalist militarizmin bütünüyle objektif gelişmesinin mantıki sonucu ve gereğidir. Ancak burjuvaziye silahsızlandırdıktan sonra proleterya kendi dünya ölçüsündeki görevine ihanet etmeden bütün silahları hurdalığa atar. Proleterya kuşkusuz ki bunu yapacaktır, ama ancak bu şart yerine getirildikten sonra katıyen önce değil”(15)

“Tarih, savaşların haklı ve haksız diye ikiye ayrıldığını gösteriyor, ilerici bütün savaşlar haklı, ilerlemeyi engelleyen bütün savaşlar haksızdır. Biz komünistler, ilerlemeyi engelleyen bütün haksız savaşlara karşıyız, ama ilerici, haklı savaşlara karşı değiliz. Biz komünistler haklı savaşlara karşı çıkmamakla kalmayıp, fiilen bu savaşlara katılırız da”(16)

ASKERİ HAREKATIN (SAVAŞ) TEMEL AMACI ve SAVAŞTA TAYİNEĞİCİ UNSURLAR

Savaşın temel amacı düşman güçlerini imha etmek, kendi güçlerini korumaktan ibarettir. Askeri hareketin bütün kılavuz ilkeleri bu temel amaç üzerinde şekillenir ve bu amaca ulaşmak için en yüksek çabayı göstermeyi zorunlu kılar. “Bütün teknik, taktik ve stratejik ilkeler, bu temel ilkenin uygulanmasını temsil eder. Kendini koruma ve düşmanı yoketme ilkesi, bütün askeri ilkelerin temelidir”(17) Savaşın her güç bu temel ilkeye göre hareket eder. Amaç, saldırılar yoluyla düşmanı hırpalamak, bitkin düşürmek ve imha ederek onun savaşma gücünü yoketmek, savunma yoluyla ise kendini hasmın saldırılarından korumaktır. Savaş, saldırı ve savunma eyleminin ardı ardına birbirini izlediği bir süreç olarak da görülebilir. Bununla birlikte, saldırı savaşta esası oluşturan yöndür; savunma ise ikincil dereceden sonuçta saldırıya imkan sağlayan ve hizmet eden bir yön. Savaşta, “düşmanın imhası savaşın ilk amacı, kendini koruma ikinci dereceden bir amaçtır; çünkü insan ancak düşmanı bü-

yük ölçüde imha ederek kendini koruyabilir, etkili biçimde. Bundan dolayı düşmanı imha için ilk yol olan saldırı önce gelir”(18)

“Saldırı, düşmanı imha etmek için başlıca yoldur, ama savunmadan da vazgeçilemez. Saldırıda ilk amaç düşmanı imha etmektir, ama aynı zamanda kendini de korumaktır. Çünkü düşman imha edilmediği takdirde, siz imha edileceksiniz. Savunmada ilk amaç, kendini korumaktır, ama aynı zamanda saldırıyı tamamlamak ya da saldırıya geçmek için hazırlanmada demektir.”(19)

Muharebe meydanında çarpışan güçler için aslolan, savaşta insiyatifli duruma geçmek, düşmanına karşı kendi iradesini dayatarak onu kabule zorlamaktır. Bu ise, saldırı ve savunma taktiklerinin ustaca kullanımının, bu taktikler sonucu düşmanın savaş kapasitesinin kısmen ya da tüm olarak yokedilmesinin doğrudan sonucu olarak gelişir. Tek tek çarpışmalarda kazanılan insiyatifin savaşın tüm sürecine yayılması, taktik başarılarından stratejik, yani tüm savaşı kapsayan başarıya geçilmesinin ve zaferin kazanılmasının ana halkasını oluşturur.

Askeri alanda çarpışma yerlerinde kazanılan başarılar sonucu insiyatifli durumda bulunmak ve savaşın bütününde kazanılan zafer, iki hasım gücün hedefini oluşturur. Kısaca, askerlik cephesindeki bu kazanım ya da kayıplar, aynı zamanda savaşın doğası gereği, her iki tarafında kendi politikalarını sürdürüp, sürdürememesinin; politik kayıp ya da politik kazanımların nedenidir.

O halde savaşta yengiyi ya da yenilgiyi tayin eden faktörler nelerdir: Bu faktörlerden hangileri belirleyici ve esas tayin edici önemde, hangileri tali durumda ve süreci “etkileyen” pozisyonundadır. Bu sorunların incelenmesi, bize savaşı yöneten yasaların ortaya konmasını ve tanınmasını dayatıyor. Zira savaş kendine has yasalara sahiptir ve bu özel yasalarca belirlenmektedir; bunlar tarafından yönetilen bir olgudur. Bu kanlı hesaplaşmada, zafere ulaşmak isteyen güçler açısından bu yasaların kavranması zorunludur. Kendini bu yasalara uyduramayan bir güç; bu yasaları bilince çıkaramayan bir güç; strateji ve taktiklerini bu nesnel yasalara göre şekillendiremeyen bir güç; güçlerini bunlara göre konumlandırmayan ve eylemine bu sınırlar içerisinde yaratıcı biçimde yön veremeyen bir güç için kazanmak, zafere ulaşmak hayal olacaktır. Çünkü strateji ve taktikler bu nesnellığe uygunluk arz etmek zorundadır. Strateji ve taktikler, “savaşı yönetmenin kanunları olarak, savaş okyanusunda yüzme sanatını teşkil eder. Komutanlarımız sadece düşmana üstün olacak biçimde atak olmakla yetinmemeli bütün savaş boyunca değişen durumlarda duruma hakim olma yeteneğini de yitirmemelidirler. Savaş okyanusunda yüzerken şaşırılmamalı, ölçülü kulaçlarla karşı sahile ulaşmalıdırlar.”(20) Mao Zedung yoldaşın da belirttiği gibi, zafere ulaşmak için tüm diğer etmenlerin yanında, belirleyici olarak savaşı yöneten yasaları ve savaş yönetmeyi yani, savaş okyanusunda yüzme sanatını bilmek gerekir. Bunlardan ilki, savaşın bağlı olduğu savaştan her gücün ona tabi olmadan sonuca ulaşmasının imkansız olduğu nesnel olgularken, ikincisi bu nesnel yasalar üzerinde şekillenen öznel çabalar savaşta zafere götüren savaş ustalığı ya da savaş-

ma sanatıdır. Savaşı yöneten, nesnel kanunlara ilişkin şunları söylüyor Engels; “Bir-kez başlama emri verildi mi, karada ve denizdeki askeri hareketlerin artık diplomatların arzularına ve planlarına değil, tüm hareketin başarısını tehlikeye atmayı göze almaksızın müdahale edilmesi mümkün olmayan kendi yasalarına tabi olacaktır.”(21)

İlke niteliğindeki bütün askeri yasalar ve savaşı yöneten kural ve yasalar eskiden yaşamış ya da hala yaşayan savaş bilimcilerce, yüzlerce kez yaşanan savaşların deneylerinin özetlenmesinin, doğruluğunun yüzlerce kez tanıtıldığı doğrudan pratik deneylerin teorikleştirilmesinin ürünüdürler. Bu bağlamda, savaşan gruplar sınıflar, şahıslar, ülkeler ya da uluslar tüm bu deneyimlerden öğrenmeksizin başarıya ulaşamazlar; kendi somut deneyimlerini ve özgün yanlarını bu evrensel ilkelerle birleştirmeksizin zaferi kucaklayamazlar !

Biz de bir savaş veriyoruz; devrimci bir savaş veriyoruz ve zafere ulaşmak istiyoruz. Bu isteğimizi yalnızca iyi duygular ve güzel niyetlerin ötesinde maddi bir gerçeklik haline getirmek istiyoruz. Öyleyse savaşı yöneten yasaları ve savaş yönetme yasalarını yani savaşma sanatını iyi öğrenmeliyiz. bu evrensel yasaları özgülümüzdeki kendi gerçekliğimizle birleştirmeli, uygulamalı ve öyle savaşmalıyız. Çünkü zafer için tarih bize bunu emrediyor.

Birinci olarak; Savaşın ilk yasası: Savaşın seyri ve sonucunun, savaşan güçlerin askeri bakımdan birbirlerine olan üstünlük veya zayıflıkla belirlenmesidir. Bu, savaşın genel bir yasası olmakla birlikte kendi içindeki savaşan tarafların güç dengelerinin savaşın seyri içinde durağan kalmayıp, devamlı inişler-çıkışlar göstereceği gerçeğiyle ele alınmak durumundadır. Mao Zedung yoldaşın şu açıklaması bu sorunu kavramamıza yardımcı olacak; “Savaş bir kuvvetler yarışmasıdır ama başlangıçtaki kuvvet durumu savaş süresince değişir. Burada kesin etken öznel çabadır; daha çok zafer kazanmak ve daha az hata yapmak gibi. Nesnel etmenler bu gibi değişmeler için imkan sağlar, ama bu imkanı fiiliyata dökmek için hem doğru bir politika, hem de özel çaba şarttır” (22) Kuşkusuz güç kavramı kendi içinde birçok öğeyi barındıran genel bir tanımlamadır. Orduların büyük ya da sayıca küçük olması, teknik ve silah bakımından iyi teçhizatlı oluşu veya bu konuda zayıf oluşu ekonomik kaynakları itibariyle savaşın getirdiği yükü taşıyıp-taşıyamaması durumu, silahlı güçlerin kapasitesi ve çarpışma gücü, ekonomik ve askeri yedeklerin durumu ve bunları savaşta seferber edip-edememesi vb.. Çarpışma alanlarında savaşın seyri ve sonucunu tayin eden koşullardan bazılarıdır bunlar ve bu savaşın genel yasalarından birisidir.

İkinci olarak; Çarpışmalar sırasında daha büyük örgütsel dayanıklılık gösteren ve daha üstün bir morale sahip olan bir ordu daha disiplinli, daha sistematik, eylemlerde ne yapacağını daha iyi bilir durumdadır. Bu bakımdan kazanma şansı her zaman daha büyük olacaktır. Burada savaşta belirleyici önemdeki iki faktörle karşılaşırız; moral faktör ve disiplin faktörü. Dünyadaki tüm savaşlar göstermiştir ki, zafer ancak ,zaferi kazanma noktasında yüksek bir moralle çarpışmalara giren ve

kendini çok sıkı bir disiplinle yoğurmuş orduların olagelmıştır.

Üçüncü olarak; Muharebe gücü dediğimiz durumdur. Bu silahlı bir ordunun düşmana darbe indirme ve düşmanın darbelerini boşa çıkarma konusundaki yeteneğinin ve çarpışmalara hazırlık derecesi anlamına gelen bir durumun ifadesidir. Temelinde çeşitli sosyo-ekonomik, siyasi, ideolojik etkenler bulunsa da kendi başına teknik, araç-gereç, ateş gücü, hareketlilik, askerlerin sayısı ve niteliği, eğitim durumları ve komuta kadrolarının durumları gibi öğelerden oluşmaktadır. Bir ordunun muharebe gücü ve etkinliğini maddi ifadeleri yukarıdakilerdir. Bir ordunun muharebe gücü konusunda doğru bir fikir edinebilmek aynı zamanda onun savaşma azmi, disiplini, savaşın zorluklarını göğüsleyebilme yeteneği ve özellikle de morali hakkında bilgi sahibi olmak demektir. İdeolojik-politik zeminden gelen bu faktörler, muharebe gücünün manevi unsurlarını oluşturmaktadır.

Burada moral faktörünün sıklıkla karşımıza çıktığını görüyoruz. Savaşın seyri ve sonucu hakkında, üzerinde bütün askerlik bilimcilerin hemfikir olduğu bu olgu özellikle incelenmeli ve önemi kavranmalıdır. Savaşta tayin edici tüm diğer faktörlerin yanında, tüm büyük savaş ustaları moral faktörünün önemine özel vurgu yapmışlardır. Büyük savaş bilimcisi Clausewitz ; “Moral yücelik savaşın tüm özüne nüfuz eder” demekte ve “fiziksel olgular çoğunca tahta kabzaya benzerken, moral olgular nadide metalden yapılmış, iyi bilenmiş bir kılıçtır” diye sürdürmektedir moral faktörün savaştaki önemine ilişkin vurgusunu.

Moral denilince savaşta, insanın bilincinde hakim durumda bulunan ve askerlerin manevi güçlerine belli bir nitel karakteristlik veren siyasal, moral düşüncelerin, duyguların, görüşlerin özel bir yansıması anlaşılır. Kabaca, moral faktör, alçak ya da yüksek maneviyatın, güven ya da güvensizliğin, azmin veya kararsızlığın, çökünün ya da çöküntü ruh halinin vb.. hakim olduğu bir durum veya koşul olarak tanımlanabilir. Lenin moral bakımından dayanıklı olmak üzerine şunları söylüyor; “Kişinin kendini moral bozukluğuna ve perişanlığa bırakmaması, durumun akli başında bir değerlendirmesini yapabilmesi, hatta uzun ama çokta uzun olmayan ricatta bulunabilmesi, gerektiğinde geri çekilmeyi durdurup tekrar saldırıya geçebilmesi demektir.”(23)

Moral faktör savaşın seyri ve sonucu açısından mutlak gerekli ve değişmeyen bir etken olmasına karşın, moralin kendisi birçok diğer faktöre, esasta da uğruna çarpışılan davanın ne olduğuna; ideolojik ve politik değerlere, haklı bir davaya bağlı, disiplinle yoğrulmuş bir örgütlülüğe ve canlı ilişkilerin varlığına bağlıdır. Ayrıca tek tek çarpışmalardaki etkinlik derecesi ve başarılar da moral üzerinde büyük etkiye bulunur.

Dördüncü olarak; Savaşta sonucu tayin eden esas faktör insan faktörüdür. Tüm değerleri insan faktörünün yanında çeşitli önem dereceleriyle sıralanırlar ve tali kılırlar. İnsan faktörü derken; savaşta kanını tereddütsüz dökmeye, idealleri için tüm varlığıyla kendini ateş çemberinin ortasına atmaya ve savaşın getirdiği tüm zorluk,

yıkım ve felaketleri tereddüte kapılmadan göğüslemeye hazır insanlar yığımından, böylesi insanlarla örgütlenmiş savaş örgütlerinin varlığından bahsediyoruz. Ayrıca tüm teknik, askeri araç ve silahları kullananlar olarak insanın belirleyici önemini anlıyoruz bundan.

“Silahlar savaşta önemli bir etkidir, ama sonuç üzerinde etkili tek etken değildir; son sözü nesnelere değil, insanlar söyler. Kuvvet yarışması, sadece askeri ve ekonomik güçlerin yarışması değildir, aynı zamanda insan gücünün ve moralinin de yarışmasıdır. Askeri ve ekonomik gücü insanlar yönetir.” (Mao.Z)

Beşinci olarak; Savaşta zaferle yakın olan taraf, ısrarlı olduğunda zaferi mutlaka göğüsleyecek olan güç, her zaman için haklı bir davanın sahipleri olacaktır. Bu gerçekte, şimdiye kadarki tüm savaşların, özetlenmiş deneyimleriyle savaş bilimcilerin bizlere sunduğu bir yasadır savaşın. Haksız bir davaya, özel mülkiyet ve onu geliştirmek için yürütülen bir savaştır. İster halkı bastırma olsun, ister başka pazarları sömürmek, talan etmek için yürütülen savaş olsun haksız savaştır. Nüfusun azınlığının çoğunluğa karşı yürüttüğü bir savaştır. Ama tersi ezilen, sömürülen kesimlerin ezen ve sömüren sermaye egemenliğine toplumu durmaksızın mülksüzleştiren, açlığa, sefaletle ve yıkıma mahkum eden sermaye sınıfı ve onların sistemine karşı verilen mücadele haklıdır. Baskı, sömürü ve yıkımdan kurtulma savaşıdır, haklı bir davanın savaşıdır. Nüfusun ezici çoğunluğunun azınlığa karşı yürüttüğü savaştır. Haklılığı ve güçlülüğü de buradan gelir. Haklı bir davanın savunucusu ve savaşçısı olmalıyız. Savaşta başarının temel faktörüdür ve temelli olan unsurdur bu koşul.

Altıncı olarak; Savaşta zaferin yolu, kendi güçlerini olduğu kadar belki ondan daha önemli olarak hasmın güçlerinin tanınmasından geçmektedir. Çünkü çoğu zaman kendi güçlerimizin tanınmasının en nesnel ölçütü düşmaninkilerini tanımaktan geçiyor. Bu tanıma kabaca bir tanımın ötesinde, düşman gücünün esas niteliğinin, bilince çıkartılmasıdır. Tüm plan ve taktiklerini bu güç ilişkilerinin durumuna göre ayarlayıp, gücünü savaşa göre süremeyen bir güç savaşta yenmeye muktedir olmaz. Ya da, böylesi belirsizlikler durumunda kazanılacak olan olası zaferler tesadüflere bağlı olacaktır.

Yedinci olarak; Savaş, siyasetin devamı ve onun farklı araçlarla sürdürülmesidir. Gerçeğinden dolayı, aynı zamanda savaşın pratik seyri belirli politik amaçlara uygunluk arzmelidir. Savaş eylemi önceden çizilen bu politik eylem sınırlarına tabidir. Somut politik ve askeri amaç, birliklerinde bu sınırlarda hareket etmesini zorunlu kılar.

Sekizinci olarak; “Savaşın yürütülmesi savaş biçimleri arasında doğru bir orantıyı korumalıdır.” (24) Muharebeler çeşitli biçimleriyle bir bütünlük taşımalı, zaman zaman belirli çarpışma biçimleri ağırlık kazanıp esas mücadele tarzı olsa bile, diğer biçimler de doğru bir uygunlukla kullanılmalı ve tüm bu biçimlerin iyi bir uyumu sağlanmalıdır. Bu da, savaşın yürütülmesinde diğer bir kanundur.

Dokuzuncu olarak; “Sağlam ve güçlü bir geri hat, genel olarak savaşın, özel

olarak da yurtsever savaşın hiç şüphesiz en önemli etkenlerinden biridir.”(25) General Giap’ın da vurguladığı gibi, sağlam bir cephe gerisine sahip olunamadan, savaşın güvenle ve devamlı ortaya çıkan yeni ihtiyaçlarını gidererek sürdürülebilmesi imkanı yoktur. Bu da, tüm savaşların genel bir yasasıdır, evrensel bir doğrudur.

Onuncu olarak; Savaşta, “kitlelerin savaşın amaç ve nedenlerinin bilincine varmış olmaları muazzam öneme sahiptir; bu zaferin güvencesidir.”(26) Savaşan güçler kitlelere dayanmaksızın, onların desteğini almaksızın ve savaşta zorlukları ve savaşın ihtiyaçlarını fedakarca göğüsleyip-karşılayabilen yığınlarla birleşmeksizin muzaffer olamazlar. Tüm savaşların tarihi; ister devrimci isterse karşı-devrimci olsun bunu bize kanıtlamaktadır. Zira kitleler devrimci güçleri olduğu gibi, zaman zaman da birçok gerici, karşı devrimci orduları bir çok değişik etkenden dolayı destekleyebilmişlerdir.

Onbirinci olarak; İnsiyatif; savaşta insiyatifi düşmana kaptıran bir ordu zaferi kucaklayamaz. Başkan Mao bu konuda şunları söylüyor; “Her savaşta hasım taraflar, bir muharebe alanında olsun, bir muharebe bölgesinde olsun, bir savaş bölgesinde ya da savaşın bütününde olsun, insiyatifi ele geçirmeye uğraşır. Çünkü, insiyatif bir ordu için hareket serbestliği demektir. İnsiyatifi kaybeden hasmına kaptıran bir ordu pasif duruma düşer ve hareket serbestliğini kaybederek, yenilme ya da yokolma tehlikesiyle yüzyüze kalır.”(27) İnsiyatif, düşmanın yöreğine bağlı olmadan, kendi çizdiği genel ve somut planlar dahilinde özgürce hareket edebilme ve eylemde bulunabilme, hasmını da bu yörengede hareket etmek zorunda bırakma durumudur savaşta. Eğer bundan yoksunsanız, kendi iradenizden yoksunsunuz demektir. Bu da genel olarak tüm silahlı hesaplaşmaların, tüm kanlı politikaların evrensel bir yasasıdır.

Onikinci olarak; Savaşta yengi veya yenilgiyi yalnızca yukarıda bahsettiğimiz nesnel koşullar ve unsurlar belirleyemez. Buna insan faktörü ve insanın savaşdaki bilinçli dinamik rolü, savaşı yönetme ve savaşa bilinçlice katılma çabası da eklenmelidir. Strateji ve taktiklerin; savaş yönetme sanatının, savaşın sonucu üzerindeki rolü olarak anlaşılır bu. Sonuç kuşkusuz sıraladığımız birçok maddi ve manevi etkenin doğrudan çarpışmaya veya savaşın bütününe yansımasıdır. Fakat, bilinçli yönetme ve yön verme olarak komuta etme, yani kurmaylık, bu karmaşık süreç üzerinde son derece önemli etkide bulunmaktadır. Savaşın genel bir kanunudur bu durum. Mao yoldaş bu konuda, nesnel yasaların ve savaşta tayin edici faktörlerin önemini sonuca ulaşmadaki rollerini vuruladıktan sonra şöyle demektedir; “...ama sonucu gene de yalnız bunlar belirlemez, bunlara öznel çabaların da eklenmesi gerekir; yani savaşı yönetme ve savaşa katılma çabası, insanın savaşdaki bilinçli dinamik rolü “(28) devamlı “bir savaşta komutanlar için faaliyet sahnesi nesnel üzerine kurulmalı, ama onlar bu sahne üzerinde ses, renk, canlılık ve ihtişam dolu bir dram canlandırmalıdır.” (29) der Mao.

Son olarak; “Savaş ancak savaşarak öğrenilir; savaşın dışında duranlar ne sa-

vaşmayı ne de savaşı yönetmeyi öğrenemezler. Bir acemi ya da yalnızca kağıt üzerinde savaşı kimse, gerçekten yüksek rütbeli bir komutan olamaz. Bunu ancak savaşta fiilen mücadeleye katılanlar yapabilir.”(30) Bu savaşan askerler için de geçerlidir. hiçbir kimse, savaş sürecine doğrudan katılmadan, savaşmayı öğrenemez, gerçek bir asker olamaz. Savaş üzerine yığınla kuramsal bilgiye sahip olmak bile, bu gerçeği değiştiremez. Böylesi bir durumda mükemmel bir “kurşun asker” olunabilir, fakat asla gerçek bir savaşçı olunamaz.

Yukarıda onüç madde içinde sıraladığımız genel yasalar savaşın yalnızca en önemli, en bilinmesi ve en kavranması gereken yanlarını oluşturuyor. Bunları çoğaltmak mümkündür. Fakat çok da önemli değildir bu. Zira savaş ve savaşma ile ilgilenenler açısından kavranması gereken şeyler en önemlisi, tüm bu yasaların doğrudan pratikten çıktığı ve ancak orada kendini gösterecekleri gerçeğidir. Ve savaş canlı bir süreç olarak daha bir dizi kural yasa ve tedbirleri barındırmakta ve içermektedir. Durağan, değişmeyen tedbir ve kurallar yoktur bu süreç içerisinde. Her tedbir, her kural ve yasa savaşın seyri içinde farklılaşabilecek, yepyeni kural ve tedbirlere ihtiyaç duyulacak ve süreçte yepyeni yasalar ortaya çıkabilecektir. Bundan dolayı somut durumlara somut çözümler üretilmesi savaşın en temel kuralı olarak ilkeli olarak ele alınmak zorunda. Eski çözümlerle ve yöntemlerle yeni durumları açıklayabilir ve sorunların üstesinden gelemeyebilirsiniz savaşta. Herhangi bir savaşta başarıya ulaşmış biçimleri, somut durumu hesaba katmaksızın, olduğu şekliyle, yeni bir savaşa dogmatikçe uygulayamazsınız. Kimi ortak yasalar ve değişmeyen faktörler olmasına karşın, genede her yeni durum yepyeni özellikleri ve özgün yanları ortaya çıkartacaktır. Savaşın kurmayı, bu yeni durumların getirdiği özgünlükleri ve farklılıkları ortaya koymak ve tüm, stratejik-taktik planlarında bunlar üzerinden hareket etmek, savaşın seyrini bu nesnel duruma göre yöneltmek durumundadır. İki farklı sapma, iki uç anlayış keskinces altedilmeli gereken savaşta düşülmemesi gereken ciddi bir sorun olarak durmaktadır. Savaşı yürüten taraflar bu sakat anlayışları altetmeden başarıya ulaşamazlar. Bunları şöyle açabiliriz; Birincisi, kendi özgünlüklerinin hesabını yapmadan, salt genel yasalar ve genel deneyimler yoluyla sonuca gitmeyi arzulayan şabloncu yaklaşım ya da savaş sorununda düşülen dogmatizm. İkincisi ise, Genel deneyim ve savaşın tabii olduğu evrensel yasaları hiçe sayarak, salt kendi içinde buldukları savaşla ilgilenen, deyim yerindeyse “kendi küçük dünyasının dışında başka dünyalar görmeyen” savaşın tüm gelişim seyrinde yalnızca kendi deneyimleriyle hareket eden dar-deneyci anlayıştır. Bu anlayışların her ikisi de zararlı, altedilmesi gereken yaklaşımlardır. Proletaryanın öncüsü için slogan her zaman şu olmalıdır; tüm öteki savaşların yasaları ve deneylerini korumak, kendi ülkesinin deneyimini ve yasalarını kavramak, tüm halk savaşlarının genel yasalarını ve deneyimini kavramak, tüm gerici savaşların yasa ve deneylerinden öğrenmek ve bu evrensel genel deneyimlerle, kendi ülkesinin özgün, ulusal yanlarını birleştirmek, genelle özgünlüğün diyalektik bağını kurmak!...

BİR MÜCADELE BİÇİMİ OLARAK DEVRİMCİ SAVAŞ

Her devrimin esas sorunu politik iktidarın ele geçirilmesi sorunudur; devrimi hangi sınıfın yapacağı, hangisinin devrileceği, kimlerle birleşileceği, kimlerin tecrit edileceği, tarafsızlaştırılacağı vb.. sorunlardır. Devrimi yapmak isteyen bir güç -sınıf- tüm bu sorunları çözüme bağlamak, devrime ilişkin stratejilerini bu çözümlerle doğrultusunda oluşturmak zorundadır. Oluşturulan strateji, devrimin nasıl bir genel gelişim seyri izleyeceğini, güçlerin ne biçimde mevzilendirileceğini, saldırıların genel doğrultusunun hedefleri, varılacak yer vb.. gibi durumları kapsar. Bunun yanında, hangi mücadele biçimleriyle başvurulacağı, bunlardan hangilerinin esas ve hangilerinin tali olacağı, tamamlayıcı bir biçimde ele alınacağı gibi sorunlarda stratejinin çözmesi gereken sorunlardır.

Mücadele biçimleri konusunda Marksizmin düşüncelerini şöyle özetlemek mümkündür; Öncelikle Marksizm, hareketi belli bir biçime mahkum etmeyerek sosyalizmin bütün diğer ilkel biçimlerinden temelden ayrılmaktadır. O, hiçbir mücadele biçimini kendisi icat etmez. Yalnızca kitlelerin dolaysız pratiklerinin ve sınıf mücadelelerinin, ortaya çıkardığı biçimleri genelleştirir, özetler ve bunlara bilinçli bir yön vererek gene sınıf mücadelesinin hizmetine sunar. İlkel olarak hiçbir mücadele biçimini reddetmeyen, uygun koşulları oluştuğunda en alttan en üstte, en açıktan en gizlisine, en barışçıldan en şiddetlisine bütün biçimleri mücadelede kullanacağını kabul eden Marksizm, kendini bununla da sınırlamayıp, daha keşfedilmemiş biçimlerin varlığını kabul eder ve sınıf savaşımında bu öngörülü yaklaşımla kitlelerin pratiklerinden sürekli öğrenir, onların dolaysız deneyimlerini devamlı gözlemler. Hiçbir zaman, yaşamdan ve sınıf mücadelesinden kopuk biçimde “çalışma odalarının ıssızlığında” yeni icatler yaparak bunları kitlelere sunmaya kalkışmaz.

Bununla birlikte, ekonomik gelişimin değişik safhalarında politik, kültürel, ulusal, tarihsel belli koşullar altında canlı koşullardaki farklılaşmalara bağlı olarak, değişik mücadele biçimleri ortaya çıkar. Bu biçimler politik iktidarı olmayan devrimi gerçekleştirme mücadelesinin temel biçimleri olurlar. Öne çıkan ve mücadelenin temel biçimleri olanların yanında kimi biçimler ise tali olarak, bu temel biçimleri destekleyen ve ona tabi olan ikincil biçimler şeklinde gündeme gelirler. Mücadelenin bu temel ve ikincil biçimleri koşullara bağlı olarak yer değiştirebilirler; ikincil olan birincil duruma veya birincil olan ikincil, duruma düşebilir. Mücadelede yepyeni biçimler gündeme gelebilir ve yepyeni ikincil biçimler türeyebilir. Tüm bunlar Marksizmin ABC’sidir.

Proletaryanın sınıf savaşımı tarihini incelediğimizde, mücadelede değişik biçimlerle karşılaşırız. Bunları iki temel kategoride toplamak mümkündür; “barışçı” ve “askeri” biçimler. Devrimci mücadele, seyri içindeki yasal ve parlamenter biçimleri “barışçıl” grubunda toplayabiliriz. Ayaklanma, barikat savaşları, gerilla mücadelesi, silahlı mücadele gibi biçimleri ise “askeri” ya da, barışçıl olmayan biçimler diye ta-

nımlamak gerekir. Tüm bu biçimler proletaryanın, savaşın tarihinde, dönem dönem kullandığı, zaman yer ve koşullara bağlı olarak, kimini esas aldığı, kimilerini ise tali ve esasa yardımcı olarak kullandığı biçimlerdir.

Burada proletaryanın sınıf bilincine saldıran oportünist bir anlayışa değinmek zorundayız. Oportünistler, mücadele biçimleri noktasında; “belli mücadele biçimleri esastır, esas mücadele şu şekilde gelişecektir” şeklinde önceden belli başlı biçimler belirlenemez, yani temel mücadele biçimi önceden belirlenemez şekilde zıvalamaktadırlar. Kuşkusuz Marksistler mücadele biçimlerini yoktan var etmezler ya da somut koşulları vb. gözönünde bulundurmadan her hangi bir mücadele biçiminin kullanılacağını belirleyemezler. Yalnız bir toplumsal sürecin tahlili sonucu somut koşulların gerektirdiği ve o somut koşullara uygun düşen mücadele biçimlerinin kullanılamayacağını söylemek Marksizmi, bilinmezlikle karıştıran, onunla eş tutan bir anlayıştır. Çünkü bahsedilen o somut koşullarda, kimi mücadele biçimlerinin geçerliliği, esas oluşu ve zorunlu oluşu toplumsal-tarihsel yaşamca defalarca kanıtlanmıştır.

Bu anlayış, felsefik planda idealizmin, politik planda ise temel mücadele stratejisini çizmeyen, dolayısıyla temel mücadele biçimlerini belirlemeyen, ona göre şekillenmeyen, stratejisiz yörengesiz karanlıkta el yordamıyla yürüyen günlük mücadele biçimlerini stratejisi haline getiren kendiliğindenciliği, ekonomizmi kaçınılmaz olarak doğuran oportünist bir anlayıştır. Bu anlayış aynı zamanda proletaryayı doğrular karşısında kuşkulu bir konuma düşürme ve belirsizlikler içerisinde yalpalama tavrıdır. Devrimin yolu noktasında kitlelerin bilincini ve umutlarını karartan bir anlayıştır.

Devrimci hareket geçmişte bu “bilinmezci” anlayışla hayli uğraştı ve mücadele etti. Hayat onları kötü bir yenilgiye uğratmıştır. Ama yeniden yükseliş sırasında yeniden, çıkması ve temel mücadele biçimini neden belirlemek gerektiğine ilişkin kafaalarda oluşabilecek yanlış eğilimleri ve soru işaretlerini açmak anlamında biz yeniden vurgu yapmak gereği duyuyoruz. Konu mücadele biçimleri olunca, halk savaşını savunan ve uygulayan Marksistler oportünizmin bu konudaki saldırılarına sürekli maruz kalaçaklardır ve onların “bilinmezlik”leri daima karşımıza çıkacaktır. Bilinmezcilerin tersine biz, içinde yaşadığımız toplumsal sürecin temel çelişkisinin çözüm yolunun yani devrimimizin yolunun halk savaşı vermektan geçtiğini, silahlı mücadelenin bu biçimiyle iktidarı alacağımız ve bundan başka hiçbir biçimin bizi devrime taşıyacağını söylüyoruz. Küçük burjuva oportünistleri ve reformistler ise, ısrarda halk savaşı çizgisine karşı duruyorlar. Bizi sıklıkla, dogmatizmle, önceden, verili mücadele biçimleri icat etmekle ve bunları uygulamaya kalkışmakla, anti-diyalektik davranmakla suçluyorlar. Oysa biz biliyoruz ki, halk savaşı yolu dünyanın tüm sömürge, yarı sömürge ve yarı-feodal ülkelerinin devrim stratejisidir ve yoludur. Bu ülkeler sosyo-ekonomik formasyonlarında köklü değişimlere uğramasızın da bu strateji geçerliliğini korumaya devam edecektir. Her ülkenin kendi özgün

yanlarının bulunması ve koşulların her ülkede değişkenlik göstermesi gerçeği yalnızca savaşın gelişimi üzerinde, ittifaklar vb. politikalar üzerinde etkide bulunabilir. Savaş kısa veya uzun sürebilir, demokratik devrimin görevleri farklı oranlarda yaşanabilir veya kır ve şehir dengeleri biraz farklı olabilir. Fakat, bu farklılıklarına karşın, devrimin yolunun bu ülkelerde halk savaşı olması gerçeği asla geçerliliğini yitirmez.

Proletaryanın sınıf kavgasının değişik dönemleri değişik mücadele biçimlerine sahne olmuştur. İlk 1830-48'lerin Avrupa'sında proletaryanın sınıf mücadelesinde temel biçim olarak barikat savaşlarını görüyoruz. Proletarya, bu şiddete dayalı silahlı biçimi uzun süre kullanmış ve 1871 Paris komünü ile doruğuna çıkartarak Paris Proletaryası, şahsında ayaklanma ile taçlandırmıştır. Avrupa proletaryasının bu ihtilalci geleneği kendini mücadele biçimlerinin silahlı olanlarını uzunca bir süre korumasıyla devam ettirmiştir. 1871 ayaklanması ile de ilk iktidarına sahip olmuşlardır.

1. Enternasyonal'in sona ermesiyle birlikte proletarya hareketinin tarihinde barışçıl dönem başlamış, hareketin şiddete dayalı mücadele biçimleri, yerini barışçıl -parlamentarist biçimlere bırakmıştır. Mücadele biçimlerindeki bu değişiklik, o dönemki -I. Enternasyonal dönemi- siyasal, ekonomik koşulların ve Avrupa çapındaki politik durumun proletaryanın taktiklerine doğrudan yansımalarının sonucudur. Proletarya bu yeni koşullardan azami şekilde faydalanarak politik bilincini geliştirmiş, geniş kitlesel bir harekete ulaşmış ve kitlesel sınıf partilerini yaratmayı bilmiştir. Avrupa çapında devrimci proletaryanın politik etkinliği artmış ve ciddi kazanımlar elde edilmiştir.

Aralık 1905 Rus devrimiyle birlikte barikat savaşları ve silahlı mücadelenin; gerilla savaşı ve ayaklanmanın, proletaryanın kavga gündemine tekrar geldiğini görüyoruz. Lenin II.Enternasyonal partileri için şöyle yazıyordu sonradan; " onların hatası mücadelenin barışçıl biçimlerini en geniş biçimiyle kullanmasından kaynaklanmıyordu, hayır onların hatası hareketi yalnızca bu biçimlerle sınırlamaktan geliyordu". II.Enternasyonal, uzunca bir dönem boyunca kullandığı barışçıl -parlamentarist mücadele biçimlerini, değişen koşulların getirdiği ve zorunlu kıldığı yeni biçimlerle birleştiremediğinden ve hatta bu yeni koşullarda barışçıl biçimleri tali plana radikal biçimleri ise esas plana koyamadığından -koymadığından- giderek sınıf mücadelesinde oportünist bir rotaya girmiş ve daha ileride proletaryanın davasına ihanet etmiştir. Bu da sınıf mücadelesinin ve tarihin yasasıdır; koşullar neyi gerektiriyorsa, mücadele o biçimde verilmelidir, aksi halde, koşullara denk düşmeyen bir mücadele çizgisi, mücadele eden sınıfı ve partiyi tarih karşısında edilgen, pasif bir rotaya sokar. 1890'lardan itibaren kapitalizmin doğasından gelen tekelleşme olgusuyla birlikte artan militarizm ve tek tek burjuva devletlerdeki burjuva diktatörlüklerini işçi sınıfı hareketine karşı düşmanca tutumları, doğal olarak mücadelede daha radikal ve barışçıl olmayan biçimlerin öne çıkarılmasını zorunlu kılmaktaydı. Oysa II.Enternasyonalin oportünist önderliği barışçıl-parlamentarist

bataklığa gömülmüş ve bu bataklığın etkisiyle Marksizmin devrim teorisini redde kadar vardırımları iharetlerini. Devlet iktidarının zora dayalı bir devrim olmaksızın yıkılamayacağını, bu bilimsel marksist doğruyu redde kadar vardırımlar kokuşmuş oportünizmlerini. Bu yüzden onlardan, sınıf mücadelesine ilişkin doğru taktikler ve mücadelede ihtilalci biçimler beklemek hayal olacaktı. Bu devrimci tavrı 1905’de Rus proletaryası gösterecek; Rusya’daki sınıf savaşımı açık sokak çatışmalarına, barikatlarda verilen çarpışmalara, yer yer uygulanan “gerilla savaşına” ve en son olarak da Lenin yoldaşın “silahlı mücadelenin özel bir biçimi” olarak tanımladığı ayaklanma biçimine bürünecektir. Artık 1905 devrimiyle birlikte -savaş yenilgiyle bitse de- proletryaya yeniden devrimci mücadele biçimlerini sınıf mücadelesinin merkezine koymuş ve tüm diğer biçimleri bunu destekleyecek tarzda ele almıştır. Bu aynı zamanda Lenin’in “iç savaş da, öteki savaşlar gibi bir savaştır. Sınıf mücadelesini kabul eden, herkes iç savaş da kabul etmek zorundadır. Her sınıflı toplumda, iç savaş tabii ve bazı şartlar altında sınıf mücadelesinin kaçınılmaz devamı, gelişmesi ve şiddetlenmesidir” (31) Şeklinde belirttiği önermede ifadesini bulan; sınıf savaşımında zorunlu olarak silahlı mücadeleye başvurmanın, bunun kaçınılmaz olduğunun ve devrimi yapmak isteyen proletaryanın, bu biçimleri -savaş- kullanması gerektiğinin ortaya konulması ve direkt yaşama geçirilmesidir.

Emperyalizm çağında devrim fırtınası Avrupa’dan Asya’ya kaymıştır. 1905 devrimci sınıf savaşımıyla enternasyonal proletaryanın gündemine yeniden giren ve esas biçim olan silahlı mücadele, emperyalist-feodal bir zayıf halkayı 1917 Ekim Devrimiyle yıkarak ilk proletarya devletinin, ilk sosyalist devletin kurulmasına yol açmıştır. Tüm bu dönemler, boyunca diğer mücadele biçimleri de -parlamenter, açık, yarıaçık, barışçıl vb.- yoğun bir şekilde kullanılmış, bu biçimler nihai ayaklanma safhasının, verilecek olan son silahlı savaşımın parçaları ve hazırlığı olarak kavranmıştır.

17 Ekim devrimiyle emperyalist zincirin en zayıf halkası, KP önderliğindeki Rusya proletaryası ve halkı tarafından ayaklanmayla parçalanması ve iktidarın Rus emperyalist burjuvazisinin elinden alınması, emperyalistleri, uluslararası burjuvaziye derinden sarsmış onları büyük korku içine sokmuştur. Ekim devrimi, dünyada yeni bir çağın başlangıcı olmuştur. Ekim devrimiyle başlayan emperyalizm ve proleter devrimler çağında uluslararası burjuvazi proleter karakterli devrimlerden derin bir dehşete kapılarak korkmuştur. Bu uluslararası büyük korkuyu duyan burjuvazi kapıldığı dehşetin korkunçluğuyla yalnızca devletler bazındaki devrimci hareketleri bastırmakla yetinmemiş, uluslararası karşı devrimci dayanışmalara başlamıştır. Uluslararası burjuvazi bu çağla birlikte daha da gericileşmiş ve artık hiçbir ilerici boyutu kalmamıştır. Emperyalist zincirin halkalarına daha da sıkı sarılmışlardır. Proletaryanın ve halkların devrimci heybetinin burjuvaziye sarsan korkusu, onların yüreklerinin ta derinliklerine dek sinmiştir.

Artık çağımızda, sömürge ve yarı-sömürge ülkelere kayan devrimlerin bu ül-

keler proletaryası önderliğinde geliştirilen silahlı mücadelenin en sistemleşmiş hali olarak, devrimle karşı-devrimin sürecin başından itibaren silahlı hesaplaşması anlamına da gelen halk savaşları yoluyla gerçekleşmesi anlamına da gelen, halk savaşları yoluyla gerçekleşmesi, proletaryanın tarihsel kavgasının bir gerçekliği olarak duruyor karşımızda. Bu savaşım biçimi, sınıf mücadelesinin bahsi geçen ülkelerdeki, en yüksek biçimi; iktidarın ele alınmasının biricik biçimi olarak aynı zamanda devrimin merkezlerinin kapitalist ülkelerden sömürge ve yarı sömürge ülkelere geçmesi aşamasını da karakterize etmektedir. Artık emperyalizm, böylesi ülkelerde elde ettiği muazzam karlarla ve büyük servetle, kendi içindeki işçi sınıfına ve diğer emekçi kesimlere belli bir yaşam standardı sağlamış, sosyal demokratik kimi haklar vererek onların devrimci enerjilerinin sönmülmesini sağlamıştır. Proletarya içinden ayrıcalıklı bir kaymak tabaka yaratan burjuvazi bunları işçi sınıfı hareketinde etkin kılmış ve adeta, reformculuğu geliştirerek işçi sınıfının devrim yapma hakkını satın almıştır. Lenin yoldaş , “sömürge ülkelerin talan edilmesi ve soyulmasında objektif olarak suç ortaklığı yapıyorlar, emperyalist ülkelerin işçileri” diye açıklarken tam da bu durumu ortaya sermiş oluyordu.

Emperyalizm ve proleter devrimler çağı dediğimiz süreç aynı zamanda, emperyalist militarizmin dünya ölçeğinde yükseldiği, dünya hegemonyası uğruna güçlü ve teknik açıdan yetkin gerici orduların kurulduğu bir aşamayı karakterize eder. Emperyalizmin parolası, adeta “içeride sınıf barışı dışarıda vahşi bir saldırı siyaseti” olmaktadır bu dönem. Giap’ın deyimiyle, “Kapitalizmin gelişmesi ve keskinleşen iç çelişkilerinin, artan bir askeri eğilime, burjuva devlet cihazı içinde karşı devrimci silahlı gücü büyüme eğilimine zorunlu olarak götürdüğü” (32) bir süreçtir bu. Yine Giap, emperyalist gelişmenin zorunlu sonucu ortaya çıkan ve artarak hızla gelişen militarizmin, sınıf mücadelesinin seyirindeki etkisine ilişkin devamla şunları diyor; “Bu durum, proletarya ve ezilen kitleleri burjuva devletin silahlı baskısına karşı koymak için, onun askeri cihazını parçalamak, iktidarı alma yolunda karşısına çıkacak her direnişi bastırmak, devrimci iktidarı kurmak ve savunmak için askeri bir örgüte sahip olmaya zorlar”(33) İşte bu zorunluluk; büyük bir güçlü ordulara karşı, güçlü militarist devletlere karşı devrim davasını, emperyalizme bağımlı ülkelerin esas mücadelelerini devrimci bir savaş; halk savaşı biçimine büründüren, gerçekliğin temelidir. Çünkü bu dönemde güçlü ordularla başedebilecek, proleteriyayı iktidar edebilecek biricik yöntem, bu gerici güçlerin karşısına güçlü devrimci ordularla çıkabilmektir. Mao zedung yoldaşın dediği gibi, bu dönemde “ordusu olmayan halkın hiçbir şeyi yoktur demektir” ve “iktidar tüfeğin namlusundan doğacaktır”

Tüm diğer barışçıl, legal, yarı legal vb. biçimler ve silahlı mücadelenin bir kategorisi olan ayaklanma da halk savaşı sürecinde devrimci hareketin kullandığı mücadele biçimleri olarak ele alınmaktadır. Ama mücadelenin esas şekli savaş ve örgütlenmede ordu örgütlenmesi esas olmak ve tüm bu biçimlerin halk savaşına destek olması, ona tabi olması kaydıyla.

Engels'in, "bağımsızlığını kazanmak isteyen halk olağan savaş yöntemlerine sapanıp kalamaz. Her yerde kitle ayaklanmaları, devrimci savaşlar, gerilla müfrezeleri! İşte küçük bir ulusun büyük bir ulusu yenebileceği, küçük bir ordunun daha iyi örgütlenmiş daha güçlü bir orduya karşı koyabileceği tek çarpışma yöntemi!" diye tanımladığı devrimci savaş, evriminin sonucunda, gene Engels'in "Proletarya kurtuluşu için en uygun savaş yöntemlerini yaratacaktır" öngörüsüyle belirttiği gibi, en mükemmel şekline Mao zedung yoldaşın formüle ederek sistemleştirdiği, teorik temellerine ve kanunlarına kavuşturduğu ve çağımızda proletaryanın sömürge, yarı-sömürgelerdeki devriminin tek kurtuluş yolu olan Halk Savaşı ile kavuşmuştur.

Bu savaş bir dizi devrimci ve ulusal savaşımın deneyimler üzerinde şekillenmiş doğruluğu ve yenilmezliği defalarca ispatlanmış bir savaş stratejisidir.

Sözün özü, bizimde kurtuluşumuz halk savaşından geçiyor ve biz bir halk savaşı veriyoruz. Bundan dolayı halk savaşını daha iyi kavramamız zorunluluktur. Onu ancak iyi incelediğimizde; yasalarına, ilkelerine, strateji ve taktiklerine vakıf olduğumuzda; bununla da yetinmeyip, bu kavradıklarımızı kendi özgülümüzle birleştirdiğimizde zafere ulaşabiliriz.

KAYNAKLAR

- 1- Ulusal Sorun, Sendikal Mücadele ve Devrimci Savaş Üzerine- J. O'CONNOLY(S.82)
- 2- ML Askerlik Bilimi - Savaş Üzerine- (S.14)
- 3- Askeri Yazılar - Mao Zedung- (S.104)
- 4- Askeri Yazılar- Mao Zedung- (S.359)
- 5- Gerilla Savaşı- Lenin- (S.57)
- 6- ML Askerlik Bilimi- Ordu Üzerine- (S.218)
- 7- ML Askerlik Bilimi- Savaş Üzerine- (S.18)
- 8- ML Askerlik Bilimi- Savaş Üzerine- (S.22)
- 9- Askeri Yazılar- Mao Zedung- (S.296)
- 10- Askeri Yazılar- Mao Zedung- (S.297)
- 11- ML Askerlik Bilimi- Savaş Üzerine- (S.23)
- 12- ML Askerlik Bilimi- Savaş Üzerine- (S.15)
- 13- Sosyalizm ve Savaş- Lenin- (S.60)
- 14- Sosyalizm ve Savaş- Lenin- (S.59)
- 15- Sosyalizm ve Savaş- Lenin- (S.63)
- 16- Askeri Yazılar- Mao Zedung- (S.293)
- 17- Askeri Yazılar- Mao Zedung- (S.202)
- 18- Askeri Yazılar- Mao Zedung- (S.301)
- 19- Askeri Yazılar- Mao Zedung- (S.301)

- 20- Askeri Yazılar- Mao Zedung- (S.296)
- 21- ML Askerlik Bilimi- Ordu Üzerine- (S.282)
- 22- Askeri Yazılar- Mao Zedung- (S.307)
- 23- ML Askeri Bilimi- Ordu Üzerine- (S.218)
- 24- Halk Savaşı, Halk Ordusu- V.N. Giap- (S.92)
- 25- Halk Ordusunun Kuruluşu- V.N. Giap- (S.116)
- 26- Halk Ordusunun Kuruluşu- Lenin'den Aktaran Giap- (S.159)
- 27- Askeri Yazılar- Mao Zedung- (S.206)
- 28- Askeri Yazılar- Mao Zedung- (S.295)
- 29- Askeri Yazılar- Mao Zedung- (S.295)
- 30- Askeri Yazılar- Mao Zedung- (S.111)
- 31- Sosyalizm ve Savaş- Lenin- (S.60)
- 32- Halk Ordusunun Kuruluşu- V.N. Giap (S.17)
- 33- Halk Ordusunun Kuruluşu- V.N. Giap (S.18)

“Komünistlerin düşmanları üzerine sadece birkaç söz. Anlaşmazlıklarımız üzerine sevinç çığlıkları atıyor ve oh çekiyorlar; partimizin eksiklik ve hatalarına ayrılmış bazı bölümleri, kendi amaçları doğrultusunda bütünlüğünden koparmaya çalışacaklar. Rus komünistleri şimdiye kadar öylesine büyük savaş alevleri içinde bulunmuşlardır ki bu iğnelemeler onları yolundan çevirmeyecek ve işçi hareketinin gelişmesiyle mutlaka aşılacak olan eksikliklerini acımasızca açığa çıkarma ve özeleştiri çalışmasını sürdürecektir.”

LENİN